flacăra

ANUL XXVI - NR. 50 (1175) - 15 DECEMBRIE 1977

SĂPTĂMÎNAL EDITAT DE FRONTUL UNITĂȚII SOCIALISTE

Începînd din acest număr, o nouă rubrică sub semnătura lui

Adrian Păunescu :

„SUPUNEM ATENȚIEI"

În cadrul ei vor fi prezentate o seamă de căutări, experiențe, probleme controversate din domeniul științei și tehnicii. De data aceasta :

SITUAȚIA PAVEL KOZAK

Înfăptuirea hotărîrilor Conferinței Naționale, act decisiv al ascensiunii societății noastre

„Conferința Națională stabilește ca Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu să stea — ca document programatic — la baza întregii activități a partidului și statului nostru".

Hotărîrea înaltului forum al comuniștilor — căruia strălucitul Raport prezentat de secretarul general al partidului i-a conferit o dimensiune politică deosebită, o dimensiune istorică, epocală am spune, fiindcă e produsul unei epoci, marcînd decisiv o epocă — ne pune în față un program de muncă și luptă, de creație și de existență, devenit, din însăși clipa rostirii lui, platforma de ideal și de faptă a întregului nostru popor, în acest ceas de vitală însemnătate al ascensiunii noastre spre viitor.

Au trecut doar cîteva zile de la încheierea lucrărilor Conferinței Naționale a partidului și hotărîrile ei, măsurile și programele adoptate — fruct al gîndirii colective a comuniștilor, a tuturor fiilor acestei țări, hotărîri, măsuri și programe decise și scrise sub porunca timpului, acut înțeles, în dimensiunile lui de esență și în legile care-i hotărăsc devenirea, de către forța conducătoare a națiunii noastre — au și început să capete viață, să se confunde cu viața, să dea sens, forță și dinamism muncii noastre și existenței noastre. Ziarele ne aduc, zilnic, pilduitoare vești despre marea, fierbintea, pasionata întrecere, adunînd în faptele ei un întreg popor, pentru exemplara îndeplinire a hotărîrilor Conferinței, a măreților obiective stabilite de înaltul forum al partidului. Asistăm, din nou, în aceste istorice zile, la fenomenul, propriu socialismului și, cu deosebire, acestor ani de maximă amplitudine a creației noastre luminați de Congresul al XI-lea al comuniștilor, prin care un întreg popor își dă măsura unei masive, ferme și emoționante angajări — cu fapta și cu conștiința — în fața

(Continuare în pag. 12—13)

ILIE PURCARU ■

COSTEL BADEA : Victorie

CANTATĂ

Am preamărit și muntele și marea
— îmbrățișarea lor în țărm avid —,
ci, iată-mă : îți 'nalț din nou cîntarea
cu ton de slavă, luminos Partid !
Tu, neînvinsul, munte ești și mare
și neînchipuit în frumuseți,
arzînd în inimi : miez și depărtare,
dăinuitor în vieți și peste vieți.

În mine crești, tu, ochiul de lumină,
vibrezi în sînge mari tării de cer,
îmi ești în suflet proaspătă grădină
și aură pe frunte : juvaer
purtîndu-te în lupta pentru bine
și răul stăpînindu-l sub călcîi,
cuvîntul meu e vocea dinspre tine,
numele tău e numele-mi dintîi.

Căci tu sosești mereu de taină-adîncă
dinspre străbuni de spadă și dureri,
ești duhul lor, izvorul viu din stîncă
și mă întinerești cu primăveri
și mă înalți : puternic prin puterea
acelor mulți ce-n tine se-nfrățesc
și mă îmbogățești : îmi ești averea
tu, duh al meu din duhul românesc !

Credința mea rămîi și vei rămîne
— frumos cu imnuri te împodobesc ! —
tu, demn stăpîn pe forțele stăpîne,
mai omenesc în tot ce-i omenesc,
tu vis mereu, mereu întruchipare,
înmiresmînd al cîntecelor grai,
ce mîndru sînt în marea ta splendoare,
tu, dor al meu, tu, gura mea de rai !...

RADU CĂRNECI ■

CAUZA MUNCII NOASTRE DE FIECARE ZI

Ne aflăm încă sub impresia puternică a raportului pe care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, l-a prezentat în fața Conferinței Naționale, prilej cu care au fost trecute în revistă și sarcinile cu care este confruntată siderurgia românească în actualul plan cincinal și în perspectiva economiei naționale.

Ca participant la lucrările Conferinței, pot spune că am resimțit cu o deosebită emoție și mîndrie, ca toți ceilalți muncitori prezenți în Sala Palatului, cuvintele secretarului general al partidului atunci cînd s-a referit la perfecționarea continuă a cadrului organizatoric de participare a clasei muncitoare, a întregului popor la conducerea societății și la adîncirea democrației socialiste în toate sferele vieții economice și sociale. „Prezența nemijlocită a muncitorilor, spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, a diferitelor categorii de oameni ai muncii în organele de conducere centrale și locale va da un nou și puternic suflu înnoitor, revoluționar activității economico-soci-

(Continuare în pagina 4)

ȘTEFAN TRIPȘA ■
maistru oțelar, Hunedoara
Erou al Muncii Socialiste

Producînd aparate de mare rafinament, din constelația orologeriei industriale, Întreprinderea de mecanică fină din București își reglează fluxurile tehnologice după criteriile exacte ale calității. O întreprindere care elaborează mai multe mii de tipodimensiuni de produse, care asimilează din mers tehnologii noi și produse noi, care își programează ingenios producția și cadrele de specialitate este, în mod necesar, o întreprindere cu muncitori, tehnicieni și ingineri de înaltă competență și de un superior profesionalism. Altfel, producția s-ar debusola, rebuturile ar inunda halele ultramoderne și reclamațiile beneficiarilor ar intra în arhive de dimensiuni uriașe. Iată de ce pe muncitorii, tehnicienii și inginerii Întreprinderii de mecanică fină nu i-a surprins unul din comandamentele fundamentale ale Raportului prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului, prin care se afirmă că „A venit timpul să transformăm cantitatea într-o nouă calitate". Pentru că în această întreprindere

(Continuare în pagina 2)

A. DOHOTARU ■

Lucrările Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român, istoricul **Raport** al tovarășului Nicolae Ceaușescu, expresie atît de strălucită a marxismului creator, atît de organic și armonios sincronizată cu gîndirea, geniul și simțirea poporului român, cu interesele vitale ale lumii contemporane, au adus, din nou, în atenția noastră, problema esențială și decisivă a **calității** tuturor produselor minții și mîinilor constructorilor socialismului, nu doar ca un deziderat abstract, ci ca o chestiune, **sine qua non**, a progresului patriei și a bunăstării fiecăruia dintre noi. Produsul muncii noastre — a hotărît într-un glas unanim și prin toți termenii sinonimi calității Conferința Națională, răspunzînd, astfel, din tot sufletul chemării secretarului general al partidului — trebuie să fie **perfect, desăvîrșit, meșteșugit, măiestrit, măreț, splendid, strălucitor, competitiv** pe piața internațională, expresie firească a priceperii, hărniciei și a geniului nostru. A venit vremea, pentru toate sectoarele de activitate, să transformăm cantitatea într-o calitate superioară.

(Continuare în pagina 3)

ION DODU BĂLAN ■

Ultima întîmplare literar-artistică din acest an a Cenaclului Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și revista Flacăra,

FESTIVALUL DE IARNĂ

sîmbătă, 24 decembrie 1977, orele 18, la Palatul Sporturilor și Culturii din Capitală.

Biletele se vor distribui la casele Teatrului Național, începînd de vineri, 16 decembrie.

CUM REALIZAȚI SALTUL REVOLUȚIONAR

Calitatea la noi înseamnă subtilitate tehnică

Recent, o știre de răsunet în lumea constructorilor de autocamioane, dar care omului de-nafara acestei lumi nu-i vorbește prea lămurit, arăta că **„La Întreprinderea de autocamioane din Brașov, între zecile de agregate complexe care alcătuiesc linia automată de prelucrare a blocului cilindrilor pentru motorul diesel de 215 CP se distinge o nouă realizare. Este vorba de agregatul destinat frezării și alezării blocului motor...“**

Pe lîngă o seamă de informații privind performanțele industriale ale agregatului se face precizarea că el e un fapt de **„mare subtilitate tehnică“.**

Vom încerca, în cele ce urmează, să spunem cîteva din cauzele ce duc la **subtilitate** într-o ramură atît de importantă ca aceea a construcțiilor de autocamioane, altfel spus la o schimbare ce privește chiar temelia acestei industrii.

Dar e posibil oare să vii cu mari schimbări în producția autocamioanelor, într-un domeniu adică unde tradiția e hotărîtoare și unde, se știe, minuni prea multe nu mai sînt de așteptat ?

Oamenii care — cîteva rînduri mai departe — răspund întrebării, zic da ! Aici nu e vorba de producția de autocamioane, în general, ci de întreprinderea brașoveană și de problemele ei în cincinalul 1976—1980, așa cum s-au pus ele de către secretarul general al partidului la Conferința Națională. Aici e vorba de autocamioanele românești și de obiectivele pe care ele trebuie să le slujească. Ce se petrece acum în Brașov, la Întreprinderea de autocamioane, interesează toată țara. Sigur, într-o economie cu un program clar și ambițios, fiecare industrie, mică sau mare, are un rost bine chibzuit. Nu e mai puțin adevărat însă că de mersul unor anume industrii depind multe. Iar de bunul mers al industriei de autocamioane depind, fără nici o îndoială, multe.

Inginer Mircea Florescu, director tehnic : „În următorii trei ani creștem producția cu 70 la sută, rămînînd cu același număr de oameni ai muncii pe care-i avem astăzi. Creșterea aceasta nu e așa, o idee la care urmează să ne gîndim de azi înainte. Noi am elaborat toate detaliile unui plan de creștere și cred că întreg efortul pentru realizarea lui se poate numi **salt revoluționar.** E util să privim puțin în urmă. În anii '62—'63 am fabricat primele autocamioane de 5 tone sarcină utilă cu motoare cu benzină. Se numeau „Carpați“ și „Bucegi“. După etapa în care principala deviză era „faceți, fraților, autocamioane românești, numai faceți“, aceasta, etapa a II-a, se cheamă a cunoașterii de sine. În 1969 am început producția autocamioanelor cu motoare diesel de 135 CP, iar din 1976 producem în serie și motoarele de 215 CP. Acum, în 1977 trecem un prag : de la cantitate la calitate. Pentru noi, acestea nu sînt niște cuvinte. Criza energiei ne-a pus în fața unei mari probleme : asimilarea rapidă a unei licențe diesel și reorientarea întregii producții astfel ca în 1980 peste 95 la sută din mașinile noastre să fie cu motor diesel. În cîțiva ani am reușit ceea ce alții fac în zeci de ani : toate piesele motorului de 215 CP sînt fabricate în țară. În 1980 vom ajunge la o producție de mai multe zeci de mii de autocamioane anual. Noi putem garanta chiar astăzi că aceste camioane vor fi de mare calitate, competitive pe plan mondial, în ce privește parametrii de folosință și la un preț competitiv și el. În ce privește ideea constructivă am găsit și găsim soluții noi în baza cărora obținem repere mai simple, mai ușoare și tehnologii mai productive. Avem, de exemplu, în lucru sisteme noi de antrenare și prindere a compresorului, de zăvorîre a cabinei, de filtrare a motorinei, de frînare. Cum se poate lesne observa, chestiuni foarte diverse, astfel că întreg autocamionul suferă schimbări ce-l fac mai ușor, mai puternic, mai ieftin. A doua direcție a fost aceea a elaborării unor tehnologii de fabricație perfecționate. Am pus la punct deservirea multiplă a unor mașini-unelte specializate realizate prin autoutilare. De asemenea, realizarea unor mașini agregat de mare productivitate. Ca, de pildă, agregatul la care se referă știrea apărută în presă. Perfecționăm, în continuare, transportul și depozitarea repe-

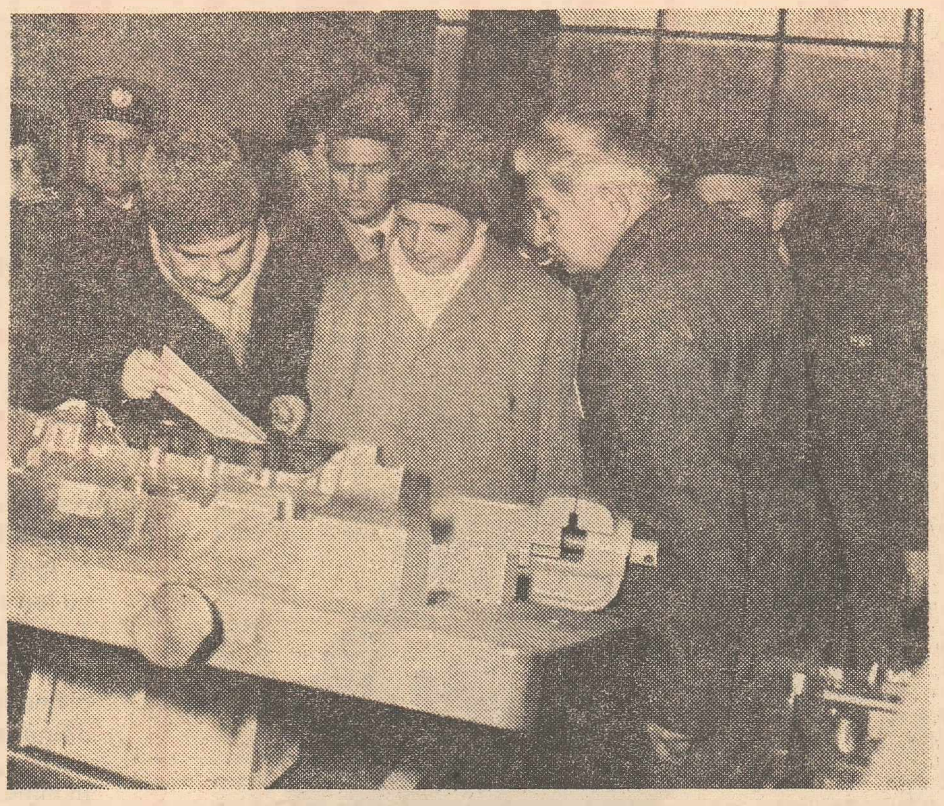

Concentrarea atenției generale asupra laturilor de ordin calitativ — aceasta a fost una din problemele fundamentale avute în vedere în timpul ultimei vizite a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Întreprinderea de autocamioane din Brașov.

relor. Astfel, numărul muncitorilor auxiliari scade cu 20 la sută. Am introdus un calculator electronic datorită căruia cîteva sute de oameni pot fi folosiți din activitatea administrativă în cea direct productivă. Se reduc substanțial adaosurile de prelucrare. Realizăm automatizarea operațiilor de control și a celor de montaj.

Și ca să revenim la știrea de la care am pornit și la adevărul ei mai complex, e suficient să spunem că pînă în 1980 toate tehnologiile din uzină vor fi modernizate, ceea ce înseamnă că vom lucra cu totul altfel decît azi. Pe lîngă multele agregate în uz, din care cîteva au o complexitate și o productivitate unică în țară — comparabilă cu agregate din țări cu mare experiență în construcția de autocamioane — vom mai construi încă 400 mașini agregat. Și toate prin autodotare. Dealtfel, capacitatea noastră de autodotare este echivalentă cu a unei uzine mari de mașini unelte și utilaje“.

Inginer Francisk Vass, șeful secției proiectare mașini agregate : „Linia de prelucrare la care ne referim — proiectată și executată de noi, în colaborare cu I.C.P.M.U.A. — este într-adevăr o realizare unică. Motorul diesel de 215 CP va fi motorul de bază al producției de autocamioane, iar linia este gîndită pentru a asigura producția anului 1980. Aici, la fiecare 7 minute iese un bloc motor gata de montaj. Blocul motor stă în linie cinci ore și jumătate, suferind numeroase operațiuni automate de prelucrare. Linia este deservită de un număr redus de muncitori și toate operațiunile sînt controlate, de asemenea, automat. Față de prelucrarea blocului motor în sistemul obișnuit pînă acum, pe mașini unelte universale, putem vorbi de **subtilitate tehnică** și de o schimbare de natură a revoluționa indicii productivității și ai calității. Oricît ar fi oamenii de bine pregătiți, ei sînt oameni și pot greși. Lucrînd la un astfel de agregat, muncitorii sînt, practic, în situația de a putea lucra fără greșeală“.

Inginer Anghel Ion, tehnolog coordonator la motoare : „De fapt, saltul revoluționar în industria de autocamioane începe cu trecerea de la fabricația motoarelor cu benzină la motoarele diesel de mare putere. Prețul la kilometru rulat cu motor diesel este de 3 ori mai mic decît cu motor cu benzină, ceea ce în conjunctura energetică actuală și viitoare spune totul despre sarcinile industriei de autocamioane românești. Dacă facem acum un tur de orizont asupra tuturor sectoarelor — care au fiecare în parte forța de muncă și producția unor uzine de mărime medie — ne dăm seama că sîntem tocmai în momentul în care, avînd asigurate toate capacitățile, avînd adică oamenii, mașinile, capacitatea de creație și organizatorică procedăm firesc, necesar la un soi de reevaluare permanentă a forțelor proprii. Întreprinderea noastră a ajuns în faza în care își poate pune în valoare toate virtualitățile unor dotări tehnice excepționale și a unei armate muncitorești ajunse la stadiul subtilității profesionale. Practic — și dotarea cu linii agregat a secției de motoare a dovedit asta — la noi există o forță de muncă atît de bine pregătită încît poate să răspundă imediat necesității oricărui salt tehnic“.

Inginer Marin Irimia, secretar al Comitetului P.C.R. pe întreprindere : „Sîntem întreprinderea cu cel mai mare număr de oameni ai muncii din țară, 90 la sută din ei fiind tineri, majoritatea veniți din sate moldovene. Media de vîrstă a personalului muncitor a scăzut brusc cu cîțiva ani, ajungînd acum la 23—24 ani. În trei, patru ani faci dintr-un muncitor necalificat, unul cu o calificare medie spre bună. Noi, cum se știe, vom ajunge în 1980 la o producție cu 70 la sută mai mare față de aceea a lui 1977 fără să mai angajăm oameni. Fapt ce înseamnă că media de vîrstă va ajunge la 25—26 de ani. Încă trei ani de învățătură, încă trei ani de reașezare a forței de muncă, producția fiind vertiginos mai mare, productivitatea crescînd substanțial, calitatea produselor fiind obligatoriu superioară. Tinerii vin la întreprinderea noastră ca la o mare școală muncitorească și, indiferent că rămîn sau se întorc să muncească acolo de unde au plecat, tot pentru țară muncesc. Cine ajunge să stea cinci ani la noi, nu mai pleacă. Considerăm că în 1980 forța de muncă se va stabiliza mult și că stabilitatea și înaltul indice de calificare sînt baza saltului calitativ. Sigur, lucrul principal e tot munca de la om la om, relația cel care îl învață (profesorul) — cel care învață (elevul, tînărul). Munca de partid într-o întreprindere ca a noastră, de pe urma căreia își cîștigă existența și, cu timpul, și bunăstarea zeci de mii de familii privește conștiința fiecărui om al muncii și are controlul acestei conștiințe, a perfecționării ei în mod sistematic.

Pe drept cuvînt, secretarul general al partidului, după ce formula limpede și rezolut cele șapte puncte fundamentale care definesc acest salt revoluționar, preciza : **„M-am oprit asupra acestor probleme deoarece ele trebuie să stea permanent în atenția partidului, a tuturor organelor și organizațiilor de partid, de stat și economice, a tuturor oamenilor muncii“.**

Asigurăm în acest sens că experiența Întreprinderii de autocamioane Brașov, eforturile noi pe care le depunem sînt astfel orientate, ca saltul de la cantitate la calitate să nu-și caute temeiul în abia cîteva procente, ci în întreaga ființă a uzinei“.

TUDOR OCTAVIAN ■

Competența profesională la locul de muncă

(Urmare din pagina 1)

funcționează de multă vreme un control tehnic de calitate — ca să folosim o expresie consacrată în limbajul producție — în etape, de-a lungul întregului flux tehnologic, o rețea de aparate de măsură și control, care stabilesc cu precizie de microni și de subunități ale micronului, într-o perfectă exactitudine orară, calitatea fiecărui produs în diverse faze de execuție. Verificarea calității se face în mod organizat, din faza proiectării produselor, a omologării lor, a asimilării în fabricație. Nici un produs nu intră pe flux tehnologic fără viza comisiei controlului tehnic de calitate al întreprinderii ! Controlul tehnic de calitate intervine încă din etapa aprovizionării, prin recepția materiilor prime și verifică exact calitatea materialelor din care urmează să intre în producție de serie un anumit produs. Apoi, aceeași verificare a calității intervine și pe fluxul de fabricație, în controlul subansamblelor pînă la standul de probă unde verificarea se face în condiții de exploatare.

Cum se ajunge la pregătirea unor cadre competente care să lucreze la cel mai înalt grad de competență ? Întreprinderea de mecanică fină din București are un grup școlar cu 2 500 de elevi și un liceu industrial care furnizează anual promoții de strungari, frezori, rectificatori, lăcătuși, matrițeri, lăcătuși mecanici de utilaje etc. încadrați imediat la diferite cote ale fluxurilor tehnologice în condiții de competență și experiență dobîndite prin practica efectuată direct în hale. Există apoi cursuri de gradul I și de gradul II pentru calificări superioare cu pregătiri intensive de 6 luni de zile, soldate cu obținerea unor diplome de perfecționare pe meserii. Nu trebuie uitat faptul că media de vîrstă în Întreprinderea de mecanică fină este 24 de ani și că tinerii muncitori, ingineri și tehnicieni care produc acest număr mare de tipodimensiuni de mare rafinament industrial își perfecționează prin experiența de fiecare zi cunoștințele despre propriile lor meserii. Din aceeași perspectivă a competenței trebuie subliniat faptul că echipele de tineri controlori tehnici de calitate își desăvîrșesc la rîndul lor, în mod organizat, stilul de lucru, însușindu-și nu numai legislația în vigoare, ci și exigențele tehnice ale produselor fabricate, la parametrii mondiali. Ei sînt supuși permanent unor examene și teste riguroase dar nu e mai puțin adevărat că prin activitatea de perfecționare la locul de muncă, sub directa îndrumare a maiștrilor și șefilor de echipă, se urmărește ca fiecare muncitor sau tehnician să fie la rîndul său un veritabil controlor tehnic de calitate. Deja s-a reușit ca aparatele de măsură și control cu ajutorul cărora fiecare muncitor își verifică propria muncă să fie depanate sau sesizate, în cazul unor defecțiuni, echipelor de controlori tehnici de calitate. Și întreagă această complexă, permanentă, activitate de reciclare, are un singur scop : creșterea competenței profesionale a fiecărui om la locul său de muncă. Lucru fundamental aici, pentru că ne aflăm într-o întreprindere care produce, printre altele, tocmai aparate de măsură și control, cu o funcționalitate ireproșabilă în diverse domenii ale producției. Așa încît, în Întreprinderea de mecanică fină din București, odată cu munca în acord global s-a introdus și munca în acord calitativ. Pentru că, aici, importantă e nu numai cantitatea, ci și calitatea. În acest fel, la bilanțul lunar nu se stabilește numai coeficientul de depășire a planului în acord global de către diferite formații de lucru, ci și acordul de calitate. Formațiile și muncitorii care au întrunit mai multe refuzuri la controlul tehnic de calitate, „căderi“ pe standurile de probă, reclamații de la beneficiari, primesc un acord global diminuat în procente echivalente cu neîndeplinirile exigențelor de calitate. Aceste exigențe merg pînă și la satisfacerea exactă a criteriilor de estetică industrială a produselor.

În acest fel înțeleg muncitorii, tehnicienii și inginerii Întreprinderii de mecanică fină din București să răspundă chemării secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a transforma cantitatea într-o nouă calitate.

DE LA CANTITATE LA CALITATE

La Breaza, nişte tineri se află în competiţie cu lumea!

De la Breaza, Carpaţii se transformă în dealuri şi se revarsă-n cîmpie ca fluviile într-o mare fără margini. Pe un platou, înspre munte, brezenii au construit şi au pus în funcţiune, în 1974, primul lor mare obiectiv industrial: Fabrica de elemente de precizie. Este, într-adevăr, o fabrică a Întreprinderii de mecanică fină din Sinaia, dar care, măcar din punct de vedere al colectivului, îşi conturează o pregnantă personalitate. Am dorit să aflu aici cum gîndesc oamenii, în marea lor majoritate tineri, despre unul din atributele muncii lor: calitatea, imperativ primordial proclamat de Conferinţa Naţională a partidului. De ce calitatea? Pentru că noi, mărturisea Constantin Neagoe, inginer şef, sîntem într-o continuă competiţie cu lumea. Piesele noastre — elemenţi de injecţie, supape de refulare, pulverizatoare şi injectoare — se montează pe motoarele fabricate în ţară pentru tractoare, autocamioane, locomotive diesel electrice şi diesel hidraulice care, toate, se exportă în lume. Dacă nu le-am face de calitate, noi, românii, nu am putea exporta aceste maşini?

Acest mod de a gîndi despre calitatea nu numai a pieselor în ultimă instanţă, ci a actului muncii în general, este o deviză a fiecărui muncitor. Ion Popescu, un foarte tînăr reglor care lucrează la două maşini cu comandă program, îmi mărturisea că, aici, convingerea unanimă este că niciodată nu poţi obţine o producţie de calitate, dacă nu ai oameni de calitate. Ion Popescu, deşi are numai 22 de ani, este un astfel de om. Realizează, aproape zilnic, 250 de piese în plus, toate de bună calitate, deşi tot zilnic parcurge 20 de kilometri la venire, în fabrică, şi alţi 20 la plecare, spre casa lui din comuna Cornu. Ca să nu obţină rebut, el realizează un sever autocontrol asupra întregii sale munci, asupra tuturor pieselor pe care le execută. Ca el sînt foarte mulţi tineri şi tinere, dintre care eu o cunosc acum pe Rodica Carabela, de 20 ani. E din Cîmpina, a terminat şcoala profesională la Sinaia, ca şi sora ei, Vasilica, şi amîndouă lucrează aici. Rodica e rectificatoare, lucrează şi ea la două maşini şi în opt ore realizează pînă la 400 de piese peste plan.

În Fabrica de elemente de precizie din Breaza cam 90 la sută din locurile de muncă solicită oameni cu o înaltă calificare. O selecţie a oamenilor există, e adevărat, dar lupta care se duce aici este ca fiecare să ajungă un om bine pregătit. Ce se întreprinde deci pentru creşterea calităţilor umane în acest tînăr colectiv? La Sinaia, un grup şcolar, cu filiale la Comarnic şi la Breaza, pregăteşte timp de 4 ani viitorii specialişti, muncitorii de înaltă calificare. Liceul teoretic din Breaza a fost transformat şi el în liceu industrial, unde, de asemenea, se pregătesc viitoare cadre. Pe lîngă acest liceu funcţionează şi o clasă de maiştri. Dar marea şcoală rămîne tot fabrica. Fiinţează aici cursuri de calificare la locul de muncă, pentru tinerii care au terminat opt clase, cursuri postliceale, de şase luni, pentru reglori; în secţiile de strunguri automate şi fabricaţie a pulverizatoarelor sînt organizate cursuri de perfecţionare a celor calificaţi, se învaţă reglarea, stăpînirea acestor maşini de înaltă tehnicitate şi productivitate. Cei mai tineri învaţă de la cei mai bătrîni. Nu se ascunde nimic, experienţa cea mai înaltă se împărtăşeşte tuturor, e o continuă emulaţie.

Secţia maşini automate este condusă de maistrul Ion Chivu, 43 ani, din Comarnic. Îl întreb cam ce productivitate realizează un om în secţia sa. Rîde. Nu plin de sine, ci cu tîlc. „Un om, zice, lucrează aici şi la patru maşini automate. Moise Bădilă, de pildă. Are 37 de ani, casă, soţie şi 4 copii în Adunaţi, şi e reglor de cea mai înaltă calificare". S-ar părea că stai şi doar te uiţi la ele, îi zic lui Bădilă. „Nu stau nici cinci minute, îmi zice el; în opt ore am o pauză de un sfert de oră, cît mănînc. În rest, ascut sculele, le reglez, controlez calitatea, alimentez maşinile, realizez noi reglaje, totdeauna alte noi reglaje".

— Pe cine ajuţi dumneata să devină reglor?

— Pe Constantin Buga, ajutorul meu. E băiat bun şi o să ajungă.

— În cîţi ani?

— În doi-trei ani.

— De ce atît de mult timp?

— Sînt maşini complexe, de înaltă tehnicitate şi productivitate. Unele execută şi 18 operaţii odată, una face chiar 24 de operaţii în doar 30 de secunde. Să comanzi o astfel de maşină e ca şi cînd ai conduce o rachetă cosmică!

Cei de la strunguri automate s-au pomenit la un moment dat că nu au reglori care să regleze strungurile. Cei mai mulţi rămăseseră la Sinaia. Ce puteau să facă? Inginerul Ion Machedon, ajutat de subinginerul Petruş Done, au luat un grup de 12 tineri şi în orele libere „atîta i-au cicălit, zice inginerul Neagoe, că în scurt timp au transformat aceşti ajutori de strungari în reglori". Reglorii acordă asistenţă tehnică, sînt specialişti, dar în acelaşi timp sînt şi un fel de pedagogi în profesie, gestul lor are şi o semnificaţie umană, profund umană, pentru că nu-şi aduc contribuţia doar la fabricarea unor piese de bună calitate, ci şi la formarea unor conştiinţe, a unor oameni buni, bine pregătiţi profesional, politic chiar. „Noi fabricăm aici printre altele, mărturisea tînărul subinginer Marian Căpraru, 7 000 de pulverizatoare pe zi. Dacă muncitorii, aceşti tineri bine pregătiţi, nu ar avea o înaltă conştiinţă profesională, politică, dacă un controlor de calitate nu ar avea aceleaşi calităţi profesionale şi umane, am da, cum se zice, faliment. Dovada noastră de patriotism este, va trebui să fie mereu realizarea la cote tot mai exigente a acestor produse".

Iar fiorul acestui cald patriotism îi va ajuta să se situeze totdeauna pe un loc de vîrf, în severa lor competiţie cu lumea.

N. GRIGORE MĂRĂŞANU

...Repere mai simple, mai uşoare, tehnologii mai productive.

Saltul pe care ni-l cere partidul sîntem pregătiţi să-l facem

Iaşul, vechi centru cultural, în zilele noastre şi mare producător industrial. Interlocutor, inginerul Onofrei Parascan, directorul colosului producător de ţevi şi profile care este Întreprinderea metalurgică. Dată fiind funcţia sa de răspundere, discuţia a debutat cu o întrebare-cheie ce decurge, desigur, din complexul de măsuri privind ridicarea nivelului tehnic, calitativ, al tuturor produselor, elaborat de tovarăul Nicolae Ceauşescu şi adoptat în unanimitate de delegaţii la Conferinţa Naţională a partidului, ca program de lucru, aprobat în aceste zile de toţi oamenii muncii, care au şi trecut la aplicarea lui neabătută şi integrală. Care e modalitatea cea mai eficientă, mai operativă prin care vrednicul colectiv de la întreprinderea ieşeană înţelege să confere producţiei, sub toate laturile ei, atributul indispensabil al calităţii?

— În fapt obligaţiile noastre în această direcţie au fost stabilite prin însuşi planul de stat: toată producţia să fie de calitate superioară. Nu ne îngăduim să mergem pe două căi. Trebuie să dăm numai produse de calitatea întîi! Răspundem de 40 la sută din producţia de ţevi a ţării şi răspundem de calitatea unei game foarte mari de sorto-tipo-dimensiuni. Producem ţevi şi profile pentru construcţii speciale. Livrăm mult la export. N-avem nici un fel de reclamaţii; însă avem o reputaţie foarte bună, aş numi-o o reputaţie calitativă; şi mai avem cereri atît de multe încît nu le putem face faţă.

— Concret, cum aţi ajuns la aceste rezultate?

— Anul acesta, la 14 septembrie, secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, a făcut cea de-a patra vizită în întreprinderea noastră. Vizitele secretarului general al partidului au fost tot atîtea prilejuri de a ne analiza munca noastră, puterile noastre, dacă vreţi calităţile noastre şi, firească, de a ne face un program foarte precis şi foarte exigent. Să dau cîteva exemple, foarte concrete, cum mi-aţi cerut! Nu asimilăm orice produs, ci numai produse de mare calitate şi, implicit, de mare dificultate pentru noi: ţevile noastre sînt sudate, nu laminate, de aceea au pereţii subţiri şi, datorită nouă, beneficiarii nu mai bagă degeaba metal în pămînt. Ne perfecţionăm mereu tehnologiile: acum, de pildă, folosim sudura cu curent de înaltă frecvenţă. Nu mai folosim calea perceperii vizuale pentru testarea calităţii produselor, ci folosim aparatură de control nedestructiv. Dealtfel, tot sistemul de control al calităţii a fost reorganizat. Aparatură nouă şi exigenţă sporită! Începînd chiar de la recepţia materiei prime. Oamenii cu experienţă practică au fost distribuiţi la control. În programa analitică a învăţămîntului de perfecţionare a specialiştilor noştri, atît din control cît şi din secţii, au fost introduse primele lecţii legate numai de calitate. Colaborăm, cu eficienţă calitativă, cu Institutul politehnic. Vom optimiza producţia folosind programarea pe calculator. Ne-am însuşit latura cantitativă. Putem acţiona liniştiţi asupra calităţii. De aceea, saltul revoluţionar pe care ni-l cere partidul sîntem pregătiţi să-l facem. Asta nu înseamnă că ne va fi uşor. Dar nu atît de greu ca pentru acei pe care nu i-a găsit pregătiţi: pentru că, din păcate, sînt şi astfel de unităţi, de colective în economia noastră.

Plecînd din Iaşi, mi-am mai făcut o dată un bilanţ. Deci, am vorbit cu un om de răspundere, cunoscător al situaţiei, despre calitatea oamenilor şi calitatea muncii lor. Spusele sale mi s-au părut pătrunse de înţelegerea pretenţiilor timpului; de realism, de luciditate, de exigenţă. Nu manifestase un entuziasm de circumstanţă dar era evidentă îndîrjirea. Şi, tot evidentă, puterea.

Într-una din halele Întreprinderii metalurgice putea fi citită o lozincă: „Tovarăşe, munceşte cu gîndul la muncă şi vei afla, fără să-ţi propui, secretul reuşitei în viaţă". Am ţinut s-o transcriu aici, pentru că nu suna nici învechit, nici exagerat, ci firesc, înţelept, c-un bun-simţ contemporan. O lozincă de calitate.

I. NICOLAE

Măsura tuturor lucrurilor

(Urmare din pagina 1)

Calitatea constituie astăzi un criteriu fundamental de verificare a eficienţei muncii. Ea dă măsura valorii omului. În funcţie de ea măsurăm gradul de pregătire profesională, măiestria, inteligenţa, îndemînarea, dibăcia, talentul şi devotamentul patriotic al oricărui producător de bunuri materiale şi spirituale, al oricărui activist de partid şi de stat. Nimeni nu poate fi un bun comunist şi un bun patriot dacă produce lucruri şi lucrări proaste. De aceea, acum, mai mult ca oricînd în aprecierea oamenilor trebuie să primeze calitatea faptelor, a produselor muncii lor şi nu cantitatea vorbelor. Prin calitatea muncii lor, toţi membrii unei societăţi productive îşi sînt reciproc datori şi obligaţi. Cum orice muncă produce, pînă la urmă, bunuri sociale sau serveşte societăţii, sub o formă sau alta, calitatea ei devine esenţială pentru nevoile, bucuriile, aşteptările şi fericirea tuturor. De aceea cel ce produce lucruri de proastă calitate afectează nu numai o cerinţă economică, ci şi una morală a semenilor săi, contribuind la neliniştea şi hărţuiala lor. Cel ce face un aparat de radio prost, de pildă, nu-l frustrează numai de bani pe un alt om al muncii, ci îi răpeşte şi timpul liber şi liniştea şi odihna de care acesta are nevoie, purtîndu-l pe drumuri pe care n-ar trebui să le facă. Lucrul de calitate presupune talent şi o temeinică pregătire profesională, dar presupune şi o înaltă conştiinţă cetăţenească. Talentul — sprijinit pe muncă asiduă şi responsabilă — asigură calitatea bunurilor din toate domeniile de activitate. El este incompatibil cu lucrul de mîntuială, cu superficialitatea, blazarea şi concesiile de orice fel faţă de calitate. Nu mai poate fi vorba de a produce numai cantitativ şi oricum. Exigenţele societăţii noastre, din ce în ce mai pretenţioasă, mai civilizată şi mai cultivată, au crescut şi nimeni nu se mai mulţumeşte cu orice, cu acel mediocru şi blamant **fie cum o fi, numai să fie.** Tot ce producem şi creăm în toate ramurile vieţii materiale şi spirituale trebuie să fie de o înaltă calitate. Calitatea a devenit în vremea noastră măsura tuturor lucrurilor. Cine nu realizează lucrări şi bunuri de calitate nu se poate pretinde un om de calitate. Un om de seamă şi de omenie nu poţi fi decît dacă realizezi lucruri de seamă în domeniul tău de activitate. O nobilă osteneală e chemată să guverneze toate produsele minţii şi mîinilor omului. Calitatea se obţine prin trudă, jertfă, dăruire de sine, migală şi răbdare pentru a cultiva pămîntul şi a-i înzeci smulgerea din pîntecul planetei a metalelor şi a le prelucra în unelte şi bunuri folositoare, pentru a dezlega tainele naturii şi a modela sufletele oamenilor, pentru a crea valori spirituale pentru fericirea întregului popor. Calitatea produselor muncii noastre este expresia dimensiunii inteligenţei, a talentului şi a personalităţii noastre. De aceea ea este o problemă **de ştiinţă** şi **de conştiinţă,** cum atît de limpede se desprinde din lucrările Conferinţei Naţionale a partidului.

Sarcina fundamentală în perioada 1978—1980, spunea atît de convingător tovarăşul Nicolae Ceauşescu, este concentrarea atenţiei generale asupra laturilor de ordin calitativ ale activităţii în toate ramurile industriale: „Ridicarea nivelului tehnic, calitativ al tuturor produselor a devenit o condiţie hotărîtoare a progresului economiei noastre şi de aceea, în următorii trei ani, în această direcţie trebuie realizate schimbări fundamentale. Consider necesar să trecem de la faza acumulării cantitative la o fază nouă, superioară, aceea a luptei pentru calitate. A venit timpul să transformăm cantitatea într-o nouă calitate. Aceasta este cerinţa primordială de care depinde viitorul industriei româneşti, viitorul întregii economii naţionale". Pentru poporul care a creat de-a lungul vremii o strălucită civilizaţie materială, pentru poporul din rîndurile căruia s-au ridicat genii ştiinţifice de talie mondială precum un Vuia, Vlaicu, Coandă, Ţiţeica şi atîţia alţii, pentru clasa noastră muncitoare cu acces atît de larg la toate bunurile cunoaşterii, realizarea acestui deziderat al calităţii va fi, neîndoios, o îndatorire patriotică pe care o va îndeplini în mod exemplar. Evident, pentru aceasta şcoala, cercetarea ştiinţifică, artele şi în primul rînd literatura sînt chemate să-şi aducă mai substanţial partea lor de contribuţie la modelarea omului nou, pentru înariparea cunoştinţelor, pentru lărgirea continuă a orizontului de cunoaştere.

Înalta răspundere de a aparține clasei conducătoare a societății

(Urmare din pagina 1)

ale, va duce la îmbinarea mai armonioasă a experienței maselor cu cea a cadrelor de conducere, va dezvolta și mai mult unitatea dintre masele muncitoare și organele conducătoare, va determina întărirea controlului, creșterea răspunderii clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii. Aceasta constituie expresia cea mai elocventă a noii democrații muncitorești revoluționare ce se afirmă în patria noastră, a superiorității ei față de democrația din trecut".

În ceea ce mă privește, ca și alți colegi de-ai mei, siderurgiști hunedoreni, pot spune că am crescut și m-am maturizat nu doar la școala muncii, ci și la școala activității politice și sociale care se desfășoară permanent într-un combinat siderurgic de mărimea celui din Hunedoara. Am pătruns, cu alte cuvinte, nu doar în tainele meseriei de oțelar, ci am fost implicat, cu responsabilitatea politică firească, în majoritatea hotărîrilor și angajamentelor pe care și le-au asumat siderurgiștii hunedoreni, tovarășii mei de muncă. Și pentru că sînt la acest punct, al sarcinilor noastre, se cuvine să amintesc că siderurgiștii Hunedoarei au încheiat planul pe acest an cu 10 zile mai devreme, ceea ce valoric înseamnă o producție de peste 200 milioane lei, această producție adăugîndu-se suplimentar la cele 5 miliarde de lei pe care le vor da peste plan toate întreprinderile din județul nostru. În prezent se elaborează la Hunedoara peste 370 de mărci de oțeluri și 290 de tipodimensiuni de laminate, iar ponderea oțelurilor de calitate aliate și înalt aliate a ajuns la peste 60 la sută. Am trecut la aplicarea unor procedee moderne de prelucrare a metalului, cum este tratarea în vid, și în prezent ne aflăm în stadiul de extindere a acestui procedeu. Întregul colectiv de muncitori, maiștri, tehnicieni este cuprins în activitatea de inginerie tehnologică de valorificare a unor idei și procedee originale. Avem un program concret de îmbunătățire a elaborării metalului. S-au făcut progrese însemnate în acest domeniu, față de perioada anterioară, dar ne aflăm încă departe de cerințele pe care ni le-a pus în față conducerea de partid. Și cu această afirmație revin asupra unui foarte important aspect pe care l-a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu, acela al creșterii responsabilității clasei muncitoare în activitatea de zi cu zi a producției. Mai mult ca noi, muncitorii, cei care zilnic ne izbim de toate problemele complexe ale producției, nimeni nu poate găsi rezolvările cele mai juste, cele mai adevărate pentru creșterea productivității muncii. Și nimeni nu este mai interesat decît noi ca toate măsurile care se iau la nivel de conducere să fie cele mai realiste, capabile să folosească toate resursele umane și materiale. Iată de ce consider că Raportul secretarului general al partidului nostru a punctat la timpul potrivit și cu o mare putere de analiză exact această reală capacitate de gîndire tehnică și organizatorică a clasei muncitoare. Un argument în acest sens ar fi chiar și faptul că în repetate rînduri tovarășul Nicolae Ceaușescu ne-a atras atenția că atingerea unor înalți indici calitativi în cadrul acestui plan cincinal să fie rodul utilizărilor pe scară tot mai largă a cuceririlor științei și tehnicii celei mai înaintate, ca rezultat al unei strînse colaborări între producție și cercetare. Iar dacă la ora actuală economia românească mai este nevoită să importe unele sortimente de oțeluri și laminate cu caracteristici speciale, ceea ce vrea să însemne că metalurgia românească mai are unele datorii scadente, vă pot afirma, ca un om al muncii, că noi, hunedorenii, animați de înaltul spirit al responsabilității, propriu clasei muncitoare, sîntem ferm hotărîți să ne achităm de aceste datorii. Cu alte cuvinte, neajunsurile care încă se mai manifestă în munca noastră sînt tot atîtea noi sarcini concrete pentru depășirea cărora noi comuniștii și toți muncitorii vom lupta să le ducem la bun sfîrșit, înfăptuind pe deplin hotărîrile Conferinței Naționale.

Tinerețea industriei din Zalău

Dorin Groza

Deocamdată, orașul Zalău are două mari întreprinderi, două reprezentante ale industriei republicane pe meleagurile județului Sălaj : mai vechea întreprindere „Armătura" și foarte tînăra *Întreprindere de conductori electrici emailați*, ale cărei produse (de mai înaltă tehnicitate) au început să iasă pe porțile uzinei acum nici patru ani. Produsul în sine, acești conductori electrici emailați, necesari în special industriei electrotehnice, se află astăzi asimilat în peste 300 de sorturi și tipodimensiuni, inclusiv în gama de 0,05—0,10 milimetri (adică mai subțire decît firul de păr !), asigurîndu-se astfel întregul necesar specific solicitat în țară, lucru care desigur a fost de natură să elimine definitiv importul, față de care ne aflam tributari pînă nu demult. Ba mai mult, I.C.E.E. Zalău a reușit să livreze pieței de export pînă acum peste 400 de tone de conductori de bobinaj, cu satisfacția că partenerii externi doresc majorarea contractelor. Cu toate acestea, industria Zalăului este încă foarte tînără, am spune aproape fragedă — dar tot atît de fragedă în aspirații, speranțe, dorință de împlinire. Ca și în alte părți, media de vîrstă a întreprinderii abia dacă depășește 23 de ani. „Altfel, nici nu s-ar fi putut — ne spunea Eugen Meșeșan, directorul adjunct al întreprinderii — adică altfel fără acest spirit tînăr, fără energiile pe care le generează tinerețea, lipsa sa de prejudecăți. Zalăul n-a avut pînă acum cîteva zeci de ani nici un fel de industrie, iar acum are, și încă într-o ramură de înaltă tehnicitate. Dată fiind înalta specializare, a trebuit să creăm un liceu electrotehnic, din care se recrutează majoritatea cadrelor noastre. Dar am ajuns astfel să atingem un procent aproape neîntîlnit în alte părți, și ca să mărturisim neașteptat chiar pentru noi : 90 la sută dintre lucrătorii întreprinderii sînt absolvenți de liceu sau își termină studiile liceale !"

Am cunoscut cîțiva tineri de genul amintit de directorul Meșeșan. Drumul pe care l-au parcurs pînă acum în viață pare foarte simplu, chiar liniar : au plecat de la țară, sau de la o condiție la fel de minoră, undeva spre marginea orașului, au făcut o școală, apoi pe a doua, pentru a putea să se angajeze la I.C.E.E. Zalău. Aici au devenit muncitori de înaltă calificare — cît de normal sună acest lucru pentru ei, cît de revoluționar însă pentru economia județului, a Sălajului uitat pînă nu demult de lume și de toți... Simion Rus, spre exemplu, este de fel din satul Brusturi, comuna Creaca, dintr-o familie cu șapte fete și cinci băieți, deci 12 copii cu totul. Simion este al 11-lea copil al lui Dumitru (miner de meserie) și al Mariei (țărancă, sau cooperatoare dacă vreți). Are 27 de ani. A făcut liceul la Zalău — fiindcă dintre cei 12 frați ai familiei Rus numai doi n-au apucat să facă pînă la urmă liceul, fie el la zi, sau la seral, sau la fără frecvență. A lucrat un an și jumătate la Lotru, la baraj, ca măsurător topometrist de galerii. A auzit la un moment dat că la Zalău e vorba să se dea în funcțiune o mare întreprindere, era chiar I.C.E.E.-ul, și s-a gîndit să se întoarcă mai aproape de

Simion Rus

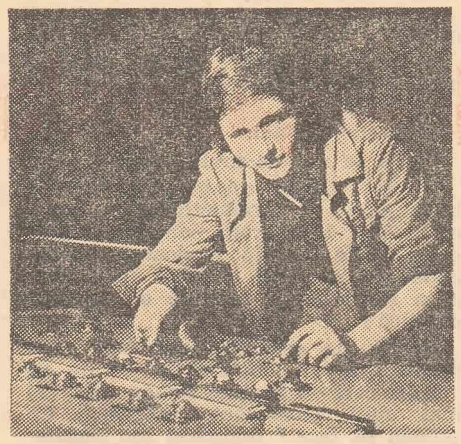

Cantemir Remeș

casă. Pentru asta a trebuit să mai facă o școală de calificare — 6 luni de zile la București, devenind muncitor emailor calificat. A intrat în întreprindere în februarie 1974, practic începînd lucrul odată cu secția nou dată în funcțiune. S-a căsătorit de curînd, abia dacă are două luni — și așteaptă să-și facă o casă în Zalău, să se stabilească definitiv. Cantemir Remeș, 23 de ani, este de fel din comuna Băsești a județului Maramureș, dar mai aproape de Zalău decît de Baia Mare. Ne spune că din comuna sa este celebrul Pop de Băsești, luptător activ pentru unirea petrecută în decembrie 1918. Lucrul acesta ar putea explica oarecum și pasiunea lui Victor Remeș, tatăl lui Cantemir (țăran cooperator, ca și mama sa, Elena), pentru istorie. Cei patru frați ai lui Cantemir se numesc Decebal, Artemisa (amîndoi economiști), Dariu (student la Politehnică, în București) și Genoveva (elevă de liceu). „Chiar și astăzi, spunea Cantemir, deși noi am făcut tot felul de școli, e greu să ne punem cu tata la istorie !" Cantemir Remeș este în ultimul an de liceu (curs seral), lucrează în trei schimburi, iar în puținul timp liber care-i rămîne ascultă muzică populară sau joacă fotbal. A lucrat un timp la Direcția comercială a județului ca decorator de vitrine, apoi, în septembrie anul trecut, a început un curs de calificare la locul de muncă la I.C.E.E. După șase luni a devenit muncitor calificat trefilator. Astăzi lucrează pe o mașină de trefilat LH 401, acționînd drept *omul numărul doi* dintr-o brigadă de exact 3 oameni. Oricînd însă, susține, ar putea ține locul omului numărul unu, adică al șefului de echipă. Dorin Groza, de meserie metrolog, organizator al grupei sindicale C.T.C.-Laboratoare, secție din care face parte imediat după punerea în funcțiune a întreprinderii. Are 27 de ani, este căsătorit, are doi copii, și locuiește într-un apartament nou din cartierul la fel de nou numit Simion Bărnuțiu, din Zalău. Este copilul cel mai mare al unei familii cu trei copii — tatăl, Alexandru, mecanic la Exploatarea minieră Sărmășag, mama, Iuliana, croitoreasă la Zalău. I-a plăcut fizica încă din școala elementară, mai ales capitolul privind aparatele de măsură și control. A făcut apoi Liceul industrial-energetic la Cluj-Napoca, tocmai pentru că acolo existau asemenea preocupări, apoi s-a angajat la o cooperativă, „Unirea", pentru reparații de aparate de măsură. Ar fi rămas probabil la Cluj-Napoca dacă n-ar fi aflat de noua întreprindere din Zalău și a venit repede acasă, pentru a lucra la I.C.E.E. Aparatele pe care le supraveghează și, cînd e nevoie, le repară, sînt aparate foarte complexe care, la rîndul lor, reglează, supraveghează și controlează fiecare fază a procesului tehnologic de trefilare sau emailare. Deci supraveghind și controlînd bunul mers al acestor aparate, Dorin Groza supraveghează de fapt bunul mers al întregii producții, desigur între parametrii care-i sînt familiari. Nu-i ușor, zice — și-i place să se mîndrească pentru asta — trebuie să posezi o mînă ca de chirurg, de o finețe și o precizie extreme. Uneori, pentru operațiile mai deosebite, lucrează privind prin lupă, într-atît de minuscule sînt piesele și atît de dificile operațiile de finețe pe care le efectuează. Cei 12 membri ai compartimentului din care face parte au fost selecționați îndelung — dar numai trei dintre ei (Grigore Moldovan, Ioan Kiss și Dorin Groza) sînt în stare să facă o muncă de acest gen, adică de reglare și reparare a aparatelor de măsură și control, aparate deosebit de complicate, majoritatea de import. Cînd e liber citește mult — mai cu seamă cărți tehnice — dar are doi copii acasă și ne mărturisește că timpul nu-i prisosește niciodată. Se duce din cînd în cînd la fotbal — dar echipa care reprezintă orașul în divizia B, „Armătura", pe care mulți dintre oamenii muncii de la I.C.E.E. o susțineau plătind nu mai puțin de 10 lei pe lună, își dezamăgește anul acesta suporterii, astfel încît aceiași oameni s-au apropiat acum de echipa întreprinderii, „Victoria — Elcond", nou înființată, dar care a reușit să elimine pînă acum cinci echipe din eșaloane superioare în Cupa României. „La primăvară vom juca cu F.C. Argeș — spunea cu mîndrie Dorin Groza — și poate într-o zi vom promova și în Divizia B !"...

Trei oameni tineri, dintr-un colectiv de cîteva sute, trei destine pe care existența Întreprinderii de conductori electrici emailați a izbutit să le transforme aproape miraculos, dar cît de normal pentru timpul care-l trăim astăzi în România. Cum spuneam, la Zalău industria este încă foarte tînără, dar ea există, și-a creat baze și premise de existență îndelungată, ba chiar și un viitor ce nu poate fi decît strălucit. Nu e însă nimic de mirare.

DUMITRU GRAUR ■

Democrația celor ce muncesc nu poate fi decît una deplină, revoluționară

Cursul vieții noastre social-politice din ultimii ani ne-a obișnuit cu faptul ca, încă din vreme, un mare eveniment din istoria țării să-și facă simțită apropierea printr-o seamă de momente de vîrf ale gîndirii și realizării practice ale lucrurilor pe care ni le-am propus pentru o bună bucată de timp. Un asemenea mod înțelept de a proceda, cum îi stă bine dealtfel omului stăpîn la el acasă, ne-a apărut cu atît mai firesc în condițiile în care partidul și poporul nostru dispun de o linie clară, care se prelungește adînc în viitor, aceea a Programului atotcuprinzător pentru societatea socialistă pe care o făurim pe multiple planuri, stabilit de Congresul al XI-lea al Partidului Comunist Român. Personal sînt un om căruia îi place să facă lucrurile gospodărește, cît mai temeinic gîndit și din timp, să asculte de părerea celorlalți și să le simtă umărul la urnirea lor din loc. Am motive în plus așadar să mă bucur că gîndind și lucrînd astfel nu fac decît să mă comport așa cum îi stă bine unui comunist și muncitor ce sînt, cum îmi cer partidul zi de zi, partidul și secretarul său general.

Iată de ce aș putea spune că, de fapt, cele trei zile în care s-au desfășurat lucrările Conferinței Naționale a partidului au încununat, printr-o prezentare unitară, cuprinzătoare, într-o viziune creatoare și o concepție sigură de aplicare în practică, o întreagă perioadă de gîndire creatoare, de fructificare a unei experiențe bogate, marele promotor al ideilor călăuzitoare fiind ca întotdeauna mintea cutezătoare și spiritul luptător al poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Caracteristica cea mai importantă a acestei activități de căutare și găsire a unor posibilități și soluții pentru înaintarea cît mai rapidă și mai cu succes a societății românești pe drumul progresului multilateral, al intrării ei în rîndurile națiunilor dezvoltate este fără îndoială democratismul consecvent probat de faptul că nu unul, ci noi toți am fost realmente angajați în această acțiune. În calitatea mea de comunist, de membru al consiliului oamenilor muncii din întreprinderea noastră, de muncitor care mă număr deopotrivă printre cei 300 000 de participanți la dezbaterile din adunările generale din acest an, autor al cel puțin uneia din cele 100 000 de propuneri avansate, nu pot decît să întăresc încă o dată marele și revoluționarul adevăr afirmat de tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntul de închidere a Conferinței Naționale a partidului :

„Se poate afirma că toate programele, documentele adoptate de Conferință sînt rodul gîndirii colective a comuniștilor, a tuturor oamenilor muncii, a întregului popor, care, într-o deplină unitate, sub conducerea partidului nostru comunist, își făurește în mod conștient propriul viitor, destinul său liber, comunist".

Șirul de congrese care au avut loc, de la cele ale consiliilor populare și educației politice și al culturii socialiste la cele din acest an, respectiv al agriculturii și consiliilor oamenilor muncii, toate instituționale ca și forurile lor superioare — Camera legislativă a consiliilor populare, Consiliul Național al Agriculturii și Consiliul Național al Oamenilor Muncii — vin să extindă și să completeze un cadru organizatoric unitar al afirmării democrației noastre revoluționare, se înscriu pe linia aceleiași permanente conlucrări, a dialogului de lucru zilnic al partidului, al secretarului său general cu masele de oameni ai muncii. Chezășia acestui democratism real, mobilizator, înnoitor o reprezintă tocmai faptul că în fruntea acestei acțiuni de perfecționare permanentă a democrației socialiste se află partidul comuniștilor, că cei prin care se realizează sîntem înainte de toate noi, muncitorii, în strînsă unire cu toți ceilalți tovarăși ai noștri de străduanii și rîvnă de pe șantiere și de la sate sau din instituțiile de știință și cultură.

Chemarea generală la ridicarea calității muncii noastre productive, hotărîtoare pentru îndeplinirea sarcinilor sporite ale acestui cincinal, este totodată și o chemare la cît mai buna organizare și conducere a treburilor întreprinderilor în care sîntem deopotrivă producători și beneficiari, la o desăvîrșită armonizare a gîndurilor și faptelor noastre. Știu din însuși modul cum s-a format colectivul destul de tinerei dar atît de modernei întreprinderi în care lucrez, I.R.E.M.O.A.S., din faptul că experiențele noastre cele mai reușite s-au născut dintr-o puternică unire a conștiințelor și eforturilor, că la baza luptei pentru calitate stă calitatea activității organismelor democratice pe care ni le-am constituit, organisme care, așa cum ne cerea tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul la Conferință, să lucreze „astfel încît elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe a statului să fie rodul gîndirii și voinței colective a oamenilor muncii, a întregului nostru popor".

ALEXANDRU CHIRCĂ ■
muncitor, Fabrica de băi și alice I.R.E.M.O.A.S. — București

Fii ai satului — gospodari ai satului

Oricare cititor cu o informație culturală fie și elementară probabil că-și aduce aminte din lecturi despre activitatea unor asociații și societăți care, în Transilvania — ca să ne referim numai la această parte a țării — au avut un rol de mare importanță în înfăptuirea idealului unității și libertății naționale. Înființate și susținute de oameni de inimă, de patrioți pentru care viața a impus adeseori sacrificii, aceste asociații culturale au trudit — cînd cu nume glorioase ca binecunoscuta „Astra", cînd cu nume mai modeste și rămase azi doar în arhivele vreunui sat — la ridicarea prin cultură a poporului, la luminarea lui, la păstrarea nestirbită, în mințile oamenilor, a comandamentelor naționale ale acelei epoci. Problema este dacă în împrejurările noi, ale istoriei prezente, această valoroasă tradiție mai poate fi viabilă. Cu alte cuvinte, dacă ea trebuie nu numai celebrată și omagiată, ci și continuată. Fiindcă este cert : multe lucruri mai sînt de făcut. Rîndurile de față caută să fie un răspuns la această întrebare.

Există între munții Orăștiei și munții Cugirului, care fac parte din masivul Surianului, un sat vechi ardelenesc cu nume plin și sonor. Se numește Romos. Mulți au plecat de-aici în lume și printre oameni, în zbuciumata istorie a satului asupra căreia vom reveni ceva mai tîrziu. Și pleacă mai ales astăzi, din Romos, oameni. Ei rămîn însă, cum se spune, „fiii satului". În anul 1968, aceștia s-au reîntîlnit la vetrele lor părintești, alături de rudele și prietenii rămași în sat. De bună seamă, latura festivă a întîlnirii n-avea cum să lipsească. Dar partea sentimentală n-a fost totul. Și n-a fost nici în anul următor, cînd ei s-au întîlnit din nou. Dovadă că, un an după aceea, în 1970, în adunarea generală a fiilor satului, Asociația culturală înființată de ei, cu un statut bine definit, a trecut la îndeplinirea planului de măsuri și de obiective bine chibzuite. Și semnificativ ne apare astăzi că dintre multe lucruri care rămîneau de făcut la Romos, primul asupra căruia oamenii și-au îndreptat atenția a fost **Monumentul eroilor.** Un splendid obelisc de marmură, ridicat în centrul satului, alături de locul de horă al sărbătorilor, spre aducere aminte a numelui celor șaizeci și doi de romosani — români și sași — care au căzut apărînd trupul și cugetul țării pe cîmpurile de luptă.

După cum își dau oamenii socoteala, monumentul i-ar fi dus, dacă ar fi fost să-l plătească numai în bani, la o cheltuială de peste o sută de mii de lei. Dacă devizul nu s-a ridicat totuși decît la mai puțin de jumătate din această sumă, înseamnă că în calcule trebuie avută în vedere și munca lor, fiindcă toți au pus brațul și au ostenit ca lucrul să iasă durabil și frumos. Tot astfel, aflu, s-a ridicat în centrul civic al satului o școală generală nouă, așa cum se și cuvenea la Romos, sat în care învățătura de carte a fost cinstită și se află la mare preț, după cum se dovedește cu prisosință din numărul foarte mare al elevilor care reușesc la facultăți sau care le-au absolvit demult ajungînd între timp oameni de nădejde în întreprinderile unde lucrează, în universități, în institute de cercetare. Rămînînd însă, după cum spuneam, aceiași devotați fii ai satului care i-a crescut.

Aflați la mai mare depărtare, în Capitală, sau mai în apropierea Romosului, în orașele din județ, pe acești vrednici fii continuă să-i frămînte aproape cotidian prosperitatea străvechii lor așezări. Principalii animatori ai întregii acțiuni sînt profesorul dr. Aurel Popovici, istoricul Aurel Răduțiu, inginerul Gheorghe Ștefan și, nu în ultimul rînd, dr. în științe medicale Nicolae Stăncioiu. Dintre intelectualii care lucrează chiar în localitate nu putem să nu-i amintim pe profesorii Estera Drăgan și Nicolae Stef.

Fapt extrem de semnificativ, Asociația culturală acționează în prezent ca un factor foarte dinamic în tot ceea ce se întreprinde în comună pe planul ridicării nivelului de civilizație și cultură al romosanilor, ea fiind integrată în sistemul de lucru al organizației de partid a comunei. Dovada cea mai elocventă : în luna iunie Comitetul comunal de partid i-a analizat activitatea, prezenți fiind toți membrii consiliului acesteia. S-a urmărit mersul realizării diferitelor obiective, de la cele edilitare pînă la activitățile culturale propriu-zise, între acestea un loc important ocupînd străduaniile, susținute de locuitorii mai vîrstnici, implicit de romosanii care trăiesc pe alte meleaguri, de cultivare în rîndurile tinerilor a unor frumoase obiceiuri și îndeletniciri străvechi. Conștiința că s-au născut și trăiesc pe o veche vatră românească e foarte vie în rîndurile generației tinere de azi, inclusiv printre băieții și fetele plecați la studii, care în vacanțe și în sărbători știu să poarte cu mîndrie portul strămoșesc, să joace jocurile și să cînte cîntecele care au legănat copilăria atîtor șiruri de fii ai acestui pămînt. Mîndria acestora e și una activă, laborioasă, nu numai în haine de sărbătoare ci și de lucru. Ei se alătură localnicilor sau celorlalți fii ai satului care revin pentru scurtă vreme în sat, în concedii, mai ales, în diferitele acțiuni de ridicare a unor edificii și de înfrumusețare. Dr. Nicolae Stăncioiu, de pildă, folosește orice răgaz pe care i-l dă profesia pentru a da o fugă în sat să pună umărul la diferitele lucrări. Cea mai mare parte a concediilor și le petrece tot aici, lîngă părinți și lîngă consătenii pe care, de exemplu, în vara aceasta, pe la sfîrșitul lui august, i-a împărțit și organizat pe echipe și brigăzi, plecind cu ei în sus pe firul riului Romos pentru a umple carele cu piatră de construcții și muncind cu ei, cu tîrnăcopul și lopata, la turnarea fundației **noului cămin cultural** pe care și-l construiesc romosanii. „Noi îl numim, de fapt, casă de cultură — ne spunea secretara cu probleme de propagandă a Comitetului comunal de partid, Ana Crăciunescu, în mod justificat ținînd seama de dimensiunile edificiului. Se pare că vom înălța o construcție a cărei valoare se va ridica la mai multe sute de mii de lei. Că, practic, devizele vor fi mult mai mici, este evident. Diferența este suplinită însă de munca romosanilor și de ambiția de a termina neapărat ce am început. Din sat de la noi, cam vreo două sute de oameni lucrează la Întreprinderea mecanică din Cugir. Veneau seara, treceau pe acasă, își schimbau hainele și apăreau apoi pe șantierul căminului. Se turnau betoane pînă noaptea tîrziu, la lumina becurilor. În cîteva săptămîni am încheiat. Acum așteptăm să strîngem iar fonduri pentru ca la primăvara viitoare să putem continua lucrarea". Dintre cei care s-au distins în această muncă, merită amintiți înainte de toate Uritoi Grigore, Barbara Leuz, Ioan Bauer, Nicolae Suciu, Ilie Stef, care cu uneltele lor de meșteșugari sau cu brațele n-au pregetat în timpul lor liber să ia parte la muncă.

Așadar, unul dintre obiectivele Asociației culturale din Romos este și ridicarea acestui lăcaș de cultură, început acum, în acest an, cînd abia s-au încheiat lucrările de finisare ale **noului dispensar,** care la rîndul lui a costat vreo două sute de mii de lei, strînși din contribuția voluntară a romosanilor din Romos cît și a celor ce au plecat de aici pentru a-și croi un alt rost de viață prin cine știe ce colț al țării. Dacă adăugăm acestor inițiative ale obștii ridicarea celor **trei poduri noi,** din beton și metal, peste riul care scaldă pămîntul satului, **pavarea cu dale de piatră a unor trotuare, chiar și pe străzile laterale, ridicarea unui magazin universal nou, a unei brutării și a unei grădini de vară, a unui dispensar veterinar și a unui bloc cu apartamente pentru specialiștii nelocalnici,** dar sosiți aici să-și practice profesiile și poate chiar să se stabilească în Romos — multe dintre cele de mai sus fiind, evident, făcute cu bani din fondurile statului — vom înțelege de ce înfățișarea satului s-a schimbat atît de mult în ultimii ani. Despre rolul Asociației culturale în aceste prefaceri și înnoiri am încercat să dăm cîteva amănunte mai sus. Am putea continua, după cum ne spunea doctorul Nicolae Stăncioiu, prin ambiția romosanilor de a-și păstra portul, obiceiurile și datinile strămoșești — jocul „Călușerilor", de pildă — sau înființarea unui muzeu la care acest sat aflat la cîteva ore de mers pe jos de capitala regilor daci fără îndoială că are dreptul. Este dreptul cîștigat prin rezistența și bărbăția în istorie pe care le-au dovedit de-a lungul celor aproape opt sute de ani, de la 1206 încoace, de cînd datează prima atestare documentară a numelui, cu litere și cu sunet latinesc, Romos.

Un fel mai puțin așteptat al Asociației culturale din Romos de a lucra în binefacerea satului aveam să-l aflăm de la medicul Mircea Toncean : „Eu am terminat facultatea acum doi ani și am fost repartizat în comuna Urecheni, județul Neamț. Nu eram de pe-acolo, de fel sînt din Reghin. Întîmplarea a făcut însă ca în timpul studenției s-o cunosc pe Ana, soția mea, care era studentă tot la medicină (ea a terminat abia anul acesta), și este chiar din Romos, unde fluctuația medicilor a fost destul de mare. Lucru supărător, bineînțeles, pentru sat. De aceea, auzind romosanii despre intenția noastră de a ne stabili aici, au hotărît să ne ajute, ceea ce s-a întîmplat, Consiliul popular a făcut demersuri prin Direcția sanitară a județului Hunedoara și cei de la Neamț au fost de acord să fiu detașat pe un an aici, apoi transferat. Mă voi strădui să nu înșel niciodată speranțele acestor oameni !"

Iată așadar că atunci cînd pasiunea nu este formală iar entuziasmul nu este de moment, nimic nu este lipsit de importanță și nimic din ceea ce poate fi de folos satului nu este scăpat din vedere la Romos, sat de români și de sași, de oameni gospodari, chibzuiți și întrajutători, care au fost uniți, după cum peste veacuri depun mărturie și numele care se întrepătrund pe placa de marmură purpurie a Monumentului eroilor. Și uniți vor rămîne în veac, fiindcă fapta îi unește pe oameni cu atît mai mult cu cît gîndul le este același. Împreună au străbătut o cale lungă în timp. Și-au croit vad împreună, prin curgerea vremii, deopotrivă prin strădania comună în folosul obștii aceluiași sat cît și prin respectul pe care au știut să și-l datoreze unii altora, după limbă, după port și obicei. „Eram copil, povestește doctorul Nicolae Stăncioiu, și mergeam cu bunicul la holdă, cu carul. Am mers pe drumul principal și bunicul a ocolit apoi și am ieșit la cîmp pe un drum lăturalnic, pe la marginea satului. Îmi aduc aminte ca astăzi cum l-am întrebat de ce nu mergem înainte pe șosea și cum el mi-a răspuns că tocmai în ziua aceea sașii aveau o sărbătoare a lor și nu s-ar fi cuvenit să trecem cu zgomot și să ridicăm pulberea drumului prin acea parte a satului unde ei ieșiseră, probabil, își jucau jocurile. Dacă v-am spus această întîmplare este pentru că o socot semnificativă pentru frăția românilor și sașilor din satul meu, frăție care, iată, nu exclude ci presupune respect și prețuire, străduanii îngemănate zi de zi, ca fii ai aceluiași sat".

DUMITRU ELIADE ■

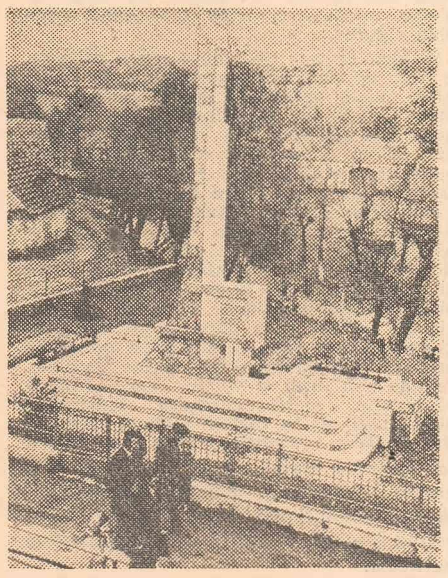

Gînduri înscrise în marmură : Eroi ce v-ați lăsat ogor și casă, / Fii bravi ai strămoșescului Romos, / Să vă-ncunune jertfa glorioasă / Statornicul urmașilor prinos

Fotografii de ELENA GHERA ■

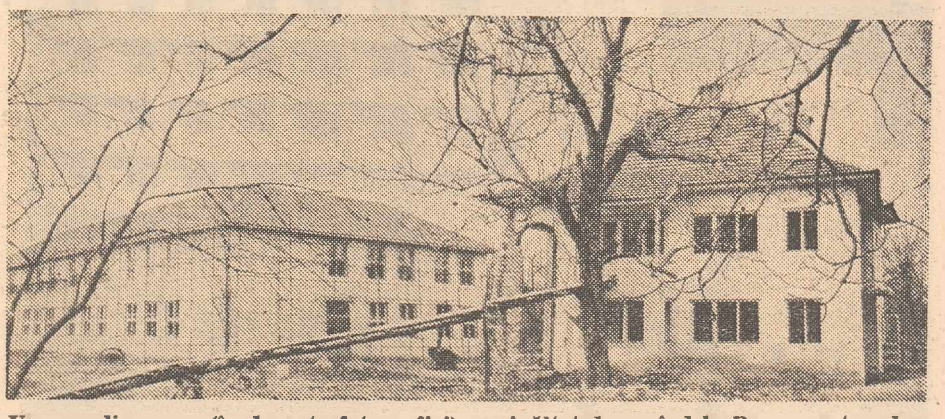

Un nou dispensar (în dreapta fotografiei) s-a înălțat de curînd la Romos, sat unde oamenii au ridicat și o școală generală nouă (în stînga fotografiei), învățătura de carte fiind dintotdeauna la mare preț aici

Un achizitor de porci care a făcut-o de oaie

Nu știu cît au căutat și cum au reușit cei din conducerea Cooperativei de consum Tîrgu Neamț să găsească omul cel mai potrivit pentru funcția de achizitor, în persoana lui Vasile Atodiresei, dar dumnealui, drept recunoștință, avea să le răsplătească în curînd „silința" depusă și încrederea acordată, într-un asemenea mod, încît să li se ducă faima și dincolo de limitele străvechii urbe de sub cetatea cu același nume.

— Avem plan pentru livrare de porci la fondul de stat — i s-a spus lui Atodiresei. Pe lîngă achiziții directe, trebuie încheiate contracte cu cetățenii care au condiții de a crește porci. Li se acordă avansuri substanțiale în bani numerar și porumb la preț oficial.

— Lăsați pe mine. Se rezolvă. N-aveți nici o grijă. Spuneți-mi, doar, cîte contracte vreți și de unde se ridică avansurile bănești. În rest știu eu ce am de făcut.

— Contracte cît de multe. Avansurile, de la bancă, bineînțeles. Banca are bani, iar noi avem cont acolo. Contractanți să fie... Este adevărat că pe lîngă „plan de livrare" și „contul de bancă", cei de la cooperativă mai aveau și... obligația de a-i atrage atenția achizitorului Vasile Atodiresei asupra obligațiilor acestuia de a verifica la fața locului condițiile materiale reale pe care le au solicitanții de contracte de a crește porci, deoarece, din păcate, în practică s-au mai întîlnit și altădată cazuri de șarlatani care au încheiat contracte, au ridicat avansuri, dar la scadență n-aveau nici măcar purcei de ghips în formă de pușculiță. Ba mai erau datori să și verifice, la fața locului, realitatea contractelor încheiate pentru că, așa cum se spune și se știe, controlul asigură evitarea unor consecințe grave.

Dar cum aveau să-l jignească tovarășii din conducerea cooperativei pe Atodiresei cu asemenea indicații și controale cînd el manifestase atîta zel pentru „îndeplinirea și depășirea planului de contractări". Și la drept vorbind, era mult mai comod să verifice în birou hîrtiile, decît pe teren realitatea.

Și iată că nu demult Miliția orașului Tîrgu Neamț este sesizată că Atodiresei ar fi încheiat contracte fictive, că cei mai mulți dintre beneficiarii avansurilor bănești și ai unor însemnate cantități de porumb nu dețin porci și nici nu au condiții pentru a-i crește.

Trecînd operativ la verificarea celor semnalate, miliția avea să constate cu stupoare că Vasile Atodiresei încheiase, în primul rînd pe numele său un contract fictiv, în sensul că, deși deținea doar 2 purcei, în contract trecuse 6, pentru care a încasat un avans de 4 200 lei.

Și, așa cum era de așteptat, surprizele s-au ținut lanț.

Ștefan Lichi încheiase 2 contracte, pentru a livra 8 porci, primind un avans de 4 800 lei și bonuri pentru 1 000 kg porumb, fără să posede vreun animal; Radu Osloban a încheiat un contract pentru nu mai puțin de 20 porci (?!) primind un avans de 11 800 lei și bon pentru 1 000 kg porumb, fără să aibă vreun porc și nici condiții pentru a-i crește. În legătură cu acest contractant se cuvine să deschidem o paranteză: el a primit nu numai avansul, ci și un număr de 16 purcei în valoare de 5 000 lei, puși la dispoziție de U.J.C.C. pentru creștere și îngrășare, dar pe care i-a vîndut imediat, cheltuind banii, fără ca achizitorul să se sesizeze de acest lucru, deoarece achizitorul nici măcar nu-l vizitase vreodată la domiciliu, încheierea contractului și predarea purceilor fiind realizate cu ocazia unor întîlniri în oraș.

La rîndul lor, Constantin Cojocaru a încheiat un contract pentru 15 porci, primind un avans de 8 800 lei, Vasile Pătrăcescu pentru 6 porci, primind un avans de 3 600 lei, Constantin Anechitei pentru 8 porci, primind 4 800 lei, fără ca vreunul să posede animale.

Și cine știe cît de mare ar fi ajuns lista contractanților de acest soi, grăbiți să obțină avansuri bănești, dar fără nici un porc pe lîngă casă și nici măcar cu intenții de a-și onora obligațiile, dacă n-ar fi intervenit miliția, care a stabilit că prin abuz contra intereselor obștești, fals intelectual și uz de fals, precum și prin abuz de încredere în paguba avutului obștesc, achizitorul Vasile Atodiresei și complicii săi au produs avutului obștesc o pagubă de aproape 45 000 lei.

Oare, vor trage învățămintele necesare cei care încredințează asemenea atribuțiuni unor indivizi care nu merită astfel de încredere?

MIHAI GROZAVU

Serviciile: prințese în centru, cenușărese în noile cartiere

Eugen Mărășescu, pensionar: „Roata pe care o vedeți este de la bicicleta nepotului meu, trebuie reparată. Trebuie să bat drumul pînă în mijlocul orașului și de aici de unde locuiesc, respectiv capătul autobuzului 68, pînă la primul centru de reparat biciclete străbați tot cartierul Drumul Taberei și încă jumătate din următorul".

Mariana Panait, muncitoare la Întreprinderea Electronica: „Locuiesc în spatele Gării de Est și de la mine pe o rază de cîțiva kilometri nu găsești nici un centru pentru reparat ceasuri; noroc că obiectul este mic și-l pot purta în buzunar. Dar să știți că nici de alte servicii nu prea puteți beneficia aici, într-un cartier mărginaș al orașului".

Desigur, acestea sînt doar două exemple alese la întîmplare; ele au însă o semnificație certă pentru o situație de asemenea certă — repartizarea neomogenă a unităților pentru servicii către populație pe teritoriul marelui oraș. Cooperativa artă și precizie (ceasuri, bijuterii, ochelari etc.) are jumătate din cele peste 80 de unități ale sale amplasate în plin centrul Capitalei. Asemănătoare este situația și în ceea ce privește unitățile ce aparțin cooperativelor pentru mobilă și tapițerie, croitorie, metalo-casnice, marochinărie și chiar radio-tv. Sînt sectoare, 7 și 6 de pildă, unde a repara mobila înseamnă să aștepți mult și bine sau să te muți din cartier. În Drumul Taberei, o singură unitate pentru reparații instalații sanitare, în sectorul 2 tot una singură.

Și, paradoxal, unitățile pentru servirea populației sînt concentrate în centrul orașului unde densitatea locuitorilor este mai mică față de cea a noilor cartiere cu blocuri moderne și străzi ce se supun unui plan riguros.

Și încă ceva: neomogenizarea privește și lipsa de echilibru a serviciilor. În Balta Albă există suficiente centre pentru reparații radio-tv, dar lipsesc cele pentru mobilă și tapițerie. În Drumul Taberei sînt cîteva croitorii și cizmării, dar lipsește un centru pentru reparat biciclete. Situația sugerează parcă o nouă împărțire a bunurilor noastre: dacă locuim în Balta Albă ne putem cumpăra televizor dar să renunțăm la mobilă, iar dacă vrem o bicicletă trebuie să ne mutăm pe lîngă Piața Sf. Gheorghe unde și așa nu prea putem să practicăm plimbările lungi pe alei liniștite. Lăsînd la o parte orice urmă de glumă trebuie spus că din acest punct de vedere, al repartizării serviciilor deci, carențele sînt mari și vechi. Vechi fiindcă cooperația meșteșugărească moștenind niște spații de la fostele ateliere particulare a făcut investiții pentru dezvoltarea lor neținînd seama că se află în vechile vaduri comerciale depășite ca eficiență de foarte mulți ani, adică de cînd Bucureștiul s-a extins laborios pe orizontală și verticală.

La Conferința extraordinară a organizației municipale de partid s-a atras din nou atenția asupra necesității de a fi dezvoltată rețeaua serviciilor pentru populație; în Planul național unic de dezvoltare pe anul 1978 deja se prevede pentru prestările de servicii către populație o creștere de 15 la sută. Am discutat de aceea la Uniunea cooperativelor meșteșugărești din ramurile metal, chimie, lemn, construcții, uniune cu pondere mare în organizarea serviciilor, despre sarcinile viitorului an. Înainte de a insera cîteva considerații ale președintelui acestei uniuni, tovarășul Emanuel Bălănescu, este cazul să mai evidențiem o problemă: prin statut cooperația poate organiza și producție de serie venind cu mărfuri de întîmpinare, adică onorînd cererile exprese ale populației. Așa și face; numai că la această Uniune meșteșugărească valoarea din planul global anual al serviciilor către populație reprezintă doar 20 la sută. Nu spune nimeni ca o cooperativă, atunci cînd are posibilități, să nu organizeze o producție de serie pentru bunuri căutate pe piață mai ales că meșterii care le creează au adesea mîini de aur. Strică însă exagerarea în detrimentul serviciilor, unde chiar dacă la început se cîștigă mai puțin, sînt absolut necesare.

„Aveți dreptate — spune tovarășul Bălănescu — în anul care vine vom trece o parte din forța de muncă ocupată cu producția de serie la compartimentul prestări pentru populație. Ne gîndim și la diversificarea rețelei. Recent, puteți chiar să notați, nouă ni se pare un lucru bun acela că am pus în funcțiune două rulote care se pot deplasa la blocurile de curînd date în folosință: oamenii care deservesc rulotele, meseriași policalificați, pot executa diverse mici lucrări necesare într-o gospodărie nouă: montarea unei broaște, a unui vizor, a aragazului, a unei lustre etc. Ducem tratative să preluăm prin contract partea de întreținere a unor blocuri din cartierele noi. Am înființat cîteva dispecerate pentru instalații și metalo-casnice". „Toate acestea sînt bune dar ce se întîmplă mai departe cu zonele mărginașe ale Bucureștiului în care rețeaua serviciilor este, să spunem așa, în totală suferință?" „Noi am moștenit niște spații și trebuie să le folosim. Spații noi avem puține, ceea ce ni s-a promis încă nu ni s-a dat. În 1976 am plătit constructorilor aproape 6 milioane lei pentru a intra în folosința unor încăperi din noile blocuri. Am vorbit de 1976 fiindcă tocmai din acel an avem de primit în folosință spații la parterul unor blocuri, pentru înființarea a 14 unități".

Spusele tovarășului Bălănescu sînt întărite și de către președintele cooperativei de instalații, inginerul Octavian Vasilescu: „Ni se demolează centrul nr. 9 din bulevardul 1 Mai. Un centru cu peste o sută de mii lei încasări lunare. Nu ni se oferă, cu toate intervențiile, nici un spațiu în schimb".

Este deci adevărat că există greutăți privind spațiile noi, dar a le absolutiza ca scuză este un fapt ce se poate numi furtul propriei căciuli. Am întrebat la uniune în ce stadiu se află măcar acum spațiile necesare noilor unități. Nu numai spațiul îi strîmtorează uneori în activitate. Într-unul din blocurile de lîngă Parcul tineretului funcționează unitatea de reparații radio-tv nr. 60. Fără responsabil, fără scule și dispozitive corespunzătoare. Gh. Aurică, tehnician depanator, folosește un instrument de măsură proprietate personală pentru motivul că tehnicienii unității n-au cum folosi în același timp și nici chiar pe rînd singurul aparat aflat în dotarea unității. „Nu sîntem nici prea bine aprovizionați — declară același tehnician. Ne lipsesc multe piese, o listă întreagă, piese care dealtfel există în comerț".

Tot într-un spațiu nou se află și unitatea de intervenții nr. 13 pentru ramura metalo-casnice. Tovarășul Ion Dumitru, șeful acesteia, se mîndrește cum arată încăperile, cum sînt amenajate, și pe bună dreptate — pe afară e frumos și bine. Ne asigură în același timp de promptitudinea serviciilor organizate într-un asemenea local. „Primim comenzile telefonice și în cel mult două ore sîntem la fața locului pentru deblocarea unei uși, repunerea în funcțiune a unei sobe, a unui frigider etc." Luăm registrul de comenzi al zilei și încercăm să aflăm cîte ceva despre calitatea acestor servicii. Sunăm la tovarășa Vasilica Pînzaru. „De la cooperativă? Ce bine îmi pare, de cînd aștept fără să mă mișc de aici. Tehnicianul? Nu, n-a venit și s-a făcut prînzul". Sunăm și după ora 13: aceeași situație. Sunăm apoi, la familia Săvulescu: „Nu, n-a venit nimeni. Vă ocupați dumneavoastră?"

Și iată-că cele două ore se dublează, se triplează și așa mai departe, pînă cînd devin chiar zile. În timpul în care ne aflam la sediul unității, solicitantul Ion Grozea a venit să reclame faptul că a așteptat ziua precedentă acasă, n-a venit nimeni, are și el treburi, nu se mai poate învoi de la muncă și în plus s-a făcut foarte frig.

Tovarășul Dumitru strînge la început din umeri ca să recunoască pînă la urmă că se mai pot întîmpla asemenea lucruri dar trebuie avut în vedere faptul că nici conducerea cooperativei nu acordă prea mult sprijin noii unități. „De cînd am deschis, aici n-a venit nimeni să ne întrebe cum o ducem. Iar la intervenții ce impun promptitudine, nu avem un mijloc de transport, dincolo, la vechiul sediu, l-am avut".

...Se pare deci că serviciile au pe alocuri statut de cenușăreasă. Sînt organizate neraional, nu răspund în întregime dezvoltării zonelor noi din ce în ce mai populate, nu funcționează cu oamenii cei mai destoinici.

Se impune deci o fermă și autentică reevaluare a rețelei serviciilor pentru populație, în lumina cerințelor mereu crescînde, a prețioaselor indicații reieșite din recentele documente de partid ce jalonează cu claritate tot ceea ce trebuie făcut în continuare pentru creșterea calității vieții, a nivelului de bunăstare și civilizație.

VICTOR CONSTANTINESCU

Cînd pămîntul respiră sănătate

Cu niște ani în urmă, un muncitor de la Întreprinderea de vagoane din Drobeta-Turnu Severin, Petre Pîrjol, azi pensionar, ne lăuda calitățile terapeutice ale apei fierbinți și ale nămolului din satul Bala, județul Mehedinți. Nu ne spunea, de fapt, o noutate, binefacerile acestor dărnicii ale pămîntului fiind de mult cunoscute de cei pe care (vorba lui nea Pîrjol) „îi dor oasele". Și tot Petre Pîrjol, în dialogul pe care-l purtam, își arăta nemulțumirea („Vă rog să scrieți despre asta la gazetă!") că nu se preocupă nimeni de niște amenajări, de niște dotări, astfel încît oamenii să se poată trata cu aceste tămăduiri ale pămîntului Balei după toate normele medicale.

Au trecut anii și, la ceasul de față, Bala Mehedințiului este deja o stațiune balneară, o stațiune în care, prin grija organelor județene de partid și de stat, s-a trecut la amenajarea unei baze de tratament moderne, grație căreia apele mezotermale sulfuroase, care ies la suprafață din pîntecul unui deal ca o respirație, ca și nămolul considerat, cîndva, „miraculos", sînt folosite după indicațiile medicului, într-o adevărată fabrică a sănătății. La Bala, cu alte cuvinte, pămîntul respiră sănătate, apele fierbinți de aici concurîndu-le, după cum ne spun medicii, pe cele de la Băile Herculane, din punct de vedere al acțiunii lor terapeutice. Pornind de la această certitudine, validată de știință și, deopotrivă, de viață, medicii recomandă cu siguranță tratamentul balnear de la Bala pentru reumatism poliarticular, metroanexite, afecțiuni hepatice și gastro-intestinale. Tratamentul este aplicat sub o strictă supraveghere medicală.

De curînd s-a dat în folosință un mare complex de tratament, care, începînd cu data de 3 decembrie, a fost pus la dispoziția primei serii de pacienți (200 de persoane). Complexul aparține U.N.C.A.P.-ului și asigură locuri pentru șase sute de persoane — membri ai cooperativelor agricole de producție — în trei serii. Unitatea este dotată cu o cantină proprie, cu sală de spectacole, club, bibliotecă, iar tratamentul este asigurat prin numeroase proceduri (împachetări cu nămol, împachetări cu parafină, băi de lumină, aerosoli, ultrascurte etc.). În cadrul complexului se mai găsesc o sală de gimnastică medicală, bazin de tratament și alongații. Toate băile se află în interiorul complexului. Distanța de la țăranul care, cîndva, ca să-și vindece reumatismul, venea la Bala și se ascundea după niște boschete, tratîndu-se empiric cu nămolul tămăduitor, și cel care, acum, doar coboară din pat și găsește nămolul și apa termală aduse în interiorul modernei clădiri, este, desigur, incomensurabilă, mărturisind, pe lîngă grija pentru valorificarea unei bogății, înalta grijă pentru oamenii pămîntului, pentru sănătatea și viața lor.

Cine ar fi crezut că la Bala Mehedințiului se vor face și băi de lumină? Și iată că se fac!

ION ȘERBAN DRINCEA

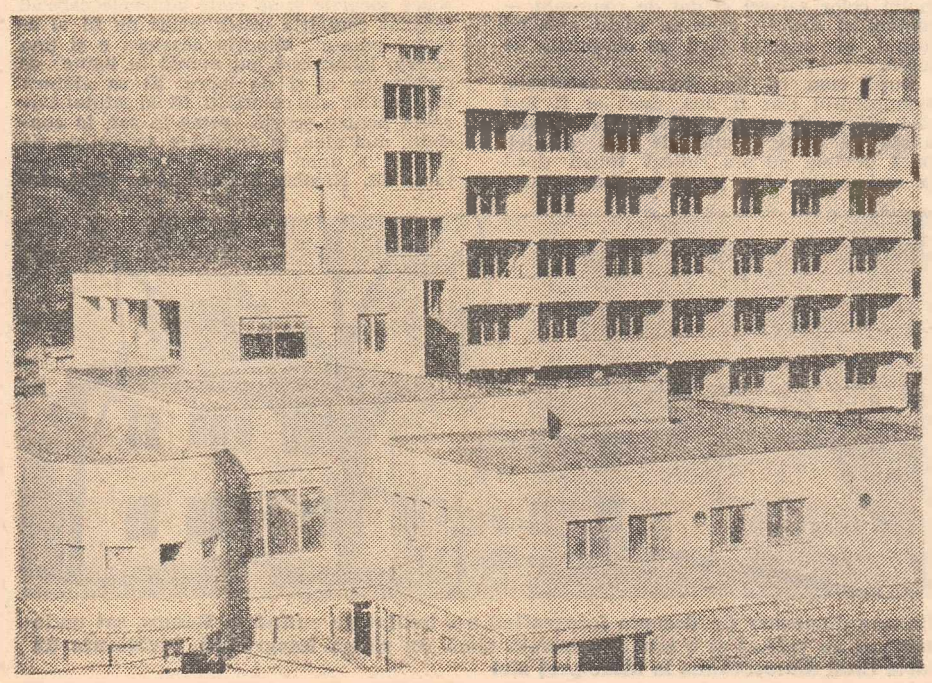

PERSONALUL DE DRUM C.F.R. ÎNTRE DOUĂ CURSE: VIA — UN CEAI CALD!

Gara București Griviţa-călători. Holul dormitorului personalului de drum. De fapt, un culoar lung de vreo treizeci de metri ; la intrare un cuier, o masă, un telefon cu manivelă şi un reşou de aragaz care nu merge. Pe partea stîngă, sala de mese plină de moloz (clădirea se repară încă după cutremur) şi vestiarul. Ora 21,30. S-a lăsat gerul. Ceferiştii intră zgribuliţi într-o cameră unde Maria Năstase se ocupă cu repartizarea partidelor. Apoi îşi lasă servietele uzate de atîta purtat, se dezbracă, se spală şi încearcă să încropească cîteva ore de somn. Marin Furchiţă, conductor pe 1 008, care vine de la Piteşti, scoate o bucată de salam Bicaz şi o jumătate de pîine albă. „Ne-ar prinde bine şi ceva cald, dacă nu o ciorbă, măcar un ceai" — strecoară el între două îmbucături. „Ar mai fi ceva, ne spune Marin Ciucu, şeful trenului accelerat 132, venit între timp şi aşezat sănătos la masă. Uitaţi, acceleratul 131 ajunge la Timişoara la ora 15,17, iar la întoarcere venim cu acceleratul 132, tocmai după nouăsprezece ore, adică plecăm din Timişoara a doua zi la ora 11,02. Ştiţi ce înseamnă să stai într-un oras în care n-ai nici un rost nouăsprezece ore ? E un chin ! Ce poţi să faci, mai umbli prin oraş şi dormi. Dar vă întreb eu, cît poţi să dormi ? O legătură mai apropiată ar fi o treabă foarte bună, ne-am vedea şi noi familiile mai des".

Ion Romaniţă a venit de la Sighişoara cu 3 002. S-a dezbrăcat, după ce a mîncat ceva, şi acum aşteaptă să-i vină somnul. Stă tot nouăsprezece ore în Bucureşti, pînă are legătura. Nevastă-sa crede că el bate bulevardele Capitalei şi cînd colo el stă aici la dormitor şi îşi doreşte un ceai cald. Deocamdată copilul este mic, n-are decît doi ani şi jumătate, dar mai tîrziu o să-l întrebe unde stă. Atîta.

Şeful acceleratului 131 este un bărbat mic de statură, îndesat şi mucalit. Se numeşte Constantin Braboveanu, lucrează de peste douăzeci de ani la căile ferate, are trei copii măricei cu care stă douăzeci şi patru de ore, timp în care mănîncă şi el o mîncare caldă şi doarme într-un pat curat. Aici, la staţia Griviţa, la dormitor este bine, dar la Roşiori îţi vine să fugi. Nici măcar n-ai căldură. Ştefan Preda este de altă părere. „Nici aici nu este cum ar trebui să fie. E capăt de ţară, doar. Sîntem cîte şase, zece sau şaisprezece într-un dormitor. Din cauza înghesuielii n-ai unde să-ţi pui hainele. Aştept să se scoale o partidă (pe înţelesul tuturor, partidă înseamnă echipajul unui tren, n.n.) ca să mă culc eu".

Ce îşi doreşte deci o partidă cînd ajunge seara, obosită şi îngheţată, la dormitor ? În primul rînd ceva cald, pentru că numai cu salam sau cu mititei la restaurantul din apropiere nu poţi să ai un stomac sănătos.

— Şi dacă tot trebuie să stai aproape douăzeci de ore, întreabă Ion Pintea, nu poate fi amenajată şi o sală mică, un club, care să aibă măcar un televizor ?

Pe oamenii care veghează la viaţa şi liniştea noastră în timpul călătoriei, pe aceşti oameni pe care uneori noi îi scoatem vinovaţi pentru neajunsurile C.F.R.-ului, de cele mai multe ori pe nedrept (pentru că uneori, credem noi, nu tot personalul, echipajul unui tren funcţionează cum scrie la carte), pe aceşti adevăraţi părinţi de drum îi veghează aici cîteva femei, două pe tură. În seara aceasta sînt de serviciu Teodora Popescu şi Maria Năstase. Prima are vîrsta de 40 de ani, deşi nu-i dai, dintre care 22 de muncă la C.F.R. Şase ani la ace, un an „scriitoare" de vagoane şi apoi aici, lucrătoare de staţie.

— Ce trebuie să facă o lucrătoare de staţie ?

— Eu mă ocup de curăţenie, iar colega mea, Maria Năstase, care are aproape treizeci de ani în căile ferate, repartizează partidele. Eu am venit aici din cauză de boală şi mă străduiesc să fac ordine cît mai bine. Acum, vedeţi şi dumneavoastră, se mai zugrăveşte, holul ăsta e încă urît, dar peste puţină vreme terminăm. Unii se mai plîng că nu întotdeauna străluceşte de curăţenie, dar sînt 13 dormitoare şi se perindă aproape două sute de ceferişti pe noapte.

— Cum vă înţelegeţi cu cei pe care îi aveţi în grijă ?

— Bine. Sînt oameni civilizaţi, la locul lor. Am vrea să le putem prepara un ceai, o cafea, dar, vedeţi, aragazul nu merge.

Maria Năstase este o femeie voinică şi mai tot timpul încruntată, de parcă ar purta toată răspunderea pentru insomnia vreunui şef de tren. A fost însoţitoare de tren, conductoare de bagaje, iar de partide se ocupă din 1961. Cunoaşte toate trenurile pe dinafară şi spune că necazurile n-ar fi ele prea mari, dar numărul de paturi este prea mic. Şi omeneşte vorbind, merită şi oamenii aceştia, veniţi de la drum, o masă caldă. Ziua este cantină, dar ce te faci că ei vin noaptea şi aragazul nu merge. Ce înseamnă omenie ? Să-i dai unuia care nu poate dormi din cauza zgomotului de tren un pat într-o cameră mai liniştită, să te gîndeşti adică la odihna lui. Scriind în urmă cu cîteva luni un reportaj despre un mecanic de locomotivă, acesta îmi spunea că marea lui mulţumire ar fi ca, la coborîre, călătorii să întoarcă o clipă capul şi spre el în chip de mulţumire. Iată că acelaşi lucru, un simplu mulţumesc spus din suflet unui conductor de tren la despărţire, i-ar bucura pe aceşti oameni despre care ştim atît de puţin. Oameni care, în ciuda necazurilor şi oboselii lor, încearcă să ne facă adeseori călătoria mai plăcută. Iar dacă nu reuşesc mereu, să ne amintim că nu este taxatoarea întotdeauna vinovată pentru că tramvaiele sau maşinile transportului în comun vin cu întîrziere.

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

O casă de mode şi modul preţurilor de la casă

În plin centrul Capitalei, mai precis între Ateneul Român şi Athenée Palace, funcţionează de cîtva timp o Casă de mode care şi-a cîştigat un bun renume printre cumpărătoarele bucureştene şi chiar printre cele din alte oraşe ale ţării. La respectiva unitate, din luna august a acestui an a mai fost înfiinţată o secţie destinată bărbaţilor. Această noutate n-a trecut neobservată şi numărul celor care trec pragul casei respective este în permanentă creştere. Şi cu toate acestea un lucru părea totuşi curios unui privitor mai atent, aşa cum se dovediseră a fi şi cetăţenii care l-au semnalat redacţiei. Ce anume ? Greu de ghicit şi chiar de presupus. Să nu vă pun prea mult curiozitatea la încercare : pe buzunarele interioare, acolo unde de obicei fabrica producătoare îşi fixează eticheta, se puteau distinge urmele unei cusături care nu mai corespundea cu dimensiunile etichetei aparţinînd Casei de mode respective. O simplă întîmplare ? Se pare că nu. Vînzătorul care mă însoţea afirmă că asemenea costume nu se mai găsesc în alte magazine, că sînt, cu alte cuvinte, unicate, aşa cum te şi aştepţi să fie la o casă de mode care practică şi preţuri cu mult mai mari decît cele din magazinele obişnuite. Sînt asigurat însă că ele au fost create în cadrul acestei case şi nu altundeva, că pe lîngă costumele executate la comandă se pot totuşi cumpăra şi „de gata" şi că, iarăşi cum mi se pare normal într-o astfel de unitate, se pot executa unele retuşuri în cazul în care haina sau pantalonul nu cad tocmai perfect. Pentru aproape 2 000 de lei nu mi se pare exagerată această modalitate de punere la punct a unui costum, de la caz la caz. Pînă la sosirea directoarei, tovarăşa Eugenia Bulboacă, fac un tur prin cîteva magazine bucureştene şi văd, cu mirare, aceleaşi sacouri şi aceiaşi pantaloni, dar la preţuri cu mult mai mici, dacă o cifră în jur de 1 000 de lei vi se pare demnă de luat în consideraţie. Discuţia pe care intenţionasem s-o port cu tovarăşa directoare devenea foarte interesantă. Desfăşurarea convorbirii n-a avut însă, din păcate, darul să lămurească problema care constituia, de fapt, scopul vizitei mele, deoarece întrebărilor foarte directe care i-au fost puse dînsa le dădea răspunsuri piezişe, aducînd mereu vorba despre raionul feminin al magazinului. Pînă la urmă sinceritatea s-a instaurat în discuţie şi am aflat astfel că nu toate modelele expuse spre vînzare sînt create în cadrul casei respective şi că unele sînt realizate, într-adevăr, de atelierele specializate ale unor mari întreprinderi din ţară dar care testează piaţa şi preferinţele publicului prin magazinul pe care-l conduce tovarăşa Eugenia Bulboacă. Preţurile practicate sînt aprobate după normele legale şi exponatele nu se pot găsi în alte magazine, nici stofele, nici croielile, decît după 6 luni de zile. Centrul de creaţie al ministerului de resort conduce acest sistem în care se dă posibilitatea şi altor creatori talentaţi din ţară de a se manifesta ca atare şi de a contribui la notorietatea întreprinderii în cadrul căreia muncesc.

Totul pare nu numai adevărat, dar şi foarte frumos. Numai că unele întrebări apar ca inevitabile. Lăsînd la o parte adevărul de necombătut că aceleaşi costume se găsesc şi în alte magazine din Bucureşti şi, aş adăuga, probabil şi din alte oraşe, nu înţelegem de ce s-a înlocuit eticheta producătorilor de fapt cu cea a Casei de mode din Bucureşti ?

Însă aspectul cel mai greu de explicat şi cel mai grav, după părerea noastră, este un altul pe care, sînt sigur, l-aţi şi sesizat : de unde rezultă diferenţa de preţ atît de substanţială dintre un sacou sau un pantalon cumpărat la Cocor, să spunem, şi cel luat din vecinătatea Ateneului ? Cine şi cum poate justifica această stare de fapt ?

Aşteptînd o lămurire, pe care tovarăşa Eugenia Bulboacă nu ne-a putut-o oferi, ne exprimăm opinia că procedeul practicat la menţionata Casă de mode nu este din cele cărora le spunem corecte. Pentru că, prevăzut legal, preţul diferenţiat al unei instituţii cum este o Casă de mode trebuie să aibă şi acoperire. Materială şi morală. Să reprezinte, să se justifice adică într-un efort aparte de a satisface gustul clientului, în strădania meşterilor respectivei case de a crea, de a inova — lucru important şi în materie de vestimentaţie — şi nu doar de a schimba etichete.

MANOLE CĂRŢAN ■

Un anunţ nu tocmai hazliu: confecţionăm cojoace cu (pe) pielea clientului

Sînt nevoit să relatez conţinutul unei scrisori adresate redacţiei cît mai pe scurt cu putinţă : Ion Sava din Bucureşti predă în luna martie a.c. 9 piei de oaie şi un avans de 300 lei unei secţii specializate a cooperativei „Prestarea" din Sinaia. Presimţind că va veni iarna, I.S. dorea un cojoc. Omul a umblat mult, în cămaşă, haină, balonzaid, palton — funcţie de sezon — dar cojocul n-a ieşit pe piaţă. Află recent că meşterul Neagu Petre, cel care în viziunea lui I.S. urma să-i pună pe umeri un cojoc, a plecat din cooperativă şi lucrează la domiciliu. Aceasta fiind scrisoarea, ne-am zis că profitînd de ocazie vom face două lucruri deodată : vom ajuta, pe cît putem, omul să-şi obţină cojocul şi vom arunca o rază de lumină şi asupra unei activităţi utile, demult oficializată — munca la domiciliu. Să vedem ce a ieşit.

Cu amabilitate, tovarăşul Constantin Neagu, prim-secretar al Comitetului de partid al oraşului Sinaia, preşedinte al comitetului executiv al consiliului popular, ne spune că nu-şi aduce aminte să fi eliberat autorizaţie pentru făcut cojoace la domiciliu lui Neagu Petre. Dar pentru că tot sîntem acolo este chemată funcţionara cu evidenţa celor care lucrează la domiciliu. Se verifică scriptele pe 7 ani şi într-adevăr Neagu Petre nu figurează. Tovarăşul Constantin Neagu telefonează la miliţie, află, ca şi noi dealtfel, că nimeni din conducere nu este prezent (este ora 13) dar mai află că, da, Neagu Petre este un individ care se ocupă de cojoace şi stă pe strada Prahovei nr. 22 la familia Piticaş. Plutonierul de la celălalt capăt al firului adaugă că Neagu Petre n-are mutaţie pe buletin şi stă acolo ilegal. Ilegal, dar stă.

Strada Prahovei este la cîteva sute de metri de sediul miliţiei din Sinaia şi se prezintă, din punct de vedere edilitar, cît se poate de bine. Sunăm la numărul 22 şi sîntem invitaţi în casă de o femeie între două vîrste. Sîntem chiar conduşi într-un atelier unde se confecţionează cojoace. Pe umerase sînt gata sau aproape gata 10—12 bucăţi. Avem o inspiraţie şi susţinem că am dori, dacă se poate, să aflăm ceva despre soarta cojocului lui Ion Sava din Bucureşti şi, mai mult decît atît, să cumpărăm şi noi un cojoc. Paltonul pe care femeia între două vîrste îl vede pe umerii noştri inspiră o încredere deplină în acest sens. Ni se spune : „Staţi să vedeţi mai multe, căci le-am ascuns de teama unui control". Femeia coboară vreo 10 trepte, intră în stînga pe o uşă (aceste detalii vor fi poate utile miliţiei din oraşul Sinaia) şi revine cu 10—12 cojoace gata confecţionate. Aflăm că pentru măsura noastră, executat cu pielile lui Neagu Petre, un cojoc ne costă 2 500 lei. Mulţumim şi plecăm căci n-am sosit în frumosul oraş montan Sinaia să ne îmbrăcăm cu cojoace, ci să ne facem datoria de reporter. Dar Neagu Petre unde este ? Sîntem lămuriţi că este la un spriţ şi este greu de presupus că va veni înainte de miezul nopţii. Mai aflăm că la acele ore nu obişnuieşte să aibă capul extraordinar de limpede.

De la preşedintele cooperativei „Prestarea" din Sinaia, tovarăşul Jianu Alexandru, aflăm şi consemnăm următoarele : „Pe Neagu Petre, cojocar de meserie, şi pe soţia sa Florica i-am angajat în primăvara acestui an pentru centrul de confecţionat cojoace din Poiana Ţapului. Dînsa era pe post de primitoare-distribuitoare, dar a primit de la noi gestiunea căci are mai multă şcoală decît el şi a mai şi lucrat în comerţ. La puţin timp am primit reclamaţii că schimba sau nu înregistra pielile, că întîrzia clienţii. L-am adus atunci în Sinaia şi l-am ataşat unui colectiv, pentru ca posibilitatea controlării sale să fie mai mare. Supărat s-a retras din cooperativă şi a început, din cîte am auzit, să lucreze acasă. Ne-a şi reclamat că el a venit să ajute oraşul şi noi l-am împiedicat".

Cam despre asta ar fi vorba, ne pregătim să exclamăm, dar :

— Tovarăşe preşedinte Jianu, dar cu cojocul ce facem ?

— Care cojoc ?

— Cojocul lui Ion Sava din Bucureşti căci el a predat pielile, plătind şi avansul lui Neagu Petre, pe atunci lucrător în cadrul cooperativei „Prestarea" pe care o conduceţi.

— Da, da. Îi vom răspunde rapid în scris şi-i vom executa comanda.

Ne întoarcem la comitetul orăşenesc de partid şi-i comunicăm tovarăşului Constantin Neagu constatările noastre. Este prezent şi tovarăşul Niculescu Gheorghe, şeful serviciului financiar al consiliului popular. Ne spune : „Am primit reclamaţii şi ne-am deplasat la domiciliul lui Neagu Petre unde am constatat că sesizările se confirmă. Conform legilor în vigoare l-am amendat pentru lucru ilegal la domiciliu şi evaziune fiscală cu 4 600 lei. I-am fixat şi impunere — 500 lei pentru fiecare cojoc — dar el nu are o evidenţă a ceea ce face şi noi nu avem atîta competenţă, în sens de autoritate, încît să i-o stabilim".

Întrebăm pe tovarăşul Neagu Constantin cum de organele de miliţie admit ca în oraş să stea o familie fără mutaţie şi, culmea, să compromită prin activitate ilicită planul economic al cooperativei „Prestarea" chiar din Sinaia. Mă gîndesc că prezenţa unui afacerist deja notoriu într-un oraş atît de mic cum e totuşi Sinaia trebuie să îndemne nu atît la gîndire, ci la acţiune imediată.

În altă ordine de idei, la Sinaia ningea curat şi frumos şi zăpada se aşternea peste tot omul, indiferent de faptul dacă este localnic sau turist. O fi ea vremea cojoacelor, dar un ac de cojoc se poate găsi şi pentru cei care vor să jupoaie şapte piei de pe client în mod ilicit.

EUGEN SECELEANU ■

„Să constituie o datorie de onoare pentru colectivele de oameni ai muncii de a nu avea în rîndurile lor rebuturi — ca să folosesc un termen economic. Rolul activităţii educative trebuie să fie încadrarea organică a fiecărui cetăţean în munca şi viaţa colectivului din care face parte, în normele şi principiile generale ale orînduirii noastre socialiste.“

NICOLAE CEAUŞESCU

PREVENIREA

Tînărul pirpiriu din faţa vînzătorului se simţea cam stînjenit de hainele ponosite pe care le purta. Doi bărbaţi în salopete — se vedea că veneau direct de la fabrică — îl împingeau înainte. Au scos un bilet din buzunar şi au făcut „comanda“ :

— Pentru dumnealui, un costum gri în carouri, pantaloni maro, două cămăşi, una albă, una bleu, o cravată, două perechi de ciorapi.

Au plătit cei doi, iar cînd tînărul a ieşit din magazin părea altul. De fapt, era altul.

Această scenă aparent banală petrecută la magazinul „Bucur“ încheia lunga şi emoţionanta luptă pe care un colectiv de muncă a dus-o împotriva rebuturilor. Ei, simpli strungari, lăcătuşi, frezori, ajustori erau obişnuiţi cu rebuturile, ştiau că reprezintă un soi de fatalitate, dar au refuzat să accepte că şi o fiinţă umană se poate încadra în această categorie şi viaţa le-a dat dreptate.

Cu doi-trei ani în urmă, la secţia I a Întreprinderii de pompe din Bucureşti îşi cucerise o tristă faimă un tînăr electrician, să-i spunem Mihai. Ziua umbla pe trei cărări, din moîve lesne de ghicit, în schimbul de noapte venea uneori cu o întîrziere de o oră şi mai bine şi pe la miezul nopţii, pentru recuperare, trăgea un pui de somn sub strung ; odată a spart uşa magaziei ca să fure scule. Nu a mai apucat însă să fie sancţionat, fiindcă a plecat militar.

La întoarcere s-a rugat de maistru să fie primit înapoi.

„CUM ADICĂ, SĂ ARUNCĂM NOI REBUTUL AFARĂ ŞI SĂ SE LOVEASCĂ ALŢII DE EL ? !“

Doar două luni a durat acalmia, apoi Mihai şi-a reluat vechiul mod de trai, **secundo tempo** avînd toate şansele să fie aidoma ca **primo tempo**, dacă nu şi mai rău. De regulă, în două zile îşi topea chenzina în bufete şi, deşi cîştiga peste 2 000 de lei pe lună (din care plătea doar 80 de lei căminul), umbla îmbrăcat ca un vagabond. Acosta femeile în parcuri, provoca scandaluri şi, colac peste pupăză, la un moment dat a părăsit căminul, mutîndu-se într-o cameră pe Colentina, pe care o împărţea cu nişte derbedei. Cînd l-au vizitat tovarăşii de muncă, crezîndu-l bolnav, l-au găsit într-o cameră mizeră, cu sticle învălmăşite sub patul nefăcut. Absenţele nemotivate şi beţiile se ţineau lanţ, iar cînd într-o noapte la unu s-a nimerit ca însuşi şeful secţiei să-l întîlnească în Piaţa Obor dînd din mîini de parcă ar fi vrut să zboare, părea că paharul s-a umplut.

— Ne-ar fi fost atît de uşor să-i desfacem contractul de muncă — spun maistrul Constantin Niţă şi secretarul U.T.C., Aurel Dincă, coleg de muncă şi de şcoală cu nocturnul zburător — dar nu ne hotăram. Ar fi stat scris în cartea de muncă motivul, iar ea este prima carte de vizită a tînărului. Poate l-ar fi înrăit şi mai tare. Nu uitasem nici de spargerea magaziei şi totuşi am hotărît să riscăm. Cum adică, să aruncăm noi rebutul afară şi să se lovească alţii de el ? !

Cîte n-au încercat oamenii din secţie, dar în zadar. În zilele de plată a retribuţiei, cîţiva vagabonzi îl aşteptau la ieşire şi îl tocau de bani. Tovarăşii săi **simţeau** că dacă nu vor lua măsuri, vor urma fapte şi mai grave. Într-o astfel de situaţie, şeful de brigadă Constantin Giurcoi l-a urcat în maşina sa personală pe Aurel Dincă şi amîndoi s-au dus să-l caute, undeva lîngă Lehliu, pe tatăl lui Mihai, să se sfătuiască împreună. Nu l-au putut găsi, omul fiind plecat pentru niscaiva treburi ale cooperativei. Cei doi au bătut apoi o deşă şi, într-o zi, în sfîrşit, bătrînul s-a înfiinţat la fabrică. Mai că n-a plîns cînd a auzit pomelnicul şi apoi — tovarăşii o spun fără excesivă părere de rău — l-a luat la palme pe fiul care tăcea mîlc. Firește, în cele din urmă, tot vorba calmă, tovărăşească a membrilor colectivului a fost hotărîtoare. Pentru tînăr aceasta a fost ora adevărului, pecetluită cu o înţelegere sui-generis : a acceptat ca fiecare retribuţie s-o încredinţeze maistrului ; acesta îi va da doar banii de buzunar, iar restul îl va gospodări tot în folosul lui, al lui Mihai. Vizita de echipare la „Bucur“ făcea parte din acest context destul de neobişnuit.

De cînd derbedeii cu care se înhăitase Mihai au aflat că „finanţele“ au trecut în mîinile bătătorite ale maistrului Niţu nu-l mai aşteaptă pe tînăr la porţile uzinei, spunîndu-şi, probabil, că „nu mai rentează“. L-au dat uitării. Şi el pe ei.

— Cînd te ocupi de un om nu se poate să nu reuşeşti — afirmă Niţu.

— Şi acum, ce face ?

— Îşi vede de treabă, umblă ferchеş, s-a mutat din nou la cămin, dar nu cred că va sta mult acolo, vrea să se însoare. Şi de asta tot **noi** ne ocupăm. I-am spus : „Bă, te snopesc dacă faci vreo prostie şi amăgeşti fata“. Poate n-ar fi trebuit să folosesc astfel de vorbă, dar noi le zicem pe nume. I-am spus să vină la **noi** părinţii fetei, din Moldova. Cît despre tatăl băiatului, bătrînul din părţile Lehliului, el de acum cunoaşte drumul.

Totul se va aranja deci în familie. Adică în fabrică. „Şi ce-i cu asta ? — veţi întreba. La urma urmei, nu s-a întîmplat nimic. Lipseşte, tovarăşe, senzaţionalul“. Or, tocmai aci rezidă adînca semnificaţie a acestui fapt de viaţă, de fel singular : **că nu s-a întîmplat nimic.** Pare simplu, dar cîteodată nu e.

CUM ŞI DE CE S-A DESFIINŢAT FIRMA „JOHNNY, CRISTI NEBUNU, PISICĂ & CO.“

Cu George U. zis Johnny, Cristian C. zis Cristi Blondu, Viorel B. zis Pisică, Adrian D. zis Ochilă, Viorel C. zis Ştirbu, Cristian F. zis Cristi Nebunu pătrundem într-o lume ciudată, străină, în care ne codim să intrăm sau de care, odată proiectaţi în mijlocul ei prin cine ştie ce împrejurări, nu ştim cum să ne depărtăm mai repede. Şi totuşi, merită să zăbovim puţin printre ei, să-i însoţim în tainice conciliabule în elegantul hol al hotelului „Modern“, să-i surprindem „plasînd fete la străini“ (după propria lor expresie), trîndăvind, înşelînd, jucînd pocher şi barbut, visînd la Marea Lovitură.

În toamna anului trecut se formase într-un cartier liniştit al Bucureştiului, la doi paşi de centru, un grup de tineri puşi pe fapte mari. Şeful, Johnny, de 23—24 de ani, s-a lăsat de meseria de electrician, hotărînd să recruteze cîţiva tineri şi să treacă la acţiune, fără a-şi pune însă în pericol preţioasa-i piele. Planul era dezarmant de simplu : el urma să organizeze loviturile pentru ca apoi să-i şantajeze pe făptaşi : „Ştiu tot, spun tot dacă nu-mi daţi şpagă !“ Şi-ar fi realizat astfel visul : „o viaţă liniştită“ (din nou, vorbele lui). Grupul creştea. Cu Cristi Blondu, Johnny s-a făcut frate de cruce, după ce ambii îşi crestaseră mîinile cu un briceag pînă a ţîşnit un firicel de sînge. De atunci îşi spuneau doar „Frate Cristi“, „Frate Johnny“. Pe Viorel B., orfan locuind la o bunică bătrînă, Johnny l-a ademenit prin bişniţa cu ţigări, dar nu cea în sistem „clasic“ : l-a învăţat să bage în cartoanele „Kent“ cîteva ţigări „Mărăşeşti“ şi să umple golurile cu foiţă, ca să nu se observe şmecheria. Pe Cristi Nebunu, un copilandru de 15 ani, căutau să-l convingă că e nebun (mama sa era bolnavă psihic) şi că doar în ei va afla scăpare :

— O să ajungi şi tu **acolo**, dacă nu asculţi de noi. Părinţii te-au făcut, dar nu au grijă de tine, **noi** te ocrotim.

Şi l-au ocrotit atît de bine, încît l-au pus să fure whisky de la alimentara.

Trăiau din furtişaguri. Cei mari ademeneau şi fete din provincie de la un liceu economic din apropiere. Johnny îşi instalase acasă un sistem de alarmă prin conectarea clanţei cu o sursă de curent care s-a dovedit a fi atît de periculoasă încît, ulterior, pentru demontarea ei a trebuit să se facă apel la specialiştii de la I.R.E.B. Existau deci destule premise pentru ca lucrurile să ia o turnură ireversibilă, iar grupul să se transforme în bandă cu nedorită publicitate la rubrica „De la Miliţia Capitalei“.

Ofiţerii de la Judiciar, de la secţia V Miliţie urmăreau cu atenţie acţiunile grupului (firește, nu toate le erau cunoscute, cîteva au ieşit la iveală abia ulterior) şi interveneau de la caz la caz, înţelegînd însă pe deplin că metoda optimă consta în **prevenirea** abaterilor şi infracţiunilor, nu în **pedepsirea** după ce s-au comis. Prima cale era însă şi cea mai grea de urmat, întrucît reclama eforturi poate de luni de zile, fără certitudinea reuşitei.

Tocmai la o asemenea muncă, de care nu era străină nici psihologia (tinerii trebuiau **convinşi, nu ameninţaţi**), s-a angajat locotenentul Gheorghe Grigore. Ajunsese să-şi petreacă alături de ei şi multe din orele libere, căutînd să şi-i apropie, fără însă a le ascunde urmările dacă nu se vor îndrepta. Îşi dădea seama că reprezenta pentru ei ultima şansă. Şi încet, încet acţiunea sa stăruitoare a dat roade. Abaterile au încetat, poate şi fiindcă tinerii se temeau de rigorile legii, dar, mai presus de toate, fiindcă şi-au dat seama că urmînd sfaturile lui, ale omului în uniformă, vor putea duce viaţa liniştită pe care o visau. Nu o viaţă fără griji, născută din trîndăvie, ci din muncă şi dintr-o nouă perspectivă.

Pe Ochilă, care suferea de o formă gravă de miopie — pînă într-atît încît nu-şi mai găsea ochelari pe măsură — locotenentul l-a dus la un medic cunoscut pentru un tratament special. Pe Cristi Nebunu l-a înscris la o şcoală ajutătoare, unde băiatul învaţă foarte bine, după ce s-a convins că este perfect sănătos la minte. Pe Ştirbu l-a luat de mînă şi l-a dus la un atelier la Cernica, iar lui Pisică i-a facilitat internarea într-un sanatoriu t.b.c., unde băiatul va plăti poliţa pentru o viaţă dezordonată. Şi pe alţii i-a ajutat, i-a încadrat în muncă. Nu a fost uşor : unii fugeau a doua zi şi locotenentul trebuia să reia totul de la capăt. Azi însă greul a rămas în urmă şi grupul s-a autodizolvat, înainte de a comite infracţiuni majore.

Au trecut de atunci mai multe luni şi cetăţenii cartierului au şi uitat de grupul de trîntori care le crease atîtea neplăceri.

— Şi „şeful“ ?

— Lucrează din nou ca electrician. Şi-a meşterit la locul de muncă tot felul de instalaţii care, de data aceasta, nu mai ameninţă pe nimeni şi de care se ocupă cu pasiune în orele libere. Fiindcă tînărul, revenit la o viaţă normală, are realmente pasiune pentru tehnică, iar acum are posibilitatea să şi-o exercite în chip util.

— Ce te-a făcut să schimbi felul tău de viaţă ?, l-a întrebat deunăzi un amic.

— **Ei** m-au făcut să înţeleg să necinstea **NU RENTEAZĂ.**

Poate lucrurile nu sînt spuse cu precizie şi vigoare de moralist, dar Johnny a pus punctul pe i. Cîte eforturi au fost necesare pentru a-i face pe delincvenţii potenţiali să înţeleagă acest simplu adevăr, care, la urma urmei, se află la baza oricărei preveniri. De cîte ori între tineri şi adolescenţii scăpaţi de sub controlul părinţilor sau lăsaţi de capul lor, şi drumul fără întoarcere spre ani lungi de închisoare nu stă decît un ofiţer de miliţie sau un sectorist hărţuit de treburi...

Tînărul Mihai I., de 20 de ani, decăzuse pînă într-atît încît ajunsese să-şi snopească mama în bătăi, ca să-i dea bani din cei 1 300 de lei pe care-i cîştiga ca femeie de serviciu. Iar cînd nu căpăta ce dorea, spărgea totul din casă, metodic, începînd cu farfuriile şi sfîrşind cu geamurile, apoi umbla în haimanalîc şi se ţinea de furtişaguri în zona Zidurile între Vii. Fraţii Aurel, Costel şi Marian C., de 19, 21 şi 22 de ani, vînau poşete în cimitirul „Reînvierea“, profitînd de neatenţia celor veniţi să se reculeagă la mormintele celor dragi. Cu multă trudă au fost readuşi pe calea cea bună de către plutonierii Ion Burtea şi Geza Luca de la secţia IV Miliţie. La Fane Cocoşatu, atras în anturajul unui alt minor care, la 16 ani, săvîrşise nu mai puţin de 16 tîlhării, plutonierul major Mihai Niţă, de la aceeaşi secţie, se ducea „odată la două zile“. „Mergeam şi duminicile, că recuperam de la seral“ — spune el. Îi era şi milă de băiatul cocoşat. L-a smuls, cu ajutorul altora, din anturajul lui „Smoală“, „Fanfan“, „Jegărică“, redîndu-l, înainte de a fi prea tîrziu, unei lumi în care oamenii au biografii, nu caziere, poartă nume, nu porecle.

SINGURĂTATE ÎN DOI SAU SCURTA MEDITAŢIE ÎN COLECTIV ASUPRA EGOISMULUI

— Tovarăşe Gheorghe Bărbulescu, în calitate de preşedinte al judecătoriei sectorului 2 din Capitală — un sector cu populaţia şi problemele unui mare oraş din ţară — aţi acumulat, desigur, o preţioasă experienţă nu numai pe linia pedepsirii infracţiunilor, ci şi pe aceea a prevenirii lor.

— Cadrul general este, firește, cel trasat de tovarăşul Nicolae Ceauşescu în Raportul prezentat la Conferinţa Naţională a partidului : **„...Pe primul plan să stea activitatea politico-educativă, de convingere a fiecărui cetăţean asupra răspunderii ce-i revine de a respecta neabătut legile ţării, normele de convieţuire socială, disciplina şi ordinea societăţii noastre. În acest scop trebuie să facem totul ca cetăţenii, tineretul patriei noastre în special, să cunoască legile şi principiile de convieţuire şi să le respecte, să trăiască şi să muncească în deplină concordanţă cu acestea“.** Judecătoria sectorului 2 a efectuat multiple acţiuni de prevenire, printre care judecarea unor procese la locul comiterii faptelor, procese cu o popularizare sporită, prelucrarea unor hotărîri în colective de oameni ai muncii, consfătuiri cu factori de conducere ai unor unităţi socialiste, sesizări privind deficienţe din activitatea unor organizaţii socialiste etc.

Ca ilustrare, judecătorul povesteşte cum, recent, în scopul prevenirii generale, au fost judecaţi de instanţă la I.P.R.S. — Băneasa, unde lucrează mulţi tineri, Z.M., de 18 ani, care într-o singură lună a sustras din fabrică transistori şi alte piese în valoare de peste 14 000 lei, şi G.G., de 27 de ani, care refuză să plătească ...350 lei lunar fetiţei sale Gabriela-Oana, rămasă în grija mamei, muncitoare la „Automatica“.

— Adevărat, inculpaţii şi-au manifestat regretul pentru faptele comise, dar în cursul procesului, prin declaraţiile lor, şi-au dezvăluit caracterul meschin, egoist. Aceasta i-a indignat pe tinerii care au asistat la judecată. După pronunţarea sentinţelor (ele se vor executa prin muncă în organizaţii socialiste) am discutat cu unii tineri. „Egoiştii sînt grosolani şi zgomotoşi — au subliniat ei — nu ţin seama de sensibilitatea şi interesele celorlalţi“. M-a frapat caracterizarea făcută de unul din ei : „Egoismul îmbracă o haină de politeţe falsă, de sociabilitate formală, dar dedesubtul ei bate — dacă există — o inimă rece şi nepăsătoare“.

Iată cum un proces judecat la locul faptei poate declanşa un adevărat examen de conştiinţă, cum actul judiciar se poate transforma într-un act de conştiinţă. Astfel prevenirea acţionează în sferele cele mai profunde ale personalităţii umane.

„Principala noastră preocupare trebuie să fie de a-i împiedica pe oameni să comită abateri, iar atunci cînd o fac, de a-i ajuta să se îndrepte“ — sublinia tovarăşul Nicolae Ceauşescu în Raportul prezentat la Conferinţa Naţională a partidului. Desfăşurată în sînul colectivului de muncă sau de către organele de miliţie şi judecătoreşti, prevenirea reprezintă un proces complex şi plin de răspundere. Nu totdeauna încoronat de succesul dorit, fiindcă în orice luptă există învingători şi învinşi. Cu atît mai mare satisfacţia succesului, consumat adesea în anonimat, poate într-o seară ceţoasă de iarnă într-un magazin bucureştean, unde doi strungari cu păr cărunt îi cumpără unui tînăr cu haine ponosite, un costum gri în carouri.

LIONEL NIŢESCU

Calitatea producției necesită o școală a calității

Raportul prezentat de secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la recenta Conferință Națională a partidului, hotărîrile adoptate în cadrul Conferinței au accentuat în mod deosebit **necesitatea înfăptuirii unui salt calitativ în toate sectoarele de activitate,** pe baza aplicării în viață a celor mai reprezentative cuceriri ale științei și tehnicii, a organizării superioare a muncii, a perfecționării și optimizării funcțiilor statului și adîncirii democrației socialiste.

Calitatea întregii activități economico-sociale se află într-o dependență corelativă cu factorul uman, cu pregătirea oamenilor pentru muncă și viață, cu afirmarea tot mai complexă a personalității umane pe dimensiuni care îmbină activismul social cu creativitatea și responsabilitatea comunistă. Iată de ce imperativul creșterii calitative își găsește premise de bază ale satisfacerii în așezarea întregului sistem al educației socialiste pe baze funcționale care să-i asigure performanțe optime. Ca model instituțional al educației, învățămîntul este cadrul cel mai fertil pentru accentuarea valorii indicatorilor de calitate a pregătirii profesionale a forței de muncă.

Măsurile întreprinse în ultimii ani în domeniul învățămîntului au condus la constituirea pe baze noi a structurilor și organizării sale, astfel încît să se impulsioneze procesul de împlinire a osmozei școală-producție-cercetare științifică. Tipurile de școli și facultăți, densitatea și distribuția teritorială a unităților de învățămînt constituie un ansamblu instituțional care permite, în prezent, legarea mai strînsă a școlii de nevoile reale ale societății. De aceea, paralel cu acțiunea de perfecționare organizatorică a învățămîntului, **accentul principal cade acum pe elaborarea și aplicarea operativă a unor strategii de îmbunătățire a conținutului și metodelor de pregătire a viitorilor absolvenți.** Vorbesc de strategii, pentru că în sfera învățămîntului — așa cum este bine să se știe — efectele profunde ale oricărei decizii de amploare se manifestă pe termen lung, adesea la intervalul de pregătire a unei generații întregi, adică 20—25 de ani.

Înfăptuirea sarcinilor complexe ale dezvoltării industriei, agriculturii, serviciilor, tuturor sectoarelor vieții social-culturale — preponderent pe criterii evalutive de natură calitativă — necesită, neîndoielnic, un **specialist calificat în profil larg,** apt să se înscrie activ în direcțiile mobilității socio-profesionale actuale. Iată de ce, înainte de toate, calitatea funcționării și finalităților învățămîntului este probată prin premisele pe care i le oferă **planurile și programele de învățămînt,** S-au făcut desigur progrese sensibile, în ultimul timp, în direcția eliminării istorismului, a descriptismului, a unor paralelisme etc. Dar este nevoie încă de un efort de actualizare și **modernizare a informațiilor transmise elevilor și studenților.** Învățămîntul poate și trebuie să facă un punct de reper din **noutatea științifico-tehnică,** din **experiment și inovație,** din explorarea îndrăzneață a unor noi căi ale cunoașterii umane. Perisabilitatea cunoștințelor este azi foarte accentuată, uneori cele însușite în anul I de facultate sînt depășite chiar la absolvirea aceleiași promoții. Se impune, de aceea, să gîndim mai curajos, practic și prospectiv, să oferim circulației ideatice de uz didactic informații și metode de gîndire cu pronunțat sens și finalitate formativă.

Un cîmp deschis, prin excelență, intensificării și optimizării pregătirii cadrelor îl oferă **tehnologiile moderne,** utilizarea mijloacelor de transmitere rapidă a informațiilor, de stocare și regăsire operativă a datelor. Astăzi, fără a fi limitativ, fondul de cunoștințe, de deprinderi acumulat în 3—5 ani de școală sau facultate reprezintă totuși o structură de bază pentru o lungă perioadă de viață activă. Resorturile educației permanente, în concordanță cu cerințele mereu noi ale producției, fac — mai departe — ca acumulările postșcolare să însemne, practic, și restructurări continue ale pregătirii inițiale. Experiența educațională impune, de aceea, tehnologiile noi, intensive, care „comprimă" timpul școlar în favoarea „dilatării" perioadei de utilizare practică a cunoștințelor în producție. Este o experiență care se cere a fi mai atent studiată și mai rapid generalizată, în ceea ce are ea mai bun.

Sîntem printre puținele țări care au un **sistem național al educației permanente,** al pregătirii și perfecționării neîncetate a cadrelor. Legea nr. 2 din 1971, de pildă, a cărei aplicare efectivă necesită un efort constant de îmbunătățire a formației postșcolare, normează acțiuni clare de **recalificare, reciclare, policalificare și însușire a metodelor de conducere cu mijloace de prelucrare automată a datelor.** Gîndirea aplicării ei, în consens cu dinamismul școlii noastre, cu revoluționarea procesului de pregătire a forței de muncă, este de natură să propulsioneze, calitativ, întregul complex al pregătirii, perfecționării și promovării cadrelor.

În sfîrșit, în spațiul afectat acestor gînduri, socotesc că este necesară o cotitură hotărîtă și în **activitatea de educare a viitorului specialist ca adevărat cetățean,** ca membru activ al colectivității. Calitatea, în acest sens, este direct proporțională cu dobîndirea **responsabilității comuniste,** cu sădirea unor înalte virtuți moral-politice în structura de personalitate. Avem nevoie de omul care se pune pe sine, permanent, în starea de a face, este activ și eficient prin propria sa natură. Diversitatea activităților educative este largă, cantitativ lucrurile sînt așezate în parametrii impuși de cerințele obiective. Este nevoie, și aici, de saltul calitativ, de asigurarea finalităților formative ale tuturor mijloacelor educative, ele însele determinabile prin **atitudinile reale pe care le dovedesc elevii și studenții.** Saltul implică o ruptură radicală cu formalismul și rutina, cu prejudecata după care numărul activităților se traduce direct în convingeri superioare.

Gîndesc că astăzi, cînd întregul nostru popor este angajat în înfăptuirea direcțiilor de progres, profund revoluționare și explicit formulate prin documentele programatice ale partidului nostru, problematica pregătirii omului, a cadrelor necesare dezvoltării economico-sociale capătă o valoare strategică deosebită. Este cadrul în care învățămîntul este chemat **să aibă un rol prin excelență propulsiv și revoluționar,** apreciat ca atare de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului: „În același timp este necesar să intensificăm munca politică și cultural-educativă de ridicare a conștiinței socialiste a maselor, de formare a omului nou, constructor al noii orînduiri. În realizarea acestui obiectiv trebuie să folosim toate mijloacele de care dispune societatea noastră, începînd cu școala — factorul primordial în formarea și educația tineretului".

Conf. univ. dr. ACULIN CAZACU

Un liceu — microcentru de calcul

Liceul de matematică-fizică nr. 2 cu profil de informatică din Cluj-Napoca e foarte tînăr. A dat pînă în prezent doar 3 promoții : 365 de absolvenți, din rîndul cărora 80% sînt studenți, restul fiind încadrați în producție. Dintr-o anchetă avînd ca subiecți 35 conducători de unități informatice și specialiști cu o bogată experiență practică, am desprins cîteva concluzii interesante privind pregătirea cadrelor medii pentru activitatea de analiză-programare în informatică : Liceul asigură o bună pregătire exemplară a absolvenților săi pentru producție (95%) ; Programa în ansamblu e corespunzătoare. Se mai pot aduce însă unele retușuri (60%) ; Integrarea în producție a tinerilor absolvenți se realizează foarte repede (73%) ; Practica productivă răspunde bine cerințelor (97%) etc.

Noua orientare dată învățămîntului liceal a însemnat pentru acest liceu continuarea firească a unor preocupări ce datează practic din momentul înființării sale ca **Liceul industrial de informatică,** în anul 1971. Orientarea asigurată temeinic în profilul industrial ce l-a avut inițial Liceul de informatică, continuă și acum, deși liceul e încadrat azi, poate nefiresc, în cadrul celor de matematică-fizică.

De 3 ani de zile, la liceul clujean s-a născut o deosebit de interesantă inițiativă : organizarea unui microcentru de calcul. Firește, pînă în prezent el a funcționat integrat în Centrul teritorial de calcul electronic din localitate. Din primăvară însă, prin dotarea cu calculator electronic propriu, microcentrul de calcul electronic își va muta sediul în cadrul liceului, continuîndu-se pe un alt plan o extrem de interesantă experiență.

Directorul liceului, profesorul Aurel Clamba, vorbește întotdeauna cu multă pasiune despre această inițiativă :

— Ce este, de fapt, acest microcentru de calcul ?

— O unitate de informatică în toată regula, avînd ateliere de analiză, programare, exploatare și mai mare... implementare. Și rînd pe rînd, lucrînd pe bază de subcontracte încheiate cu Centrul teritorial de calcul electronic, elevii desfășoară o activitate practică deosebit de interesantă și utilă, efectuînd toate tipurile de lucrări întîlnite în mod obișnuit în prestările de servicii : operare și programare la Mașinile de facturat și contabilizat, perforare de cartele, programarea calculatoarelor, activitate de analiză, culegere de date. Microcentrul participă și la proiectarea propriului nostru sistem informațional.

— Ce se mai face în acest sens ?

— Se ține un contact permanent cu viața din întreprinderi. În anii trecuți ne-a fost semnalat faptul că între cunoștințele de programare și cele de analiză e un decalaj foarte mare. Încercăm să fim cît mai aproape și de analiză. Convingerea mea este că nici programa analitică nu răspunde suficient de bine cerințelor actuale. Cursul de sisteme informatice ar trebui început în anul al III-lea pentru a se putea da o bază mai solidă atît practicii cît și elaborării proiectelor de diplomă, care nu vor trebui să ocolească în nici un caz analiza doar pe considerentul lipsei de cunoștințe.

— Ce „contracte" a încheiat liceul ?

— Cu „Someșul", „Farmec", „Tehnofrig", Stațiunea balneoclimatică Moneasa și altele.

— Cum servește baza materială acest efort ?

— Liceul nostru e organizat de Institutul central pentru conducere și informatică. Interesul și preocuparea au depășit așteptările noastre. În ultimii doi ani a investit mai mult de 20 de milioane de lei. Împreună cu Centrul teritorial de calcul electronic Cluj-Napoca, unitate care patronează liceul nostru, Institutul central e permanent preocupat de activitatea noastră. Liceul nostru e dotat cu echipamente moderne, nu cu cele ce nu mai pot fi utilizate în unități, după cum se mai întîmplă uneori. Pregătim elevi nu pentru **ieri,** ci pentru **mîine !** În scurt timp vom fi dotați chiar cu un calculator Felix—C-256.

— Liceul e pregătit pentru primirea calculatorului ?

— „Organigrama" e gata. În acest sens am orientat și practica din ultimul timp. Ne-am preocupat și de contracte. Pe lîngă cele pe care le avem de executat în continuare, vom avea noi beneficiari, cum sînt marile întreprinderi „16 Februarie", „Cazane mici și arzătoare" și altele.

— În ancheta amintită mai sus s-a sugerat frecvent, odată cu ideea accentuării pregătirii în domeniul analizei, și propunerea de a se asigura încă de pe acum, de pe băncile liceului, spiritul de lucru în echipă.

— Din acest an, răspundem mai bine și acestui deziderat. Echipe alcătuite din 3—6 elevi, sub conducerea cadrelor noastre didactice cu norma de bază în liceu sau a celor asociate și a unor specialiști din producție. Așa, de pildă, un grup de 4 elevi realizează la Întreprinderea Feleacul un studiu complex privind introducerea Prelucrării automate a datelor, utilizînd între altele și metoda analizei-diagnostic. Astfel de lucrări se mai execută la Someșul, Tehnofrig, Trustul de construcții și altele. Tot în acest sens am orientat și activitatea științifică a elevilor.

— Cum răspund programele analitice noilor orientări ale învățămîntului liceal ?

— În general, destul de bine. Mă voi referi însă și la cîteva aspecte care trebuie revizuite. Manualul de **Tehnică de calcul,** de pildă, acordă o atenție prea mare studiului mașinilor de birou, în timp ce, de pildă, mașinile de facturat și contabilizat F.C.—16, F.C.—64 sau în viitorul foarte apropiat F.C.—128 nu-și găsesc în prezent loc în programă. Evident, e anormal ! Apoi, iată un alt exemplu : manualul de matematică nu mai conține calculul probabilităților De ce ? E greu să-mi imaginez rațiunea. Oricum, pentru liceele cu profil de informatică acest capitol, cît și altele de matematici aplicate în economie, trebuie în mod necesar să-și găsească loc în programa analitică. S-au scos apoi complet noțiunile de astronomie și astrofizică, tocmai acum, în anii zborurilor cosmice. Lipsesc — după opinia mea — materii pe care viața le cere. Mă gîndesc în primul rînd la **Electronica aplicată.** Noi ne-am mai pus și întrebarea dacă nu cumva ar fi logic ca în cadrul acestor licee de informatică să se pregătească și cadrele medii care se vor ocupa cu depanarea...

— Ce s-a-ntîmplat cu elevii care n-au promovat în treapta a II-a, știut fiind că din 4 clase au trecut doar jumătate...

— Din fericire, în cele din urmă toți elevii noștri au reușit la diferite licee. Ne-am trezit însă în fața unei situații nedorite, în care actualele reglementări sînt contradictorii. În timp ce Decretul 207/1977 precizează că absolvenții treptei I care nu-și continuă studiile în treapta a II-a trebuie să fie repartizați în producție, Legea 57/1975 nu prevede posibilitatea încadrării în activitatea de informatică pe posturi de operatori decît a absolvenților liceului de specialitate. Or, e evident că terminarea treptei I nu înseamnă și absolvirea liceului. Noi credem că în acest sens ar trebui revăzută și programa de învățămînt.

CONSTANTIN MUSTAȚĂ

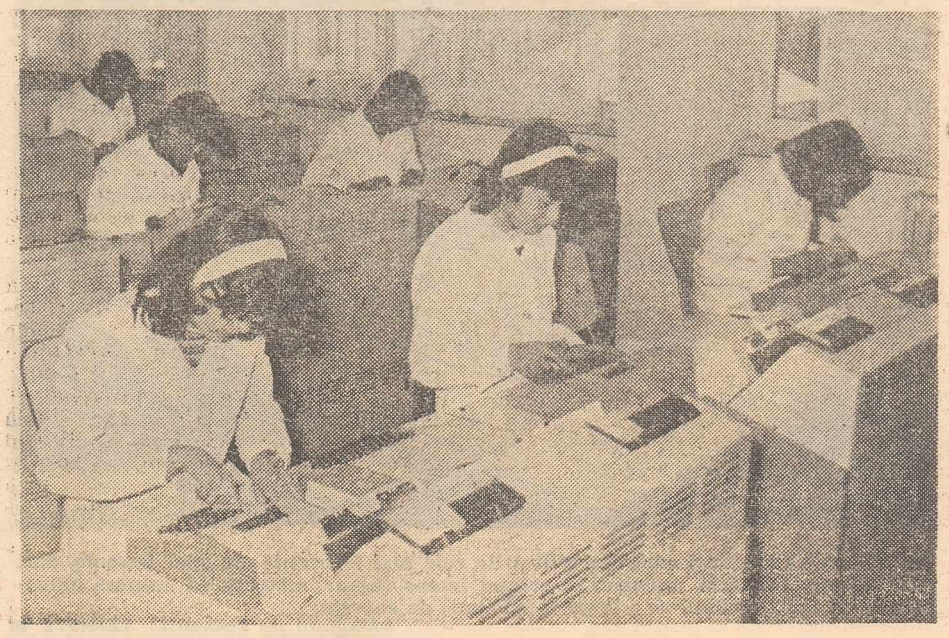

Lupta pentru calitate, condiția reușitei investigației științifice

O civilizație tehnică reclamă, din partea cercetătorului, precizie, rigoare, o luptă hotărîtă pentru descoperirea și promovarea noului și, evident, talent și pasiune pentru domeniul de cercetare în care lucrează.

Munca ordonată și perseverentă deține totuși rolul capital, deoarece prin colaborare și activitate conjugată șansele imposibilului se reduc sensibil. Cercetătorul, inventatorul nu mai sînt niște inși izolați, singuri în confruntarea cu necunoscutul. Știința modernă demonstrează că reușita unor investigații aparține rareori hazardului, că ea este indisolubil legată de activitatea concentrică și fermă. Tocmai de aceea, într-un cincinal al revoluției tehnico-științifice, al luptei pentru calitate, într-o societate în care planurile de perspectivă sînt riguros corelate cu posibilitățile concrete ale potențialului tehnic și uman — știința și cercetarea au atît misiunea cît și posibilitățile certe de a fi mereu cu un pas înaintea activității de producție.

Conferința Națională a Partidului Comunist Român — la care am avut cinstea și bucuria de a participa în calitate de delegat — a trasat cu limpezime și fermitate această sarcină de onoare ce revine oamenilor de știință români, lupta pentru calitate — a precizat secretarul general al partidului în magistralul raport prezentat cu acest prilej — reprezintă o cerință primordială de care depinde chiar viitorul industriei românești.

Reconsiderînd cele trei imperative ale activității noastre, creșterea calității produselor, creșterea productivității muncii și reducerea cheltuielilor materiale, aș dori să mă refer la cîteva din măsurile pe care le vom lua în cadrul institutului nostru.

Este necesar ca industria ușoară să asigure implimentarea accelerată a cercetării științifice din multiple domenii : chimie, cibernetică, electronică, construcții de mașini, astfel încît activitatea complexă a unităților noastre să beneficieze de performanțele de vîrf cerute de revoluția tehnico-științifică.

O altă preocupare centrală : valorificarea superioară a materiilor prime atît prin utilizarea unor materiale sintetice și înlocuitori cît și prin redimensionarea produselor. Se va proceda, totodată, la agregatizarea unor utilaje, și la extinderea instalațiilor care să permită desfășurarea producției în flux continuu.

În atenția noastră se mai află apoi proiectarea unor sisteme constructive și structuri de rezistență optimizate care vor permite reducerea consumului de oțel și ciment, folosirea materialelor ușoare precum și creșterea gradului de utilizare a terenului și suprafețelor construite.

O preocupare constantă pentru perfecționarea sistemelor de conducere a producției și organizării ei științifice face necesară realizarea unor instalații specializate care să permită creșterea gradului de informatizare a procesului de conducere operativ astfel încît să se obțină o mai mare flexibilitate.

Revenind asupra problemei numărul unu, *calitatea*, trebuie să precizăm — și să avem în vedere acest lucru în permanență — că acest atribut de esență al produselor să fie astfel asigurat încît calitatea să fie concepută, proiectată și planificată odată cu proiectarea produsului și a întreprinderii.

În marile laboratoare ale Institutului nostru de cercetare și proiectare — dotate prin grija partidului și statului nostru cu utilaje și aparatură moderne — există în prezent toate posibilitățile pentru ca tezaurul inteligenței tehnice și științifice să se materializeze în creații originale de anvergură.

Ing. GEORGE COJOCARU
directorul Institutului de proiectări tehnologice pentru industria ușoară

O importantă sursă de energie și sănătate — apa geotermală — nu este folosită așa cum s-ar cuveni

Se folosește la Oradea, numai pe jumătate în glumă, expresia că Bihorul plutește pe o mare de apă caldă. O metaforă care, judecînd după numărul mare al forajelor existente și după cantitatea de apă provenind din ele, conține o doză considerabilă de adevăr. Știind acest lucru, cunoscînd calitățile de excepție ale apelor termale din zonă, neagresive, posedînd debite și temperaturi superioare, competitive cu cele ale unor surse intens exploatate în străinătate, organele locale de partid și de stat, din partea cărora răspunde de soluționarea problemei respective inginerul Nicolae Fântână, prim-vicepreședinte al Consiliului popular județean, au inițiat un program amănunțit de valorificare rațională și eficientă, complexă, a acestor rezerve naturale, măsuri incluse în Programul pentru cercetarea și valorificarea de noi surse de energie, aprobat de Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. la 15 martie 1974. Asupra importanței deosebite a problemei a insistat, recent, în cadrul Raportului prezentat Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, arătînd că „SE IMPUN INTENSIFICATE EFORTURILE PENTRU VALORIFICAREA REZERVELOR DE HUILĂ, LIGNIT ȘI ȘISTURI BITUMINOASE, PENTRU ACCELERAREA PROGRAMULUI CONSTRUCȚIEI DE HIDROCENTRALE, PRECUM ȘI PENTRU PUNEREA ÎN VALOARE A UNOR SURSE NOI, CUM SÎNT ENERGIA SOLARĂ, EOLIANĂ, APELE TERMALE ȘI ALTELE".

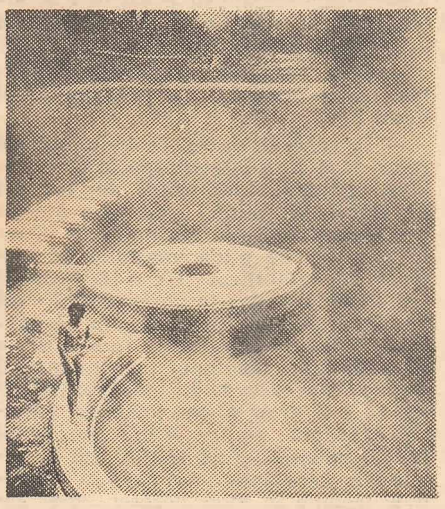

În piscina de la „Dacia", umplută cu apă termală, se face baie în plină iarnă!

Acum și aici ne interesează, firește, apele termale. În județul Bihor se poate vorbi, fără teama de a exagera, de o anume extindere a folosirii lor, realizată, cum spuneam, prin eforturile organelor locale, ale Întreprinderii județene de gospodărie comunală și locativă, în cadrul căreia lucrează, cu bune rezultate, hidrologul Ioan Cohut. Lăsînd de o parte Felixul, apele termale sînt amplu utilizate în Oradea de mai multă vreme în stranduri, pe timp de vară, și, mai recent, în dotarea cu apă menajeră, zilnic, a 1 600 de apartamente din cartierul „Nufărul", în blocurile căruia, ca într-o stațiune balneară, cetățeanul poate face tratament în propria-i vană. În „Parcul muncitorilor", 12 imobile folosesc apa termală pentru încălzire, ceea ce se întîmplă și cu clădirea unui dispensar din apropiere, cu piscina hotelului „Dacia". Strandul municipal, prevăzut cu 9 bazine, între care unul acoperit, primește apă tot dintr-un izvor termal, deservind în plin sezon pînă la 25 000 de persoane zilnic. Pentru perspectivă, limitîndu-ne la perimetrul capitalei județului, sînt trecute în plan și aflate în curs de construcție 2 baze de agrement și sport, una la „Ioșia", alta în cartierul de nord, dotarea lor incluzînd, între altele, și o sală polivalentă.

Dincolo de Oradea, izvoarele de apă termală sînt de asemenea exploatate, la Săcuieni, unde s-a realizat, de pe 2 hectare de seră legumicolă, un preț de cost înjumătățit, la Marghita, o seră floricolă, o bază de agrement și una de tratament, precum utilizări similare, deocamdată destul de reduse, pot fi întîlnite la Tămășeu, Ciocaia, Chișlazu și în alte cîteva comune. În rest, în ciuda rezervelor imense, exploatarea apelor termale întîrzie, după opinia hidrologului Ioan Cohut „DIN REZERVELE ACESTEI IMPORTANTE SURSE FIIND FOLOSIT UN PROCENT NU MAI MARE DE 5 LA SUTĂ!"

Înainte de a zăbovi asupra cauzelor nefolosirii adecvate și chiar risipirii acestei deosebit de prețioase bogății naturale, să notăm că, tot prin eforturi locale, s-a încheiat în cadrul Institutului de învățămînt superior din Oradea un grup de cercetare a apelor termale, condus de chimistul Ludovic Gilău. Studiind mai puțin aspecte teoretice, ci procedînd mai mult la cercetări practice, de teren, specialiștii au urmărit și împlinit, în scurtul răgaz aflat la dispoziție, 5 teme, realizînd o valoare de cercetare de peste 2 milioane de lei. Lucrarea „Combaterea coroziunii și a depunerilor în conducte și asupra construcțiilor", realizată de doctorul Gheorghe Rădulescu și inginerul Vasile Tudor, a condus la eficiente aplicații practice în cadrul stațiunii Felix, directorul O.J.T. Bihor, Eugen Colf, declarîndu-se foarte mulțumit de colaborarea cu tînărul colectiv de cercetare de la institutul de învățămînt orădean.

Să ne întoarcem la problema insuficientei folosiri a apelor termale, insistînd asupra cauzelor, mai mult sau mai puțin obiective, care conduc la o stare de lucruri regretabilă și, pe alocuri, greu de justificat. Cum spuneam, din surse demne de încredere, din rezervele de apă termală ale Bihorului, singurele omologate, nu se utilizează decît un procent variind în jurul lui 5 la sută ! Firește, extrem de puțin. Cauzele sînt mai multe. În primul rînd, nu există foraje pe măsura resurselor, singura modalitate de depistare a izvoarelor profunde realizîndu-se nu în cadrul unui foraj anume, specializat în căutarea apei termale, ci în urma acțiunii de cercetare geologică a Cîmpiei de vest, în sarcinile căreia, lesne de priceput, apele termale ocupă o poziție mai degrabă derizorie. Apoi, un foraj este încredințat unui beneficiar, care nu-i folosește potențialul decît în măsura în care are nevoie de apă termală, ceea ce face, ca să dăm un exemplu, ca gradul de utilizare al celor 5 foraje exploatate la Oradea să nu depășească 75 la sută, iarna robinetele fiind, de regulă, închise. În perioadele de neutilizare, cea mai mare parte din apă este deversată, risipa unei surse de energie și sănătate de o asemenea importanță reprezentînd o greșeală dureroasă, cu implicații economice greu de justificat.

Discutînd cu mai mulți factori de răspundere din perimetrul județului Bihor, am înțeles că, în ciuda ajutorului primit de la Ministerul Minelor, Petrolului și Geologiei, care răspunde de forajele din județ, situația este așa cum este, adică DEPARTE DE A FI MULȚUMITOARE, datorită faptului că NU EXISTĂ O UNITATE SPECIALIZATĂ ÎN EXPLOATAREA APELOR TERMALE, care continuă să rămînă ale tuturor și ale nimănui ! Au existat cazuri cînd anumite unități, de pildă Spitalul militar din Oradea, s-au arătat interesate de deschiderea unor foraje, posedînd fonduri considerabile pentru operațiile respective, dar nu s-a găsit cine să foreze și firește, să încaseze banii, rațiunea cererii spitalului aflîndu-se, nu-i greu de bănuit, în grija pentru sănătatea publică !! Nu-i vorbă, deschiderea unui asemenea foraj costă. Și nu puțin. Sumele anunțate, cu multe zerouri la urmă, par să-i fi speriat pe unii așa-ziși specialiști, numai că interlocutorii noștri de la Oradea și, în primul rînd, hidrologul Cohut ne-au demonstrat că orice foraj se amortizează în maximum 15 ani, la un debit variind între 20 și 40 de metri cubi pe oră, izvoarele din zona Bihorului fiind îndeobște mai năvalnice. La Felix, spre exemplu, o sondă va sărbători în 1985 nici mai mult, nici mai puțin de 100 de ani de la deschidere !

Beneficiari, nu-i prea dificil de priceput, s-ar găsi. Mai ales în agricultură, unde, ni s-a explicat la I.I.S. din Oradea, cu documente în față, apele termale ar putea fi utilizate în trepte. Aceste ape avînd chiar în momentul țîșnirii, în medie, 90 de grade Celsius, și-ar găsi o utilizare ideală în sere (cum se întîmplă în prezent la sera de garoafe din Oradea, pe o suprafață de jumătate hectar) în jurul temperaturii de 65 de grade, apoi, în jur de 35 de grade, în solarii, după care, la temperaturi mai reduse, pentru încălzirea solului și în grajduri. Folosită experimental, la o crescătorie de porci, anul trecut, apa termală a făcut să nu existe nici o îmbolnăvire ! Pentru asemenea exploatări multiple s-au întreprins unele inițiative, dar ele n-au reprezentat decît începuturi de drum fragile, cu eficiențe economice încă reduse.

Din cele expuse mai sus se poate deduce că rezerva de ape termale, sursă de energie care în alte țări se folosește în scopuri mult mai valoroase, pentru producerea, de pildă, a curentului electric, nu este suficient exploatată la noi, în ciuda unor bogății subterane deosebit de prețioase. Întemeierea unei unități specializate ar însemna, după opinii unanime, o primă măsură, necesară și justificată, pe calea folosirii judicioase a unui tezaur natural, exploatat în prezent de o mînă nesigură și risipitoare.

OVIDIU IOANIȚOAIA

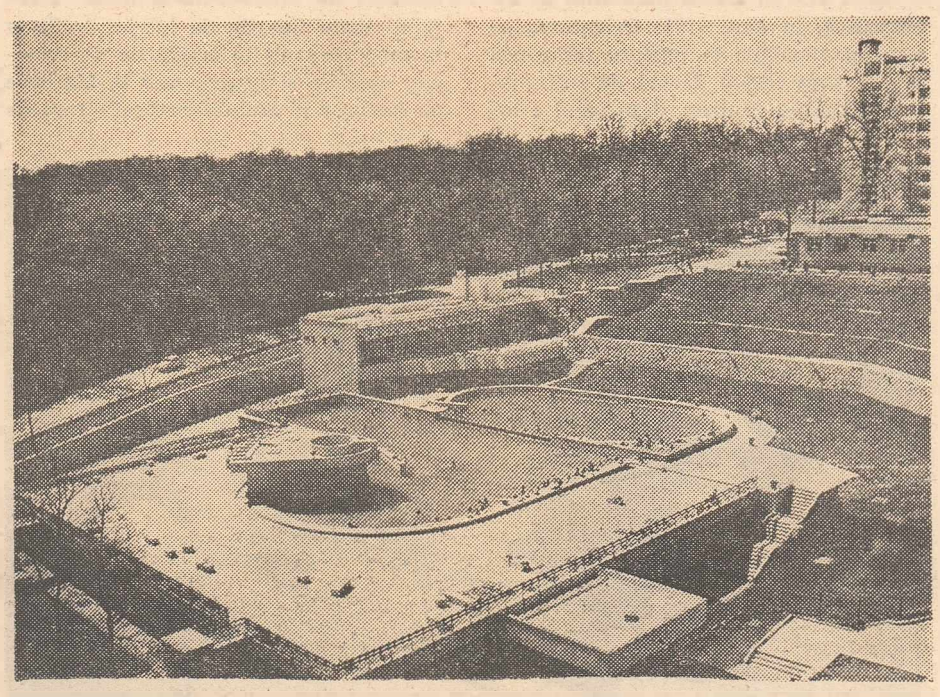

Strandurile reprezintă una din utilizările cele mai frecvente ale apei termale, dar, din păcate, folosirea intensivă a acestui imens tezaur subteran în scopuri industriale întîrzie, irosindu-se o importantă sursă de energie.

Fotografii de EMANUEL TĂNJALĂ

Un român în Academia franceză de medicină: doctorul Gheorghe Marinescu Dinizvor

Despre doctorul Gheorghe Marinescu Dinizvor, născut la 23 martie 1922 în comuna argeșeană Izvoru, de unde, firește, și ultimul său nume înscris în buletinul de identitate, absolvent al Facultăților de drept (1946) și medicină (1947) din București, revista noastră a mai scris. La 16 noiembrie 1974, sub titlul „Inframicrobii și limitele acestui infern invizibil", erau amintite, prin intermediul informațiilor culese din „World Who's Who in Science", Chicago, 1967, și din „Dictionary of International Biography", Londra, 1971, cîteva date referitoare la activitatea remarcabilă de cercetător și terapeut a medicului respectiv, de 3 ori laureat al Academiei franceze de medicină, în 1963 pentru contribuții originale în domeniul paraliziei infantile, în 1964 pentru observații inedite în tratamentul pojarului, în 1972 pentru luminarea unor aspecte legate de limfocitoza infecțioasă, membru de onoare, activ ori corespondent, la Academia Medica Lombarda, la Académie des Sciences, Belles Lettres et Arts din Besançon, la New York Academy of Sciences, la Accademia di Torino și, în sfîrșit, la Académie des Sciences d'outre Mer (Paris).

Revenim astăzi asupra personalității de marcă a doctorului Marinescu Dinizvor, autor a peste 300 de lucrări științifice și a 4 monografii, între care „Limfocitoza infecțioasă acută", tipărită de binecunoscuta editură pariziană Masson în 1965, a reprezentat „prima încercare reușită în literatura mondială" (l'Union médicale du Canada), obligați de un eveniment de ultimă oră. Anume, de alegerea, în urma ședinței din 15 noiembrie, a specialistului român ca membru corespondent în secțiunea a 4-a (științe biologice, fizice, chimice și naturale) a Academiei naționale franceze de medicină în urma unui vot, 62 de opțiuni din 69 posibile, pe care renumitul profesor Paul Giroud, de la Institutul Pasteur, l-a apreciat ca „deosebit de strălucitor". Funcționînd pe principiul numărului limitat de membri, așa-numita regulă a lui numerus clausus, Academia națională franceză de medicină reprezintă forul cel mai exigent din lumea medicală mondială, pătrunderea în rîndurile ei echivalînd cu o recunoaștere internațională de maximum prestigiu. Astfel, alegerea lui Gheorghe Marinescu Dinizvor, „pentru însemnate contribuții științifice în domeniul maladiilor infecțioase", vine să înnoade tradiția întemeiată de înaintașii medicinei noastre, Victor Babeș, Gheorghe Marinescu și Ioan Cantacuzino, singurii români aleși ca membrii ai secțiunii a 4-a în anii 1892, 1911 și, respectiv, 1921.

Se cade să explicăm în ce constă meritul științific al ultimului laureat, în prezent șef de secție la Spitalul de boli infecțioase „Victor Babeș" din București. În primul rînd, în numărul considerabil de lucrări de specialitate publicate în țară și în străinătate, peste 300, din care unele au atras mai demult atenția asupra unui nume și asupra unei perseverențe, „Pneumonia interstițială în poliomelită". „Miocardita în rujeolă" și „Limfocitoza infecțioasă acută" fiind, cum notam mai sus, distinse cu onorante premii. În al doilea rînd, în remarcabila participare a cercetătorului român la congrese și reuniuni științifice internaționale de primă mînă, cu comunicări care au stîrnit, de fiecare dată, un deosebit interes din partea celor prezenți. Astfel, pe durata întregii luni septembrie, doctorul Marinescu a întreprins un lung periplu științific european, luînd parte, consecutiv, la Congresul italian de boli infecțioase (Pavia, 1—4 septembrie), la Congresul european de virologie clinică (Amsterdam, 6—9), la Congresul european de patologie clinică (Londra, 12—17), la cel de-al II-lea Congres internațional de reanimare medicală (Paris, 19—23), în sfîrșit, la Congresul medical francez de la Bichat (25 septembrie — 2 octombrie), în cadrul căruia a condus mai multe ședințe.

De fiecare dată, bineînțeles, a susținut lucrări sau a exprimat opinii pe marginea comunicărilor altora, impunînd prin soliditatea și îndrăzneala punctelor de vedere. Dintre contribuțiile mai recente, i se pare că un loc aparte ar trebui să ocupe cea înfățișată, la 4 octombrie, plenului Academiei naționale franceze de medicină, „Studiul privind etiologia mononucleozei infecțioase", realizată în colaborare cu profesorul münchenez Otto Goetz, alături de care a lucrat în perioada mai—iulie 1976, cînd a funcționat ca „gast professor" pe lîngă Universitatea din Bavaria. Lucrarea amintită a scos în evidență un procent foarte mare (85,9%) de cazuri cu serologie pozitivă pentru virusul Epstein Barr, detectabil în unele tumori maligne, cum ar fi limfomul Burkitt.

La fel de importantă îi apare, chiar dacă privită din alt unghi, lucrarea intitulată „Puncte de vedere asupra patologiei clinice în purpura fulgerătoare meningo-cocică", tipărită recent în paginile lui „Münchener Medizinische Wochenschrift". Pe baza unei cazuistici fără precedent în literatura de specialitate, doctorul Marinescu a împărtășit lumii medicale internaționale experiența sa unică în salvarea unor cazuri limită, evidențiind existența sindromului cu leziuni hemoragice minime, dar cu alterări substanțiale ale glandelor suprarenale, asociate unei hipertrofii timice.

Pentru a afla cele de mai sus, l-am vizitat, zilele trecute, pe Gheorghe Marinescu Dinizvor la spitalul unde lucrează, pe șoseaua Mihai Bravu. L-am găsit în cabinetul său de lucru, cu pereții tapisați de felurite diplome, unele dintre ele le-am amintit, de felurite coperte de cărți de poezie, poezia fiind cea de-a doua mare pasiune a cercetătorului. Ne-a explicat că pentru a ajunge ceea ce a ajuns a muncit, de cînd se știe, minimum 18 ore din 24, în spital, în laborator sau în bibliotecă. Iscodind — și găsind — drumuri noi, s-a bazat totdeauna pe experiența deosebit de fructuoasă a predecesorilor săi, creatori ai renumelui și tradiției școlii românești de medicină, precum și pe colaborarea fără cusur a colegilor din preajmă, doctorii Ionescu, Pleșan, Onițiu, Ruse, Vulcan și Dragomir. A aplecat mereu urechea la opiniile altora, conștient că izbînzile din medicina contemporană se obțin mai degrabă prin efortul unei echipe, chiar dacă, de regulă, laudele se răsfrîng asupra unui singur nume. E convins că a făcut multe lucruri bune pentru sănătatea semenilor săi, dar e la fel de convins că i-au rămas și mai multe înainte, recenta alegere de la Paris determinîndu-l să lucreze cu o ambiție și o tenacitate sporite. Firește, duce cu sine și unele motive de nemulțumire, cel mai serios legîndu-se de faptul că, după o activitate prodigioasă de 15 ani în învățămîntul superior, ca asistent și șef de lucrări, a fost îndepărtat de la catedră, printr-o decizie a unei persoane din fosta conducere a ministerului de resort pe care o consideră nedreaptă, rod al unei invidii fără justificări și fără sens. Asupra acestei probleme nu-și are rostul să insistăm aici. Una peste alta, Gheorghe Marinescu Dinizvor, fiu de țărani săraci din județul Argeș, crede că deține totuși unele argumente spre a se considera fericit.

La ora la care apar aceste rînduri, specialistul bucureștean se află la Paris, spre a rosti cuvîntul de primire în Academia franceză.

OVIDIU IOANIȚOAIA ■

Cînd „pierderile de curent" se cîștigă

— Faptul că de 30 de ani activați în cercetare, că sînteți autor al unor lucrări de specialitate și că vă ocupați, în cadrul ICEMENERG-ului, de sisteme electro-energetice, ar putea să constituie, stimate tovarășe dr. ing. Traian Ionescu, suficiente motive pentru abordarea directă a temei discuției pe care vi-o propun : ce s-a întreprins și ce se întreprinde încă în vederea diminuării consumului propriu tehnologic, căruia îi spunem, în mod obișnuit, sau profan, dacă vreți, „pierderi de curent în rețele" ?

— Făcînd remarca, pe care țin s-o consemnați, că nu lucrez de unul singur în aceste probleme, ci în cadrul unui colectiv, mă simt, de asemenea, dator să precizez că această preocupare a cercetătorilor specializați este relativ de dată recentă. Mai exact, din anul 1975, cînd secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, vizitînd standul ministerului nostru, din cadrul expoziției de la complexul din Piața Scînteii, a remarcat, în fața panoului care înfățișa cifrele consumului propriu tehnologic, că acestea sînt încă mari și a trasat sarcina studierii și găsirii unor căi pentru diminuarea lor. Ar mai fi necesar să se știe că aceste „pierderi" nu se pot anihila complet, dar că pot fi reduse și cu consecințe economice majore, atît în materie de energie electrică propriu-zisă, cît și în ceea ce privește consumul de combustibili necesari industriei noastre energetice. Începutul a fost făcut printr-o analiză critică a întregului volum, construit în ultimii 30 de ani, adică, mai cuprinzător, a însuși sistemului energetic național, în ideea de a ști cu precizie ce erori de evaluare și chiar de concepție s-au putut produce și, drept logică consecință, ce putem îndrepta imediat și în timp, ținînd, bineînțeles, seama de sarcinile deja planificate în actualul cincinal ca și în următorul. Studiul propus a inclus și o multiplă confruntare cu situația mondială în problema respectivă, știut fiind că, de cîțiva ani, s-a înregistrat pretutindeni în lume o criză de energie.

— O cifră prin care să exemplificați raportul dintre energia electrică și combustibilul necesar cred că ar folosi discuției noastre.

— Voi uza de cea mai simplă : pentru 1 kWh sînt necesare 400 de grame de combustibil convențional, la cele mai moderne instalații. Între „pierderile de curent" și investiții există o corelație directă de o stringență maximă, atît de acut stringentă încît dimensionarea unei instalații la limita inferioară, realizată deci cu investiții mai mici conduce la un consum propriu tehnologic mai mare, din care cauză problema numărul 1 care ni s-a pus a fost aceea a optimizării acestui raport, în sensul de a se găsi soluțiile cele mai economice care să condiționeze însă reducerea „pierderilor de curent". Problema este, o spun cu toată convingerea, de o mare delicatețe...

— Vorbiți acum ca matematician sau ca inginer ?

— În ambele calități, pentru că, pînă în cele din urmă, idealul, în profesia noastră, este transmutarea unor realități pe care nu le putem manevra (mă refer la un sistem energetic oarecare luat în studiu, dar de care nu putem uza, practic, pentru că l-am scoate din producție) în model matematic, cu care ne permitem să facem orice experiență. Dealtfel, nu sînt singurul aici, cu o dublă pregătire.

— Ați putea preciza cîteva reușite în intențiile mărturisite de a obține scăderea consumului propriu tehnologic, punctînd, eventual, succesiunea apariției lor ?

— Desigur, dar tot cu o remarcă : mă voi referi doar la una din cele două componente ale pierderilor, la cea tehnică, cea care ne privește de fapt pe noi nu și la cea comercială, în care apărem doar ca cetățeni, mai mult ori mai puțin conștienți de urmările unui consum nerațional. În 1975, din totalul producției de energie 7,48 la sută reprezenta consumul propriu tehnologic. Tema reducerii, care constituie subiectul dialogului nostru, a devenit din 1975 prioritară. La finele acestui an, vom ajunge la 6,5 procente, în anul următor la 5,95.

— Comentați puțin, vă rog, aceste cifre.

— Pe plan mondial, consumurile sînt mult mai mari. Nu vreau să-i judec pe alții, dar vă pot spune că cifra de 5 la sută nu s-a atins încă nicăieri în lume. Noi ne vom apropia, în 1980, foarte mult de acest plafon. Gîndiți-vă că diferența de 1 la sută (și noi am întrecut-o în acești doi ani) se cere raportată la milioane și miliarde de kWh pe care-i produce industria de energie românească. Cifra consumului propriu tehnologic, din 1975, echivala cu întreaga producție furnizată de sistemele hidroelectrice pe un an de zile !

— De unde provin pierderile ?

— Cea tehnică, la care mă refer, din cauza efectului de încălzire a conductoarelor, datorită cîmpului electric din jurul conductorului, din pricina izolațiilor, ca urmare a unei repartiții nejudicioase, pentru a enumera doar cîteva, din care emană și momentele în care se poate interveni pentru diminuarea pierderilor. Voi alege iarăși un foarte simplu exemplu : recurgînd la o analogie, la îndemîna oricui. La Brașov, să zicem, se poate ajunge și prin Timișoara, plecînd din București, dar cel mai rațional este traseul direct, pe Valea Prahovei. Așa și la noi. Este foarte important să găsești căile cele mai scurte și eficace de transportat energia. Să nu credeți că studiile noastre au dus la stagnarea investițiilor. Aș zice chiar că dimpotrivă, numai că ceea ce s-a investit, de data aceasta, a produs foarte rapid economii atît de importante încît acestea au depășit rapid cheltuielile făcute. Două exemple, de data asta : liniile de legătură de la Mintia-Arad și Borzești-Suceava.

— Cum ați caracteriza munca de cercetare în specialitatea dv. ?

— De o mare responsabilitate socială atît prezentă cît și viitoare. Drept o profesie bazată pe reflecție adîncă, pe analiza, de detaliu, care să conducă la elaborări de programe de calcul, la indici siguri de optimizare, o specialitate care impune și meditația solitară, fie și în nopți albe, dar și colaborarea, așa cum se și întîmplă în institutul nostru, unde, doar pentru problema abordată, au gîndit și muncit 20 de oameni printre care dr. ing. Florian Prodan, dr. ing. Cristea Haralambie, dr. ing. Marius Pomîrleanu, ing. Ion Fecioru, Jean Constantinescu și alții. Dar, pe lîngă toți aceștia, și cercetătorii din cadrul altor laboratoare ca acelea de izolații, de tehnica tensiunilor înalte, de aparate și transformatoare etc. Noi, de pildă, sîntem preocupați, la această oră, în mod intens, de algoritmizări, adică de transpunerea fenomenelor fizice în modele matematice, ceea ce pune probleme delicate de gîndire, în primul rînd, de pasiune și de capacitate de muncă, în completare. Nimic spectaculos, poate, decît pentru specialiști, dar totul foarte util pentru cei mulți, pentru țară.

EMIL LEONARD ■

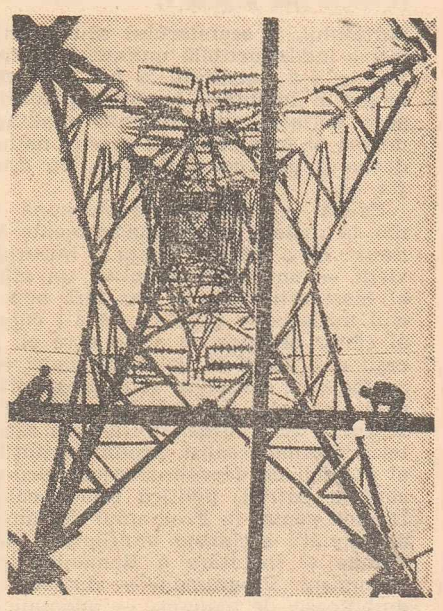

„STEAUA DE OȚEL"

PETRU GEMĂNARU ■

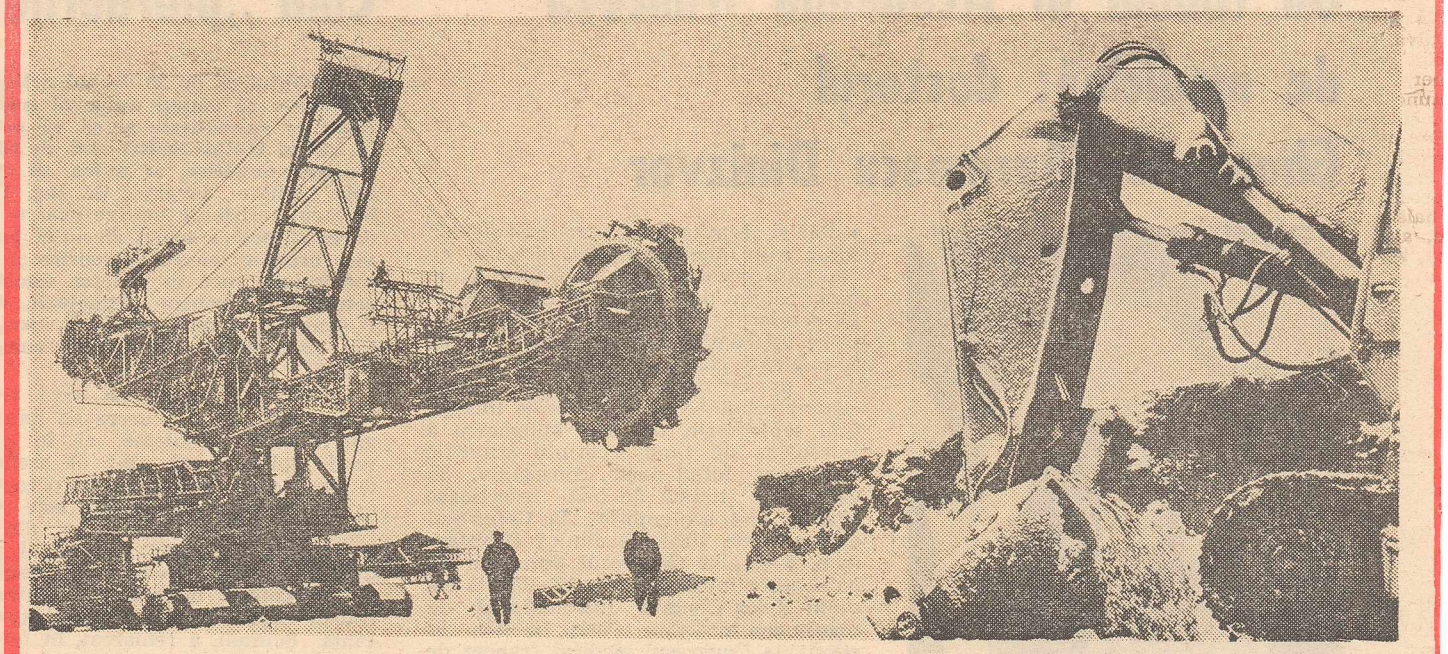

Să ținem minte acest nume: Jilț. El înseamnă cărbune care va deveni lumină

Cea mai tînără întreprindere minieră din România se cheamă Jilț. Primele hîrtii cu antetul „I.M. Jilț" au fost tipărite în august anul acesta. Jilț este numele unui rîu, de fapt un rîuleț, un fir de apă, cît să-l bei din căciulă, ce traversează (de cîtva timp, într-o albie de beton) un mioritic plai de coline dulci și păduri bătrîne, undeva, între Motru și Rovinari, colectînd un evantai de afluenți, de „Jilțuri" (localnicii au botezat cu acest nume vreo șapte văi), ca apoi, pe raza comunei Turceni, lîngă satul Bolboși, să se verse în Jiu. La Turceni s-a construit, în acești ani, cea mai mare termocentrală din România, a cărei putere finală va atinge 2 640 de megawați și care se va hrăni cu cărbunele Jilțului. Ca să satur acest colos al energiei, al luminii, Întreprinderea minieră Jilț va trebui să dea de trei ori mai mult cărbune decît dă, la ceasul de față, bazinul Motrului.

În cinstea Conferinței Naționale a partidului, oamenii Jilțului, cea mai tînără exploatare minieră din România, viitoare cetate de scaun a cărbunelui românesc, au scos din abatajele Mătăsarilor (așa se cheamă, după numele satului în care și-a implantat contururile, cea dintîi mină deschisă aici) primele 400 000 de tone de lignit.

La Mătăsari, diminețile, sub lumina cețoasă a unui început de decembrie descins abrupt între dealurile ce încă păstrează culori de toamnă, între văile „Jilțurilor" năpădite de sălcii buboase și arinișuri negre, te afli într-o confuzie de regnuri și geografii. Ceața, împrăștiată grațios peste ape, își întinde voalul obscur pe mulți kilometri, încurcîndu-l cu niște stranii năvoade metalice (vastele plase de paianjen ale podurilor și estacadelor aeriene ale cărbunelui), cu nesfîrșite covoare de cauciuc revărsate din coama dealurilor (sînt, ni se spune, cei 11 kilometri de benzi, așteptînd intrarea în funcțiune, ale primei linii tehnologice de excavare, transport și haldare ale viitoarei cariere de pe „platforma Jilț Sud"), cu bulbucările de piatră ale unor construcții masive (viitoarele blocuri de locuințe ale minerilor), cu liniile unor stîlpi electrici desenînd un portativ muzical. Undeva, pe un vîrf de deal, răsărită înalt din pecinginea arinișurilor, o gigantică pasăre neagră, mai mare ca dealul, se încleștează cu ghearele de soclul de lut ce abia o ține. Este excavatorul viitoarei cariere sau „mine la zi", mașină-uzină, înaltă de vreo 55 de metri, lungă de peste 200, grea de vreo 3 000 de tone, a cărei replică în peisaj, pe o altă culme de deal, e o mașină de haldat. O mașină cu care, aflăm, se vor teși sau disloca niște dealuri și se vor șterge de pe harta locului niște văi, precum, de pildă, valea Bohorelului, al cărei ochi pămîntiu tintește zenitul deocamdată cu orbita goală, dar în care se vor turna nu mai puțin de 200 de milioane de metri cubi de pămînt. Un întreg munte scufundat va fi, deci, temelia platformei miniere „Jilț Sud", platformă în care, la ceasul de față, dau cărbune primele abataje (două la număr) din Mătăsari, urmînd ca, peste puțin, conform angajamentelor de întrecere pentru îndeplinirea hotărîrilor marelui forum al comuniștilor, să intre în funcțiune și mina din Drăgotești, și cariera sau „mina la zi", în care ciocul excavatorului a și pătruns, cum și alte mine, a căror deschidere e deja atacată sau e în curs de a se ataca. Pînă în 1985, pe această platformă se va realiza, anual, o valoare a investițiilor de peste 1 miliard de lei.

Aceasta e lucrarea, una din cele mai spectaculoase ale țării, una din cele mai interesante, după părerea specialiștilor, de pe continent, poate chiar din lume, o lucrare de concepție românească, ce se va executa exclusiv cu forțele noastre (chiar și gigantica mașină de excavat n-a mai fost importată în întregime, ci s-a făurit în cooperare, complicata-i aparatură electrică fiind românească), o lucrare care va fi, în mod cert, înfăptuită fără cusur, avînd ca garanție celelalte lucrări miniere ale Gorjului, precum Motrul și Rovinarii, datorate acelorași oameni. Acești oameni sînt minerii Gorjului.

Cei mai mulți dintre minerii Jilțului au venit de la Motru. Ei stau încă în orașul Motru, ei vin aici, diminețile, cu autobuzele, cale de 30 de kilometri, ei, în amiezi sau serile, se întorc la Motru, unde-i așteaptă nevestele și copiii, unde-și au, de ani mulți, viața lor, rostul lor. Ei se întorc la Motru, nu însă înainte de a cerceta cu ochi atenți — de viitori stăpîni — șantierele viitoarelor blocuri ale Jilțului, blocuri care vor însuma, în final, peste 5 000 de apartamente.

Îi cunosc pe mulți dintre oamenii Jilțului, i-am cunoscut la Motru, i-am cunoscut la Rovinari și, reîntîlnindu-i aici aflîndu-le actualele fapte de muncă și de creație, am trăit o satisfacție cu nimic mai mică decît aceea de a-i fi răscitit încă și încă o dată, pe bătrînii noștri cti tori de civilizație, autori de mari perfor manțe, nume răsunătoare ale gîndirii teh nice românești, la statuile cărora ne în chinăm la anumite date calendaristice Ceștilalți, cei de aici, de pe Jilț, sînt niș tineri, cei mai mulți n-au atins vîrsta d 40 de ani, n-au vanități și nu vor fi mor tificați în marmură. Sînt prea vii și pre mulți pentru aceasta, legea creației lor cooperarea, unicitatea operei este o re zultantă obștească de eforturi și îndrăz

Înfăptuirea hotărîrilor Conferinței Naționale, act decisiv al ascensiunii societății noastre

(Urmare din pagina 1)

partidului, a secretarului său general, într-o indestructibilă unitate, acea unitate ce s-a constituit, la noi, ca factor motor al înaintării pe toate planurile, acea unitate care înseamnă realitatea umană și monumentală a unei națiuni devenite una cu munca sa, cu creația sa.

Există — a existat dintotdeauna la noi, la români, popor funciarmente optimist, cu o mare credință și bucurie a vieții — un viitor potențial, un viitor al încrederii, desigur, dar fără beneficiul mijloacelor practice de a-l cuceri, al căilor practice de acces spre el. Acești ani, acești ultimi și dinamici ani, au făcut cu deosebire activ acest viitor, prin adecvarea lor strînsă, temeinică la sensul în care curge istoria, prin caracterul profund realist, profund științific, al politicii de dezvoltare economico-socială a patriei, politică fundamentată în mod genial în Programul de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism. Programele — deosebit de ambitioase, de temerare — adoptate de Conferința Națională a partidului, programe de însemnătate capitală pentru destinele civilizației românești, pentru viața fiecăruia dintre noi, impun prin același spirit, bazat pe cunoașterea realistă, aprofundată, științifică a legităților care guvernează procesul edificării socialiste, a forțelor de care dispunem, a resurselor ce-și așteaptă fructificarea, aceste programe întemeindu-se pe succesele noastre, întemeindu-se pe ceea ce, în actualul stadiu de dezvoltare a economiei și societății noastre socialiste, se profilează, deopotrivă, ca speranță de viitor și ca obligație sau ca exigență — izvorîte din viitor — față de prezentul în care ne-am angajat cu fapta. Pe acest temei, Conferința Națională a partidului a adoptat **Programul de creștere suplimentară a producției, de dezvoltare economico-socială mai accentuată a țării în perioada 1978—1980**, program ce prevede, pornind de la realizările de răsunet care compun palmaresul primilor doi ani ai cincinalului, pornind de la evaluarea disponibilităților pe care însuși dinamismul economiei noastre, însuși procesul nostru de dezvoltare le scot mereu la iveală, sporirea producției industriale cu peste 130 miliarde lei și amplificarea, pe această bază, cu 100 miliarde lei a volumului național de investiții. Anvergura unui astfel de program, menit să grăbească intrarea noastră în rîndul țărilor dezvoltate, pretinde, desigur, efort, un mare efort de muncă și de creație, reconsiderînd, în ultimă instanță, nu numai cifrele cincinalului, nu numai prevederile Congresului al XI-lea, simțitor depășite, ci însăși noțiunea noastră de ritm, măsurile noastre de ritm în ordinea dezvoltării economico-sociale. Reconsiderare — în concepția partidului nostru — vitală pentru progresul țării, esențială și necesară în acest veac al revoluției tehnico-științifice, în care înaintarea se plătește, dezvoltarea se plătește, dar și rămînerea în urmă se plătește cumplit, prin scoaterea din cursă. Cei ce vor să triumfe au o singură alternativă : să plătească prin eforturi și să fie răsplătiți.

Se reconsideră, în același timp, date fiind implicațiile economico-sociale ale acestui ambițios program, nu numai ritmul, ci însăși concepția despre ritm, despre dezvoltare, acordîndu-se, în acest sens, o importanță deosebită laturilor de ordin calitativ, **transformării cantității într-o nouă calitate** — cum elocvent a fost definit, în Raportul prezentat la Conferință de secretarul general al partidului, stadiul nou, stadiul desfășurării intensive, al procesului industrializării socialiste, al progresului economiei și societății noastre. În strategia economico-socială a partidului, aceasta înseamnă că, simultan cu menținerea unor ritmuri înalte de dezvoltare, cu consolidarea statutului prioritar acordat ramurilor și subramurilor purtătoare ale tehnicii de vîrf (metalurgia, energetica, construcția de mașini, chimia, mecanica fină, electronica) ; sînt promovați, printr-o largă investiție de hărnicie, gîndire, inițiativă, operă a întregului nostru popor, acei factori care, prin consecințele accentuării lor, pot contribui la acel **mare salt calitativ revoluționar** preconizat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, la creștere eficienței economiei noastre. Se pre vede, astfel, aplicarea pe o scară ma largă, cu curaj și cu fermitate, a cuce ririlor revoluției tehnico-științifice creșterea indicelui de fructificare a in vestițiilor, dezvoltarea mai rapidă bazei de materii prime interne, gospo dărirea rațională a combustibililor energiei, creșterea mai accentuată productivității muncii, sporirea eficien ței fondurilor fixe, creșterea gradulu de valorificare a materiilor prime materialelor, crearea unor produse d o mai înaltă tehnicitate, reducerea ma fermă a cheltuielilor de producție îndeosebi a celor materiale. În toat aceste domenii s-au stabilit măsur concrete, de majoră eficiență a roade lor. Prin toate acestea, actualul plan cincinal — care reprezintă prima verig din ciclurile preconizate de Programu partidului pentru edificarea Românie de mîine — își revelează dimensiun majore, afirmate sub semnul eficienței al calității, al dezvoltărilor intensive cerințe pe care înaltul forum al comuniștilor le-a învederat, le-a sublinia le-a transformat în puncte incandes cente de interes național, esențiale pen tru propășirea țării. Vom înflori ca na țiune — arată documentele programa tice ale marelui forum — numai prin tr-o nouă calitate a muncii noastre, ia aceasta înseamnă, în primul rînd, cri terii, disciplina criteriilor. Criteriil sînt limpezi, sînt magistral expuse Raportul secretarului general al parti dului, sînt cuprinse în hotărîrile, pro gramele și măsurile adoptate de Con ferință, iar aplicarea lor strictă, neabă

Nimeni, de unul singur, nu-și poate numele pe frontispiciul unei mine, ică piatra ar roși.

ndva, cu mai mulți ani în urmă, cred sînt zece, l-am cunoscut pe tînărul ner minier Emil Huidu, în vîrstă, tunci, de 27 de ani, nu chiar novice, nici mare expert al mineritului, unul mulții (de fapt, nu chiar prea mulți poca) inginerași gorjeni ai Rovinari- Proaspăt însurat, și-a inivitat nevas- proaspătă farmacistă) să-și lepede al- halat și să intre în întunericul unei e, așa, ca să știe și ea despre ce e a, așa, ca să vadă și ea cum îi arată la, acea teribilă rivală care îi ocupa atul din zori de zi pînă-n tîrziu de pte. Zis și făcut, nevasta l-a însoțit -o expediție subterană. La mijlocul galerii (aleasă, evident, pe sprincea- o galerie dintr-acelea ce te obligă să mătănii la orice pas), lămpașul cu zină din mîna inginerului s-a stins, t pentru care Huidu s-a văzut obli- să-și părăsească soția, s-o lase acolo, noaptea de sub pămînt, vreme de ci- ceasuri, cît a durat odiseea căutării lumini. De atunci, nevasta nu i-a reproșat niciodată întîrzierile de a- , care întîrzieri, cum lesne se poate i, sînt, de vreo zece ani, cotidiene. ner șef, din 1968, al minei Gîrla, a fruntașă a Rovinarilor, apoi activist partid, apoi director tehnic și de pro- ție al bazinului Rovinarilor, acum ctor al bazinului Jilț, absolvent, între o, și al Facultății de științe economi- din Craiova, făcută la „fără frecven- (făcută, spune el, ca să se pună la ct „cu mecanismul de funcționare al ții industriale"), Emil Huidu, de vre- deceniu, nu prea mai știe cum îi arată în timpul zilei, ci numai noaptea. Am t totuși alarma, aici, la Jilț, vînîndu-l reporter pentru un supliment de date, nu-l voi mai găsi după legiuitele ore lucru și după legiuita pauză de masă, id cu orice chip să-i respect odihna necesară și sfîntă. „Unde vă pot — l-am întrebat — după lucru ?" „La u !" Nimic de mirare (mirați, în ase- ea cazuri, sînt doar reporterii), lucrul Huidu și al celor ca el e creația, iar ația nu cunoaște rigorile orarului cu- t, chiar dacă este vorba de creația in- trială.

u alți ani în urmă, să fie vreo șapte, n cunoscut, la mina Beterega, pe a- și mare platformă a cărbunelui gor- esc, pe inginerul Nicolae Bercea, în tă, pe-atunci, de 25 de ani. Eram în ul lui (el era șeful mecanic al exploa- i) cînd a sunat telefonul, foarte tînă- inginer a ridicat receptorul, vocea de capătul celălalt al firului, care era vo- unei femei, dispecerița minei, a mpt disperată în toată camera, am it-o și eu, „tovarășe inginer, țipa ea, tu excavatorul, acum îmi telefonă omul pe mașină, fugiți acolo, vă așteaptă !" uga" pînă acolo ar fi însemnat mai lți kilometri peste un deal, prin niște

Aurelian Matei

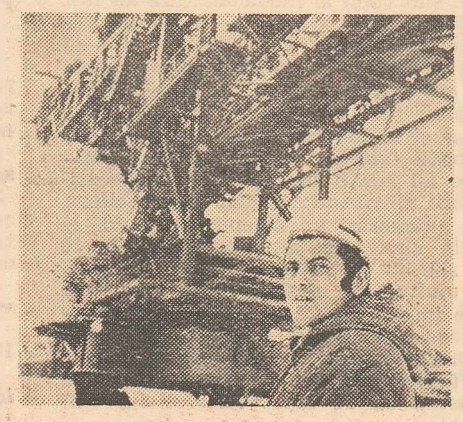

Nicolae Bercea

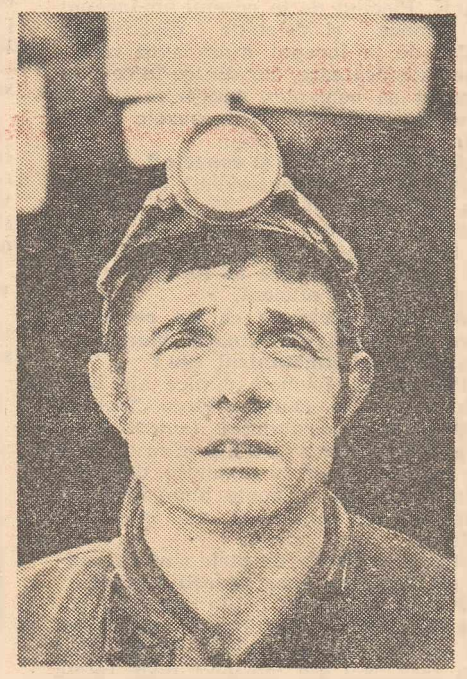

Haralambie Popovici

noroaie ca smîrcurile mazuriene, deci niște ore pierdute, în care producția minei ar fi stagnat. „Telefonează-i omului, a sunat replica inginerului, sau nu, cuplează-mă pe mine la el, așa, mulțumesc, ce e, Ioane, ia zi, sau nu, mai bine adu-ți aminte ce făcuși în ultimele cinci minute, dar știi, exact, pe secunde, pe gesturi, aha, am înțeles, du-te în camera electrică și apasă pe butonul 32 D 7". Camera electrică de comandă are mii și mii de butoane. Excavatoristul a apăsat pe cel indicat de tînărul inginer și, în secunda următoare, colosul s-a pus în mișcare. Niște ingineri străini, reprezentanții firmei care construise excavatorul (și cu care inginerul Bercea discuta în nemțește, el învățînd singur, doar după cărți, germana, ca să aibă acces la o literatură tehnică ce-l interesa, tipărită în limba lui Goethe), au povestit, întorși în țara lor, acest miracol, miracolul reparării „din mers" și „pe nevăzute" a mașinii-uzină, dar, zice-se, nimeni de-acasă nu i-a crezut. Nicolae Bercea are azi 32 de ani, e directorul mecanoenergetic al Jiltului, sub conducerea lui a fost urcat, pe soclul fragil și friabil al dealului ce domină satul, ca o pasăre de poveste răsărită înalt din pecinginea arinișurilor, excavatorul-gigant de care vorbeam mai sus, excavator a cărui șenilă sau gheară (și are nu o șenilă, ci opt) e, numai ea, de proporțiile unui camion. Se poate imagina ce s-ar întîmpla dacă o astfel de mașină-uzină s-ar răsturna ? Se poate imagina ce eforturi s-ar cere pentru repunerea ei pe picioare ? Nu, la Jilț nimeni nu și-a imaginat nici o clipă astfel de lucruri, oamenii cunoscîndu-l, și nu de ieri, pe inginerul specialist Nicolae Bercea.

De fapt, ne spune inginerul Tudor Vasile, directorul tehnic cu producția (cel care „strică", ni se spune, „media de vîrstă a conducerii Jiltului", el neavînd 32 de ani, ca Bercea, nici 37, ca Huidu, ci vreo 40), de fapt, a-ți imagina astfel de lucruri, astfel de catastrofe precum răsturnarea unei mașini-uzine sau cine mai știe ce, înseamnă a nu mai fi la curent nici cu tehnica, nici cu capacitatea tehnică a minerilor Gorjului. Minerul cu lămpașul în mînă și cu pickhammerul pe umăr a dispărut din peisajul Gorjului carbonifer, parcă de-o mie de ani. În subteran, ca și în „mina la zi" a Jiltului, predomină astăzi tehnica cea mai modernă, minerul nu mai e un luptător (sau e, dar pe alt plan !) care se ia la trîntă cu pămîntul, el e, la ceasul de față, un specialist, un expert, cu cunoștințe de mecanică și de termotehnică, de hidraulică și geologie, chiar dacă munca lui rămîne, mai departe, grea. Înarmat cu tehnica modernă, cu cunoștințe înalte, el a rămas, el încă va mai rămîne, eroul unei bătălii sau al unei creații care, la cote aeriene sau subterane, se desfășoară în condiții aparte. O prezidează camaraderia, solidaritatea deplină, răspunderea fierbinte pentru reușită, ceea ce impune această creație, dincolo de rostul ei economic, ca un model de etică și de climat.

La Mătăsari, zăcămîntul e străbătut de pungi de apă, apă îmbibată cu nisip. Trebuie să le traversezi sau să treci pe sub ele într-un ritm de galop, altfel galeria e invadată de apă, frontul de lucru se surpă, explodează „borchișul" (așa se numește acest amestec de nisip și de apă, teribil în erupțiile lui, erupții-averse ce se prăbușesc din tavanul minei cu o presiune fantastică, cu o forță de zeci de tone). Brigadierul Haralambie Popovici, cu echipa lui, a avut de luptat, luna trecută, cu o astfel de întîmplare, cu o surpare, cu o viitură puternică de „borchiș", efect, ni se spune, al unei fisuri din adîncuri, petrecută la cutremurul de la 4 martie. Oamenii au muncit îngropați în mocirlă, au muncit, ni se povestește, și cîte 36 de ore, fără pauze, nici unul n-a zis „eu nu mai pot, mă duc acasă", au evacuat „borchișul", au „ridicat surparea" (așa se spune în limbaj mineresc la o astfel de întîmplare), s-au ridicat pe ei înșiși în ochii lor și ai celor din jur. Oameni de bază ai Motrului, transferați aici, ei și-au părăsit niște rosturi, dar nu și o pasiune. Alți oameni de bază ai Motrului, ctitori ai noii civilizații industriale a Jiltului, pe care au ridicat-o de la-nceput, de la cota zero, „de la țăruș", cum zic ei, sînt maistrul principal Constantin Gheorghe (ce la origine e chiar din Mătăsari), brigadierii Aurelian Matei, Nicolae Dulgheru (și ei mătăsăreni), minerii Nicolae Stăniloiu, Virgil Popescu, mecanicii Ion C. Ciortan, Gheorghe Lupșoiu, Porodan Aristică, mătăsăreni cu toții. Un muncitor (mătăsărean) ca Viorel Uzuru, sosit aici ca electrician, a devenit, între timp, maistru, conduce o formație, a recrutat, ca să-i califice în formația lui, și consăteni, fapt care, zice primarul comunei, Constantin Purcel, e un semn că satul pe care-l conduce de-atîția ani începe să nu mai fie „al lui", al primarului, ci al directorului general E. Huidu. Schimbare cu care primarul e de acord, e „foarte de acord", zice el, fiindcă, iată, de cînd s-a pornit bătălia Jiltului tinerii satului nu mai pleacă, cei plecați s-au întors, îi atrage mina, îi atrage, în același timp, satul însuși. Mătăsarii nu mai e un sat oarecare, pierdut printre niște coline și ripi. În Mătăsari, odată cu industria, au intrat electricitatea, asfaltul, calea de fier, s-au construit magazine, apar primele blocuri, se construiește o mare cantină-restaurant (capacitate : o mie de mese calde pe zi), e în curs de intrare în viață o amplă suită de dotări social-culturale.

La Jilț — viitoarea cetate de scaun a cărbunelui gorjenesc, a cărbunelui românesc — oamenii, edificînd o industrie, edifică o civilizație și edifică, precum se vede, oameni.

ILIE PURCARU
Fotografii de ION PREDOȘANU

---

constituie o datorie de cinste pen- toți fiii țării, o datorie a disciplinei ncitorești, expresie a înaltei noastre științe civice, a responsabilității tești, astfel încît ele, aceste criterii noii calități a muncii noastre, să nă legi urmate de toți și de fiecare parte.

strînsă interdependență cu acest gram, pe temeiul înfăptuirii lui fără get, **Programul de creștere mai entuată a nivelului de trai al po- ului,** adoptat de forumul comuniș- din inițiativa secretarului general, onsideră, la rîndu-i, printr-o sub- ațială scurtare, calea poporului spre ăstare, grăbește și lărgește accesul confortul material, la împlinirea ituală, la tot ceea ce se cheamă, în- nificația epocii noastre, civilizația lui — țelul fundamental, esența își a edificării noii orînduiri. Spori- prevederilor cincinalului în dome- l retribuției, sporirea veniturilor ță- imii, a pensiilor, a alocațiilor de pentru copii, a fondurilor alocate ățămîntului, culturii, ocrotirii sănă- i, sporirea și diversificarea fondului mărfuri, a serviciilor, reducerea otată, începînd cu anul viitor, a du- ei săptămînii de lucru — obiective crise la loc de frunte pe agenda nferinței, devenite, prin adoptarea de înaltul forum, pietre de temelie edificiul bunăstării poporului — feră tărie și prestigiu de fapte unei ici ce se consacră în întregime ului, înfloririi depline a personali- i, a ființei sale.

e poate spune că toate hotărîrile nferinței, Rezoluția sa, urmăresc și cuprind, într-o generoasă, nobilă și unitară perspectivă, purtînd marca unui spirit înalt-umanist, a unei experiențe de edificare umană foarte particulare și foarte dense — experiența acestor ani al căror focar de idee și faptă a fost Congresul al XI-lea al partidului — afirmarea plenară a omului, autorul tuturor cuceririlor și valorilor ce ne hotărăsc existența, autorul acestei Românii care este așa cum este, în primul rînd, prin munca lui, prin aportul lui. Proprietar, producător și beneficiar al tuturor avuțiilor făurite prin abnegația lui, acest om este azi — și Raportul secretarului general al partidului, documentele adoptate de Conferință învederează pregnant acest înalt adevăr, decisiv și definitoriu pentru România acestui ceas — coautor nu numai al izbînzilor, dar și al deciziilor din care ele se nasc, fiind chemat să participe, prin cuvîntul și fapta lui, la conducerea societății, la elaborarea prezentului și a viitorului ei. Un cadru organizatoric larg, viguros, fertil, unic în felul său, creat atît la nivelul unităților social-economice, cît și la nivel național, asigură participarea tuturor oamenilor muncii, români, maghiari, germani, sîrbi, de alte naționalități, la cîrma țării, a treburilor marii obști a României socialiste, forța democrației noastre și cuprinderea ei afirmîndu-se, în acești ultimi ani, pe toate planurile, în toate compartimentele vieții noastre. Înfăptuirea acestei largi și reale democrații, a autoconducerii muncitorești, posibilitatea ca fiecare să-și exprime opiniile, să participe la alcătuirea actelor decisive ale înaintării noastre, întreg ansamblul de instituții ale noii democrații, ca și principiile ce le guvernează, potențează, deopotrivă, progresul social-economic al patriei și situarea omului, a individului, în miezul vieții sociale, teren al fructificării și al verificării valorii sale. Lărgirea în continuare a acestui cadru, prezența nemijlocită a muncitorilor, a diferitelor categorii de oameni ai muncii în organele de conducere centrale și locale, vor imprima — așa cum arăta secretarul general al partidului — un nou și puternic avînt revoluționar muncii și vieții în România socialistă. Pe temelia pe care a zidit-o acestei țări muncitorimea, clasa conducătoare a societății noastre, această harnică, tenace, clarvăzătoare, eroică clasă muncitoare, atît de dîrză în înfrîngerea greutăților, atît de exemplară în probitatea ei etică, în concordanța dintre vorbă și faptă, în disciplina ei, noua democrație — muncitorească, revoluționară — a societății noastre socialiste va cunoaște, conform hotărîrilor și măsurilor adoptate de Conferință, o continuă amplificare și adîncire. **Rolul conducător al clasei muncitoare** — sublinia, în acest context, secretarul general al partidului — **nu este suficient să fie doar afirmat, el trebuie să se exercite tot mai plenar, nemijlocit, să se afirme tot mai puternic în practică, în viață, clasa muncitoare spunîndu-și cuvîntul direct, în toate problemele politicii interne și externe a țării.**

Eveniment de o deosebită însemnătate în viața națiunii române, Conferința Națională a ilustrat, o dată mai mult, prin bogăția de idei a dezbate rilor, prin spiritul revoluționar, prin francheța și competența cu care a fost abordată problematica atît de complexă a destinelor României în anii ce vin, afirmarea tot mai puternică a rolului conducător al partidului în societatea noastră, a rolului comuniștilor, acești oameni de marcă ai spiritualității noastre, acești oameni ai opțiunilor integrale, care și-au făcut din slujirea țării și a poporului — nu prin lozinci, ci prin fapta lor — un mod permanent de viață, o rațiune însăși a vieții lor. **A fi comunist** — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită la încheierea lucrărilor Conferinței — **înseamnă a fi revoluționar nu numai în vorbe ci și în fapte, înseamnă a face totul pentru îndeplinirea Programului partidului, pentru înfăptuirea năzuințelor poporului nostru.** Avîndu-l ca strălucit și emoționant model pe însuși secretarul general — cîrmaciul neobosit, clarvăzător și intransigent al destinelor noastre, al împlinirilor noastre — comuniștii, toți fiii acestui pămînt, uniți prin dragostea lor pentru țară, prin răspunderea față de ascensiunea în civilizație a acestui popor, își exprimă voința fierbinte de a urma neabătut aceste îndemnuri, de a-și pune întreaga lor capacitate și energie, întreaga lor putere de dăruire, de pasiune, în slujba îndeplinirii obiectivelor Congresului al XI-lea, ale Conferinței Naționale a partidului.

Programul de muncă și luptă e limpede, drumul e limpede, fiind științific și drept trasat, fiind — o știm cu toții — vital pentru noi, pentru viitorul nostru.

O nouă rubrică a revistei noastre !

SUPUNEM ATENȚIEI:

Situația Pavel Kozak

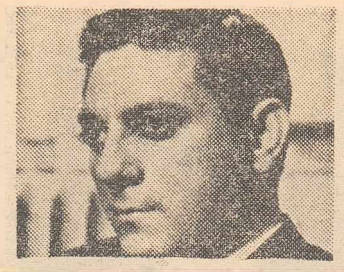

Cu numărul de față deschidem o rubrică nouă, dedicată programatic gîndirii originale a tuturor oamenilor muncii din România de azi. Nu ne vom interesa în rubrica de față de ce cutare descoperitor nu este inginer ci e tehnician sau muncitor, de ce cutare descoperitor nu este medic ci simplu descoperitor prin profunda investigare, pe cont propriu, a durerii omenești, soluții radicale pe care singure diplomele nu le pot descoperi. Ne vom interesa de faptele oamenilor, de ceea ce s-ar putea realiza din concretizarea acestor idei care circulă din minte în minte, din generație și generație, cu intenția de a face lumea mai fericită. Vom continua ceea ce unul din marile noastre ziare numea „Bursa ideilor" și ceea ce revista noastră însăși a susținut de-a lungul ultimilor ani. Vom fotografia situații, vom lua în seamă mărturii și vom ruga pe cei în drept, pe cei autorizați a lua decizii, să cerceteze demersul nostru și să nu întîrzie a pune în practică lucrurile bune din cele pe care le vom descoperi și noi. Nu ne facem iluzia că tot ceea ce vom aduce noi în rubrica „Supunem atenției" va fi aur curat, va fi căutare încununată de succes, va fi descoperire epocală. Dar nici nu vom drapa gazeta noastră într-un scepticism păgubitor. Vom rămîne entuziaști pentru ca, din pasiunea arzătoare a căutărilor tuturor, să ajutăm să iasă la lumină ce e mai bun, ce e mai util societății și omului.

Ne nutrim în tot ce facem și în tot ce vom întreprinde la rubrica de față dintr-una din multele și marile idei ale partidului nostru. Cînd omul îndrăznet și drept care este președintele Nicolae Ceaușescu spunea, în 1966, pentru prima oară națiunii sale, concetățenilor săi : „Să gîndim cu capetele noastre", o filă nouă de istorie se întorcea în favoarea acestui popor, chiar dacă rezultatele acestui apel nu se puteau vedea imediat. Avem sentimentul azi, după mai bine de un deceniu de la acea istorică și caldă chemare, că în multe domenii de activitate țara noastră are oameni cu ajutorul cărora drumul dezvoltării va fi mai ușor. Există, după opinia noastră, și o școală românească de medicină, mai puțin oficială, mai puțin poleită în titluri, dar extrem de serioasă și de folositoare sănătății publice. Ceva s-a întîmplat în gîndirea acestor oameni. S-a produs probabil descătușarea interioară. Lupta lor e încă grea, pentru că nu sînt mulți aceia care cred că noi, românii, am putea descoperi — asta chiar unul dintre sceptici mi-o spunea — ceea ce americanii nu descoperă. Și ar mai fi ceva de spus : mai mult decît oriunde, gîndirea originală reprezintă la noi o necesitate fără de care nu se poate. Dacă altora procesul acesta de gîndire le poate fi inclus în destin ca o disciplină facultativă, nouă gîndirea originală ne trebuie pentru a împlini curata făgăduință a dezvoltării noastre naționale. Sigur, în orice luptă pot apărea și impostori. Sigur, în orice duel se pot schimba și gloanțe inutile. Sigur, noi nu sîntem medici, nu sîntem ingineri și nu vom putea avea niciodată ultimul cuvînt în afirmarea descoperirilor unor medici, unor ingineri, unor tehnicieni sau, mai bine zis, în descoperirile din domeniile medicinei, tehnicii și din alte tărîmuri ale științei. Ceea ce, însă, nu ne putem nici noi opri și nu ne poate opri nimeni să fim și să practicăm este această meserie a noastră : să sesizăm existența unor promisiuni și să luptăm pentru ca printr-o cercetare rece, lucidă, științifică, nefalsificată din nici un orgoliu și de nici o idee preconceptă să se cîntărească rezultatele acelor promisiuni și opinia publică să fie informată despre adevărul lor. Și asta nu în ritm de melc, de dinaintea erei noastre, ci în ritmul epocii, al societății în care trăim, ținînd seama de toți parametrii momentului, inclusiv de faptul că o zi pierdută inutil la start poate însemna în cercetarea științifică un deceniu de sărăcie și tristețe, un deceniu care ar decurge din însușirea de către alții — mereu de către alții, vai, mereu de către alții ! — a produselor gîndirii celor nu suficient de grăbiți.

Că societatea noastră are atîta nevoie de gîndire originală — cerință imperioasă formulată la vreme de partidul nostru — o dovedește existența la noi a Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie ca organism de partid și de stat, ca for imediat și autoritar al încurajării și valorificării gîndirii originale. Vrem să mărturisim acum, la acest nou început de rubrică, recunoștința noastră față de sprijinul primit de la C.N.S.T., în multe din lucrurile întreprinse de noi, în favoarea spiritului revoluționar și a victoriei noului în gîndirea românească. Sperăm ca și în viitor să fie la fel.

Deschidem această rubrică din sentimentul datoriei față de patria noastră socialistă, față de omul muncitor, simplu și, uneori, atît de necăjit și din sentimentul datoriei față de imperativele epocii.

A.P. Așadar, tovarășe Pavel Kozak, dumneavoastră susțineți prin vorbe puține și prin numeroase dovezi că sînteți în posesia unor soluții pentru bolile de piele.

P.K. Da. Soluții pe care le așteaptă bolnavii poate de vreme îndelungată.

A.P. Bine, nu aceiași bolnavi, mereu alții. De vreme îndelungată ?

P.K. De zeci de ani, în orice caz.

A.P. Spuneți-ne, de fapt, ce înseamnă treaba aceasta ? N-o să vă întreb ce faceți tehnic vorbind, științific vorbind, pentru că nu e meseria noastră și nu e bine să discutăm asta. În esență, ce faceți dumneavoastră ?

P.K. În esență, după ce m-am vindecat eu însumi, sînt în continuare în căutare de noi căi în dermatologie, în oceanul acesta de necunoscut și nerezolvări. Nu-ți ajung nici zece vieți ca să stăpînești toate maladiile.

A.P. Nu-ți ajung zece vieți, dar dumneavoastră văd că susțineți că v-a ajuns jumătate de viață. Cum asta ?

P.K. Să găsească sceptícii, de ce.

A.P. De ce ? Hai să găsesc eu !

P.K. Un om preocupat zi și noapte de vindecarea unor boli, muncind asiduu, pasionat, începe să ajungă la niște rezultate. Un lucru este cert : că la boli cărora mulți nici nu mai îndrăznesc să le întrevadă o ameliorare cît de cît, eu pot dovedi oricui vindecarea sau în unele maladii congenitale sau ereditare o ameliorare de 90—95 la sută.

A.P. Vindecare ? Ați spus cuvîntul vindecare ?

P.K. Da, vindecare, căci o ameliorare de 90 la sută înseamnă pentru majoritatea, vindecare. Chiar dacă nu se obține o vindecare totală, o ameliorare spre vindecare înseamnă pentru un om, condamnat de boală, speranță în viitor, speranță pentru muncă, pentru dragoste și așa mai departe ; de aceea vorbesc despre o situație rezolvată.

A.P. La ce boli ziceți dumneavoastră că aveți soluții de vindecare ?

P.K. Soluții de vindecare pentru eczeme, prurigo, prurit, acnee vulgară, lupus eritematos.

A.P. Vindecați dumneavoastră și ichtioza. Vă întreb cu 300 000 de martori.

P.K. Am în tratament circa 40 de bolnavi de ichtioză, dintre care unii au semnat de vindecare.

A.P. Cum au semnat ?

P.K. Da, au semnat fișa mea de evidență, că s-au vindecat, după o lună și jumătate. Sînt vindecați clinic, continuă tratamentul trei, șase luni sau un an de zile, pînă la vindecarea completă. Chiar dacă vor rămîne cu sechele, cu pielea puțin mai aspră, dar scapă de formele groaznice, forme care nu le permit niciodată să se dezbrace într-o situație. Plus că în timpul vieții sînt complexați față de semenii lor.

A.P. Unii dintre acești bolnavi se gîndesc chiar la sinucidere.

P.K. Da, așa este. Am soluționat epidermoliza buloasă, o boală cu care te naști și care este groaznică din toate punctele de vedere, mai cu seamă dacă te naști și cu malformații, cum se vede în fotografiile unor cazuri : fără unghii, fără degete la mîini sau la picioare. După tratament, ei nu mai fac bule cu apă în urma spargerii cărora să rămînă răni deschise. M-am ocupat de boli groaznice, de boli grele.

De pildă, un copil cu ichtioză generalizată și hiperkeratodermie, tratat numai 15 zile, mai prezintă doar 50% urmele bolii.

A.P. Întrebarea mea este următoarea : cum ați ajuns totuși dumneavoastră la această răspîntie, la acest moment în care puteți afirma că aveți soluții pentru epidermoliza buloasă sau pentru ichtioză ?

P.K. Încă rezultatele nu sînt definitive, adică nu avem încă proba timpului, nu știm dacă boala nu revine. Deocamdată bolnavii declară că nici odată n-au văzut ameliorări atît de mari, de spectaculoase, incredibile pe ichtioză și pe epidermoliza buloasă, pe lupus. Un lupus de 30 de ani s-a vindecat în 50 de zile. Eczeme după 30—40 de ani, generalizate, vindecate în 15 zile ! Și interesant este că printre bolnavi sînt copii ai medicilor care au fost cercetați din toate punctele de vedere, histologic, patologic, clinic, cu alte cuvinte investigații profesionale de cel mai înalt nivel (dealtfel, aceste maladii au o etiologie necunoscută, chiar și la nivelul științei de astăzi nu se poate face mai nimic). Acești bolnavi care au apelat la mine în pragul disperării și văzînd numai după cîteva ore ameliorări au început să creadă și ei în vindecarea pe care după 15—30 de zile au obținut-o. Toți scriu scrisori de mulțumire și spun că rezultatul este incredibil. Ce să zic despre aceste vindecări ? Mai cu seamă pe eczeme, prurigo și pruritul cronic, nu trebuie să fii profesor sau academician ca să constați că de fapt bolnavul s-a vindecat.

A.P. Cum ați ajuns aici ?

P.K. Plecînd de la eczeme am început să tatonez și celelalte diagnostice. Chiar de la început n-am avut rezultate satisfăcătoare, dar din ce în ce am început să controlez mai bine și mai apropiat mecanismele și cauzele determinante ale acestor boli.

A.P. Mecanismele și cauzele ?

P.K. Chiar mecanismele ! Da, pentru că fără mecanism, fără să investighezi și să cercetezi mecanismul bolilor și fără să ajungi la o logică a bolilor nu se poate ajunge la formula nici unui tratament eficient.

A.P. Deci pielea e ca un ecran pe care se proiectează situații dăunătoare organismului dinlăuntrul său ?

P.K. Exact, formele clinice ale bolii trădează, toate, cauze interne. Trebuie însă să ai o sensibilitate fantastică de a le percepe, de a le simți, fără de care nu poți să ajungi la rezultate, deoarece laboratorul nu te poate pune încă în situația de a decide un tratament intern.

A.P. Deci bolile de piele sînt de multe ori urmarea unor situații lăuntrice.

P.K. În afară de bolile genetice, bolile de piele sînt rezultatul unor nutriții greșite ale oamenilor, poate chiar din fașă. Noi am moștenit niște rețete care n-au nimic comun nici cu știința, nici cu organismul nostru.

A.P. Spuneți cîteva rețete de mîncăruri care fac rău ființei umane.

P.K. Mai cu seamă alimentele în abundență, supracalorice sînt cauze care duc organismul uman la îmbolnăviri hepatice, la dereglări și la degradări și atunci se declanșează erupții cutanate numai și numai din intoleranță alimentară. De exemplu, sosurile, prăjeli excesive, murăturile.

A.P. Murăturile ?

P.K. Murăturile pentru bolile de piele sînt un adevărat dezastru, pentru că organismul ajunge la o sensibilitate extraordinară și nu le mai tolerează. Excesul de sare, oțetul și acreala fac rău organismului uman. Mie mi-au trebuit 15—20 de ani ca să pot face un regim alimentar adecvat bolilor.

A.P. Ce alte lucruri sînt incompatibile cu ființa umană, sau îi fac rău ?

P.K. Fac rău unele rețete de pregătire a alimentelor. Nu știu dacă există manuale unde să se recomande pentru unii oameni sensibili sau bolnavi de ficat, de stomac, de inimă, de rinichi un anume regim alimentar, dar bine controlat și mai cu seamă pe rezultate concrete, practice. Căci sînt multe rezultate teoretice care n-au nimic cu practica.

A.P. Sînt prescripții de regim alimentar care folosesc unui anumit organ, dar care fac rău în altă parte. Dar ce-aveți dumneavoastră cu biscuiții Eugenia ?

P.K. Nu ne legăm de biscuiți. Nu știu explicația științifică a fenomenului, dar constat că biscuiții, mai ales Eugenia, și covrigii nu sînt tolerați de oameni cu diagnostic de urticarie.

A.P. Probabil că unele dintre alimentele acestea au o doză oarecare de produse de sinteză.

P.K. Sau puii de găină care se recomandă în toate clinicile din lume nu sînt tolerați de nici una din bolile de piele.

A.P. Dar puii de curte ?

P.K. Nici aceia.

A.P. Dar găina ?

P.K. Găina, da.

A.P. De ce găina da, și puii nu ?

P.K. Pentru că puiul e gelatinos. La fel e și cu carnea de vițel. Carnea de vacă da, e tolerată, dar cea de vițel nu. Sau o supă ori o ciorbă făcută și din osul de vacă devine gelatinoasă și ca urmare apar erupțiile în lanț. Chiar la un bolnav vindecat apar erupții după cîteva minute de la consumarea supei sau a ciorbei.

A.P. Vrem să supunem celor în drept să decidă situația dumneavoastră, a lui Pavel Kozak. Care este această situație în momentul de față ? Dumneavoastră tratați aceste boli. Aveți o aprobare pentru asta ?

P.K. Nu am nici o aprobare.

A.P. De ce ?

P.K. Pentru că eu nu sînt medic și poate chiar dacă aș fi medic răutatea unora și invidia altora de a distruge noul...

A.P. ...sau de a și-l însuși vă obligă să fiți circumspect.

P.K. Sigur că pînă la oficializarea rezultatelor de către factorii de specialitate care nu știu nimic sau mai nimic din vindecările mele, mulți mă resping.

A.P. Cîți oameni ați redat dumneavoastră sănătății pînă acum ?

P.K. Pe acte sînt în jurul a o mie. Fără acte în jur de 20 000.

A.P. Fără acte ați lucrat în vremea în care nu vă gîndeați că o să se oficializeze.

P.K. Da. Îmi luasem orice speranță deși toți bolnavii, parcă ar fi vorbiți, pun o singură întrebare : Dar autoritățile ce zic, ce spun ?

A.P. Ministerul ce zice ? Ministerul se ocupă cu asta.

P.K. Ministerul ? Țin minte un dialog cu fostul ministru Voinea Marinescu, care s-a exprimat foarte corect : Tovarășe Kozak, eu știu de dumneata, am văzut și niște vindecări, dar ce vrei să-mi aprinzi paie în cap cu toți dermatologii din țară ?

A.P. Deci la ora de față în ce stadiu vă aflați ?

P.K. La ora de față aștept din partea ministerului o decizie deoarece la consfătuirea de acum cîteva săptămîni s-a

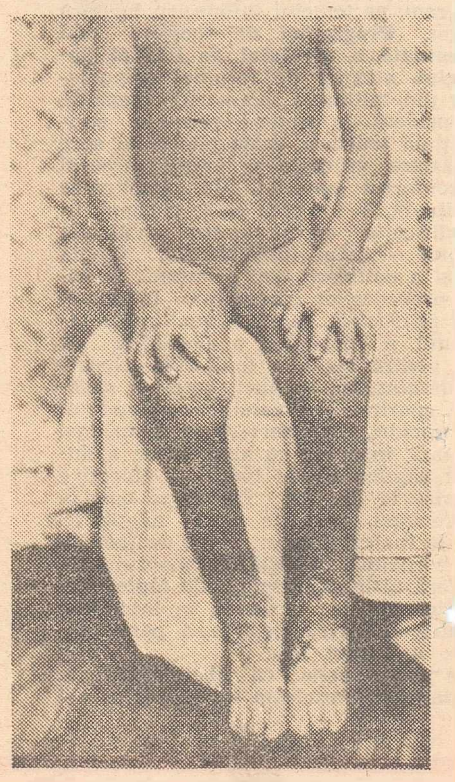

hotărît testarea medicamentului pentru toxicitate și apoi testarea bolnavilor într-o comisie pe care ministerul o va delega.

A.P. Dumneavoastră ce ați propune pentru ca specialiștii, cu luciditate, cu severitate, cu exigență și cu corectitudine să cerceteze, să vadă și să formuleze public adevărul despre dumneavoastră ?

P.K. M-aș aștepta din partea specialiștilor noștri să nu adopte o atitudine refractară față de toate aceste vindecări, aceste rezultate, deoarece bolnavii nu numai de la noi abia așteaptă o soluție salvatoare.

A.P. Dar concret, ce ați face dumneavoastră dacă ați fi în locul celor care decid ?

P.K. Eu, dacă aș fi în locul lor, aș face astfel : m-aș convinge concret, în primul rînd, dacă este real rezultatul.

A.P. Unii zic că nu e real, spunînd că sînteți un escroc. De ce zic ei asta ?

P.K. Pentru că în lipsa argumentelor, injuria le e mai la îndemînă.

A.P. Dar ce-ați face concret, nu teoretic ? I-ați da niște bolnavi lui Kozak ?

P.K. Desigur ! Dumneata zici că vindeci cutare și cutare boli, i-aș spune. Poftim, vindecă-i, să vedem și noi vindecarea. După ce m-aș convinge pe un număr de cazuri, eu aș spune ministerului printr-un referat că activitatea aceasta este interesantă și demnă de luat în seamă și că ar fi o necesitate socială să se aplice aceste metode. Și aș face un colectiv de 40—50 de medici, aș face și o lucrare științifică pe care aș comunica-o și în străinătate și așa am avea noi ceea ce n-ar avea alții, mai cu faimă.

A.P. Să vedem ce facem cu situația dumneavoastră concretă din București, strada Uranus nr. 118.

P.K. Este chiar o situație cu totul și cu totul ieșită din comun, săracii bolnavi, suferinzi de ani și ani, trebuie să stea pe gerul ăsta la coadă afară, deoarece nu am alte condiții.

A.P. Dar dumneavoastră îi primiți și le rezolvați ce vor ?

P.K. Da, eu le rezolv, chit că nu dorm de săptămîni și luni decît cîteva ore pe noapte și tot le rezolv. Nu am nici un fel de rebut. Am verificat un număr impresionant de bolnavi cu o diversitate de boli de piele și pînă în prezent unii s-au vindecat, alții sînt în curs de vindecare, nimeni nu este nemulțumit cu toate că trebuie să vină la control din Maramureș, Oradea, Arad, Cluj-Napoca, Craiova și așa mai departe.

A.P. O altă întrebare. Unii spun că luați bolnavilor foarte mulți bani. E adevărat ?

P.K. Nu este adevărat. Oamenii plătesc medicamentele. Se poate face anchetă pe bolnavii care au dat bani. După ce se va putea ști precis cît a costat medicamentul și dacă a fost vreo escrocherie. Pînă atunci nimeni nu poate să acuze iar eu am și bolnavi în tratament, copii ai căror părinți nu pot plăti costul medicamentelor, dar cazul lor fiind extrem de interesant din punct de vedere științific și extrem de angajant pentru mine ca om, mă fac să le plătesc eu medicamentele. Iar pensionarii plătesc cît vor. E și o situație legată de psihologia bolnavilor. În cazul cînd le dau medicamentele gratuit, ei pun întrebarea dacă tratamentul e la fel de bun ca al lui Y cu același diagnostic, nu-i mai slab, nu-i altfel ? Sau dacă nu-mi luați banii înseamnă că eu nu mai vin la control și deci nu mă vindec ? Iar din banii pe care-i lasă bolnavii se plătește impozitul legal, se fac documentații care costă enorm, fotografiile color din care în mod legal o poză la cooperativă costă între 120—130 lei, iar la un bolnav se fac circa 4—6 poze înainte de tratament, 4—6 poze la vindecare. Un lucru e sigur. Nu știu cît de escroc sînt, muncesc de 20 de ani în domeniul acesta, n-am locuință, n-am nici o bicicletă cu care să mă deplasez. Știu însă că prin ceea ce fac și voi face contribui la însănătoșirea oamenilor, la dezvoltarea științei românești, sperînd ca tratamentele mele să fie adevărată surpriză și premieră mondială și asta cît mai curînd. Din pasiune reală nu se naște decît binele. Cînd se ajunge la asemenea rezultate, mai cu seamă în medicină, părerea mea e că nimeni n-are dreptul s-o încătușeze sau s-o înfrîneze. Aceste vindecări sînt ale tuturor oamenilor din lume, mutilați și suferinzi, și fără speranță nici măcar de ameliorare.

Dar aceste lucruri se știu de fapt din

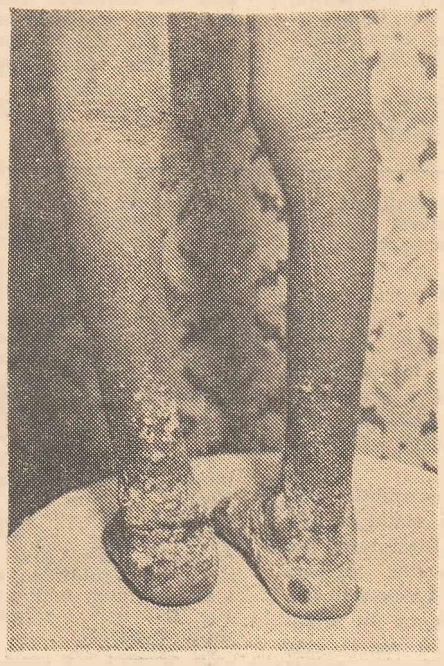

În fotografiile din aceste pagini : unul din micuții pacienți suferind de vreme îndelungată de ichtioză generalizată și hiperkeratodermie, în momentul începerii tratamentului la Pavel Kozak (sus) și într-o stare mult ameliorată, precum se poate remarca din imaginile de jos, după numai 15 zile de tratament.

1964. Există un proces cu audierea martorilor din 1964. M-a dat în judecată profesorul Longhin pentru escrocherie și în hotărîrea tribunalului judecătorii nu au putut nici măcar ajunge tangențial la ideea de escrocherie, iar majoritatea bolnavilor care au compărut ca martori ai apărării au fost redați sănătății după ani grei de suferință. Bolnavi de diverse profesii au declarat în unanimitate că s-au vindecat într-un timp scurt, iar justiția românească a privit lucrurile cu mare seriozitate și răspundere cu toate presiunile făcute de oamenii din domeniul de specialitate pentru condamnarea mea. Sînt unii care și acum, în ceasul al 12-lea, dacă ar putea să demonstreze că faptele mele sînt un lucru urît, nedorit și necinstit, ar face-o. Pe cînd bolnavii așteaptă un centru unde să încapă, și așteaptă asta cum așteaptă un om condamnat eliberarea. Bolnavii, mai cu seamă acum cînd se știe în mod public că nu sînt medic, îmi spun totuși doctor. Eu îi întreb de ce-mi spun așa și ei zic : pentru noi sînteți un doctor. Gîndiți-vă că în lumea asta greu se vindecă aceste boli.

— Supunem situația dumneavoastră, Pavel Kozak, atenției, exigenței și conștiinței tuturor celor care prin răspunderea socială și poziția personală ce o au, ca specialiști sau ca simpli cetățeni, sînt în măsură de a se pronunța asupra acestei chestiuni vitale a sănătății oamenilor. Adăugăm la acest dialog deschis, purtat de noi, care n-a putut, prin forța lucrurilor, să abordeze decît o parte din problemele pe care le comportă această situație, cîteva fotografii-martor (a căror valoare documentară e mult atenuată neputînd apărea color), precum și unele spicuiri din multele scrisori primite de redacție ca și de dumneavoastră. Ar mai trebui, de asemenea, precizată situația obiectivă că nu dumneavoastră ați inventat bolile pe care le-ați vindecat, ci că diagnosticele au fost puse de mari specialiști, la care, dealtfel, imensa majoritate a pacienților s-au tratat, cel mai adesea timp îndelungat. Dacă, lipsiți de orice păreri preconcepute și suspiciuni, fără nici un alt partizanat decît acela al dovezilor incontestabile, ne adresăm opiniei publice și autorităților în drept, e pentru că nutrim convingerea că măsura adevărului despre Pavel Kozak și tratamentele sale nu o poate da decît viața însăși.

ADRIAN PĂUNESCU

Din scrisorile primite de Pavel Kozak și de redacția noastră referitoare la rezultatele obținute în tratarea unor boli :

„Subsemnatul **dr. Gheorghe Ghindă,** medic primar stomatolog, Policlinica Bacău, am fost bolnav de eczemă cronică palmară. Diagnosticul a fost pus de Clinica de dermatologie a Spitalului nr. 10. Eczema s-a declanșat cu 5 ani înainte de internarea în clinică, în 1971. În urma tratamentului mi s-a indicat abandonarea profesiei sau amputarea mîinilor. Diagnosticul pus de tov. Kozak a fost de eczemă cronică suprainfectată. La biopsie s-a confirmat eczema brogilensis, caz unic în ultimii 10 ani. După 3 săptămîni de tratament am putut lucra cu mănuși de protecție. După 6 luni am avut unghii la ambele mîini și am putut să-mi reiau activitatea și modul de alimentație normal. Nu am avut recidive și nici un element cicatrizant în urma leziunilor extrem de profunde pe care le aveam pe fața palmară. Cu toate că m-am prezentat cu neîncredere la tov. Kozak, prin tratamentul aplicat și prin vindecarea completă pe care a obținut-o, m-am convins de calitățile de diagnostician și terapeut neegalat în specialitate. Calitățile mai sus amintite sînt asociate cu un comportament exemplar, neînsoțit de interese meschine, mai ales că cei ce se prezentau în perioada 1966 și astăzi sînt bolnavi cronici, inapți de serviciu și deci nu au posibilități materiale. În calitate de medic apreciez la superlativ calitățile profesionale și morale ale tovarășului Pavel Kozak."

★

În legătură cu maladia de care suferea de la 2 ani micuțul Vlad Stoicescu, investigat sub toate aspectele de către unii din cei mai buni specialiști, medicul Atena Stoicescu (str. Moise Nicoară nr. 33 București) ne scrie într-o lungă și adevărată „foaie de observație" :

„A urmat pe toată această perioadă de 10 ani tratamentele cele mai noi în funcție de cunoștințele actuale ale bolii. În ultimii doi ani, datorită evoluției din ce în ce mai grave, tratamentul a devenit mult mai intens, practic tot timpul anului. Maladia devenind refractară la toate tratamentele, obținîndu-se în ultima vreme numai ameliorări temporare, recidivele fiind foarte regulate. În 23 octombrie, în plin puseu acut, începe tratamentul la indicațiile tov. Kozak. După 7 zile elementele se estompează, pălesc, nu mai apar altele noi, ca după 15 zile elementele să dispară complet de pe tot corpul, iar pruritul dispare și pielea devine catifelată. Aș vrea să remarc că singura dată cînd în urma tratamentului în acești ultimi doi ani am obținut rezultate mai bune a fost după administrarea de prednison cînd elementele au dispărut dar nu în totalitate, iar pruritul s-a menținut, pielea fiind la fel de aspră. Azi, după 20 de zile de tratament continuu bălatul arată ca un copil normal, pielea este curată, nu se mai scarpină, nu mai este agitat, doarme bine și are un comportament normal conform vîrstei. Rămîne ca după terminarea tratamentului proba timpului să arate dacă mai apar sau nu recidive. Modul însă cu totul deosebit de evoluție a bolii mă face să fiu optimistă și să cred într-o vindecare pe care nici un medic specialist dermatolog, cu experiență, nu mi-a dat-o".

★

Tot un lung istoric al bolii fiului său, în care recunoaștem omul de meserie, face și medicul Elena Barbu în scrisoarea pe care i-o adresează lui Pavel Kozak, scrisoare din care reluăm un scurt, dar concludent, paragraf :

„Mult stimate tov. Kozak, la sfîrșitul unui interval de două luni și jumătate, timp în care v-am vizitat bisăptămînal împreună cu fiul meu Alexandru, pe care l-ați vindecat de psoriazis, aleg această cale pentru a mă adresa dv., motivele fiind două : nu vreau să vă răpesc din timpul foarte prețios printr-o discuție care fără voie s-ar prelungi, iar mie, în acest fel, mi-e mai comod să vă spun ce am în gînd. Doresc în primul rînd să primiți cele mai calde mulțumiri pe care vi le adresez din adîncul sufletului meu prin dubla mea calitate de mamă și de medic, pentru vindecarea adusă fiului meu care în vîrstă de numai 7 ani nu are puterea de a vă mulțumi. Sînt convinsă că alături de deosebitele dv. calități, suferința încercată pe propria piele și bunătatea, plus dorința fermă de a vindeca deopotrivă — fizic și psihic — pe cei mai mulți suferinzi din jur, v-au impulsionat și însoțit în studiile întreprinse în domeniul dermatologiei de-a lungul unui șir de ani. Avînd această convingere, am și siguranța că mulțumirile mele alăturate miilor de mulțumiri ce vi li adresează toți cei ce măresc rîndul vindecărilor dv., vor reuși să aducă un plus de mulțumire și satisfacție în egală măsură sufletească și profesională. Vreau să cred că mulțumirile mele vă vor încuraja și ajuta să treceți peste greutățile pe care cel rău intenționați și neîncrezători vi le pun în față. Trebuie să le depășiți, trebuie să mergeți înainte!"

★

„Mă numesc **Mihuț Valeriu,** operator chimist la Combinatul de îngrășăminte chimice din Piatra Neamț. De mai mulți ani, din 1964, sufeream de o eczemă cronică care apărea pe partea superioară a corpului (spate și gît) creîndu-mi suferințe cumplite. Mult timp trebuia totodată să-l pierd pe la policlinici și spitale. Spre norocul meu, în ziua de 6 octombrie 1977, cînd citeam revista „Flacăra", am dat de articolul intitulat: „Cine ești dumneata, Pavel Kozak ?" Nu am stat nici o clipă pe gînduri și pe data de 9 octombrie m-am prezentat la tov. Kozak la București. Nici n-am crezut că voi fi consultat într-un timp atît de scurt și că voi primi imediat medicamentele necesare, plus indicații foarte sigure de felul cum trebuie să administrez medicamentele și regimul alimentar pe care trebuia să-l respect cu strictețe. Pe data de 16 am venit la control, iar rezultatul era excelent. După administrarea părții a doua a medicamentului, boala mea s-a vindecat în întregime. Nu am cuvinte ca să mulțumesc pentru omenia cu care am fost tratat și vindecat într-un timp record numai de 12 zile."

★

„Subsemnatul **Brătianu Constantin,** Petroșani, pensionar, țin să vă mulțumesc foarte mult pentru vindecarea mea care sufeream de o boală de piele de aproape 15 ani. În acest timp am fost internat în Spitalul din Petroșani și în altele de unde ieseam ameliorat, dar după o săptămînă boala se agrava din nou, iar eu din nou intram prin spitale. Acum, în urma tratamentului aplicat de Pavel Kozak, pot spune că m-am vindecat după numai cîteva zile de tratament. Nu știu prin ce mijloace aș putea comunica oamenilor suferinzi despre minunatele rezultate obținute de dv. Încă o dată vă mulțumesc din toată inima."

★

„Mă numesc **Kosa Arpad,** am 43 de ani, locuiesc în Satu-Mare. Mă adresez dumneavoastră cu cele mai calde mulțumiri, ca la un binefăcător, pur și simplu la un om de omenie al zilelor noastre, deoarece m-ați salvat vindecîndu-mă de o eczemă pe care o aveam de 37 de ani și de care nu speram să mă mai vindec. Am consultat mulți specialiști, atît din țară cît și din străinătate, dar fără nici un rezultat. Dv. i-ați depășit pe toți și aduceți oamenilor fericirea."

★

„Dacă aș căuta în lexiconul limbii române cele mai alese cuvinte, am credința că nu le voi putea găsi, deoarece elogiile ce vi le aduc pe această cale sînt pe măsura celor mai adînci sentimente ce le port în suflet, acum, după un tratament de numai o lună de zile și la capătul căruia mă pot numi din nou născută. După îndelungi căutări și cantități industriale de chimioterapice ce mi-au fost administrate de adevărate somități, pentru a combate boala lupică de care sufeream de 9 ani de zile, nu am avut nici un rezultat favorabil, așa cum s-a dovedit a fi miraculoasa dv. descoperire. Nici unul din fenomenele aspre ale bolii nu și-a mai făcut apariția și așa cum am pornit cu încrederea și puterea dv. de muncă, am convingerea că voi fi pe deplin vindecată." **(Alexandrina Dragomirescu, 47 ani,** fostă moașă, pensionată în 1969 din cauza unui lupus eritematos diseminat).

★

„Doresc să vă mulțumesc și să-mi exprim recunoștința pentru vindecarea mea de eczema anală și genitală de care sufeream încă din anul 1970. După cum știți, am consultat și am urmat tratamentele unui mare număr de medici specialiști în dermatologie, urologie și alergologie (mulți dintre ei celebrități) fără însă a mă vindeca. Grație revistei „Flacăra" am ajuns la dv., unde, cu omenie și admirabilă competență, ați reușit să mă vindecați într-un timp extrem de scurt." **(Tomoiu Alexandru,** București).

★

„Mă numesc **Maria Rus,** locuiesc în București, și țin să vă mulțumesc din tot sufletul pentru ceea ce ați făcut pentru mine. Acum cîțiva ani în urmă îmi apăruse pe față un nod albastru viclaceu. Cu timpul s-a mărit. La început mi s-au dat niște medicamente (feniramin și apoi saprosan). Dar fără rezultat. Boala se accentuează și în 1976 am apelat la profesori dermatologi. Boala cuprinsese o bună parte a obrazului drept și apăruse și la coate. De la coate s-a întins cuprinzînd mîinile pînă la încheieturi. Fața a fost cuprinsă în întregime, pînă sub ochi. Mă deranja la vedere și aveam un aspect groaznic. Oamenilor le era silă de mine. Nu știam pe atunci că această boală este netratabilă. Se numea lupus. Am auzit de Pavel Kozak, dar n-am vrut să mă duc la el. Ce putea el să facă mai mult decît profesorii și medicii care mi-au spus că lupusul nu se vindecă ?! Obligată de soțul meu m-am prezentat totuși la Pavel Kozak. Am fost uluită cînd, doar privindu-mă, mi-a spus ce am. Mai mult, a afirmat foarte hotărît: „Vă vindec și încă într-un timp foarte scurt." Azi, după 3 luni de tratament, nu-mi vine să cred. Îmi vine să plîng de bucurie. Fiecare progres în vindecarea bolii l-am plătit cu sute și mii de lacrimi. Erau lacrimi de bucurie. Cei ce mă cunosc, medici sau simpli oameni, nu vor să creadă. Sînt uimiți, uluiți, iar eu sînt din nou om. Bineînțeles că nu am destule cuvinte să-i pot mulțumi tovarășului Pavel Kozak că mi-a salvat viața."

★

„Mă numesc **Stanciu Virgil,** locuiesc în București și sînt tatăl unei fetițe de doi ani și trei luni, care, de la vîrsta de 2 luni suferea de o boală a pielii. După apariția articolului, am apelat la autodidactul Pavel Kozak în data de 10 octombrie. Începînd de duminică 16 octombrie, după tratamentul prescris de Pavel Kozak, am constatat spre surprinderea și bucuria noastră (a mea și a soției) că boala dă înapoi substanțial, iar copilul nostru, care dormea pe noapte numai două-trei ore — în restul nopții trebuia să facem cu rîndul, și eu și soția mea fiind obligați să-l scărpinăm — a început să doarmă liniștit. Plăgile care îi sluțeau fața și trupul au dispărut iar noi am început să sperăm în vindecarea definitivă. Este de prisos să vă spunem că toate tratamentele încercate pînă atunci nu dăduseră rezultate. Vă scriu aceste rînduri emoționat și vreau să vă mulțumesc din suflet în numele meu, al soției și al micuței Cristina, pentru publicarea articolului care popularizează activitatea acestui om minunat; totodată sînt în deplin acord cu inițiativa revistei „Flacăra" de a face cunoscută maselor largi munca tuturor celor care luptă prin toate mijloacele, de multe ori necunoscute, pentru descoperirea metodelor de alinare a suferințelor".

★

„Țin să vă mulțumesc personal pentru miraculoasa mea vindecare ; mă numesc **Niță Georgeta,** medic pediatru din Bacău. Deși am urmat diverse tratamente prescrise de multe celebrități medicale, ajunsesem să nu mai pot consulta copiii, întrucît sufeream de o keratoză palmară din 1972. De cinci ani mă declar vindecată și de tot atîta timp boala nu a mai recidivat. Mii de mulțumiri! Am toată admirația și tot respectul pentru competența profesională deosebită ce vă caracterizează și totodată omenia pe care ați manifestat-o."

Sîntem elevi în ultimul an de liceu și în vacanța de vară, de la 15 iulie la 10 septembrie, am lucrat ca muncitori necalificați, sezonieri, la Trustul de lucrări hidrotehnice speciale București, șantierul Satu Mare, în cadrul lotului Virșolț. În data de 10 septembrie am întocmit fișa de lichidare la secretariatul lotului, dar nici pînă în prezent nu am primit retribuția cuvenită pe cele zece zile lucrate ale acelei luni. Mai mult decît atît, chiar, ne deranjează faptul că numai noi am rămas „pe dinafară", deoarece colegii cu care am muncit au primit retribuția, ulterior, prin poștă. Pînă la 1 noiembrie am fost de trei ori la Virșolț pentru a ne interesa de acești bani. Prima dată am fost informați că nu sîntem trecuți pe statele de plată, dar ni s-a promis rezolvarea acestei încurcături. Două săptămîni mai tîrziu, într-o simbătă, ni s-a spus că nu au fost trimiși bani de la Satu Mare și să revenim peste două zile, adică luni ; dar luni n-am putut să mai fim acolo, fiindcă aveam cursuri la școală. Ultima oară cînd am mers era zi de plată dar ni s-a spus totuși că nu există restanțe și că trebuie să plecăm după bani la Satu Mare ori să trimitem o cerere pentru a ne fi expediați prin poștă. Am făcut și acest lucru, trimițînd o recomandată pe 14 noiembrie, dar pînă acum n-am primit nici o veste. Ne găsim într-o situație dificilă : sau să cheltuim acești bani umblînd pe drumuri pentru a ne cere drepturile sau, pur și simplu, să renunțăm de bunăvoie la ei ? **(Gâlgău Nicolae, Sîrca Nicolae, Socaciu Ionel,** Liceul industrial nr. 1, Zalău)

Imobilul în care locuim, pe strada Berzei la numărul 20, sector 7, București, este proprietate ICRAL. În anul 1969 ni s-a demontat instalația de încălzire centrală cu cărbuni și ni s-au construit de către ICRAL sobe ce urmau a fi încălzite cu gaze. Pînă la obținerea fondurilor necesare au trecut însă cîțiva ani și între timp nu s-au mai aprobat instalații de gaze la sobe. **IRIDGNB ne-a trimis în iulie 1976 o invitație pentru a depune dosarul preliminar, dacă suportăm noi cheltuielile. În consecință am solicitat cooperativei „Instalatorul" întocmirea proiectului, care s-a ridicat la 86 000 lei. Pentru depunerea dosarului preliminar la IRIDGNB a mai fost necesară, de asemeni, contractarea execuției lucrării cu aceeași cooperativă „Instalatorul", care a cerut achitarea unui avans de 38 000 lei,** sumă pe care noi am depus-o. Toate instalațiile sînt în prezent terminate, în afară de racordul de gaze. Întrucît cererea ICRAL-ului a fost depusă la IRIDGNB înainte de interzicerea folosirii gazelor naturale în locuințe noi, ne-am adresat Ministerului Aprovizionării Tehnico-Materiale și Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe să dispună venirea unei comisii la fața locului pentru verificarea afirmațiilor noastre și pentru a propune forurilor în drept aprobarea cotei de gaze solicitate. De mai multă vreme această comisie a venit, a constatat adevărul celor ce spuseserăm dar cererea noastră, propriu-zis, a rămas tot fără răspuns. În prezent plătim lunar ratele pentru achitarea în întregime a costului lucrării și, întrucît subsolul imobilului a fost transformat prin montarea centralei termice iar sobele din camere au fost demontate, nu ne putem aproviziona nici cu lemne, neavînd unde le depozita și în ce le arde. Și iarna nu mai bate ci a și intrat pe ușă. **(Mitrică Ecaterina, Răceanu Aurică, Moroianu Constantin, Biskin Vasile, Ciobanu Nicolae, Papadopol Mircea** ș.a.)

Marea majoritate a tinerilor din întreprinderea noastră am fost calificați la întreprinderea „Electroaparataj" București, unde am și lucrat, după încheierea cursurilor de calificare, dar în luna februarie 1975 am fost transferați în interes de serviciu la întreprinderea „Electrocontact" din Botoșani. În prezent deci muncim aici. Problema este că nici pînă astăzi nu am reușit să beneficiem de indemnizația de transfer ce ne revenea legal, și nedumerirea este cu atît mai mare cu cît o parte din colegii noștri, aflați în aceeași situație, au beneficiat de aceste drepturi cu toate că au fost transferați mai tîrziu decît noi. La insistențele noastre, cei în drept ne-au sugerat, ca unică soluție, tribunalul. Oare noi, care ne-am specializat și muncim în această întreprindere tînără unde depunem toate eforturile pentru realizarea și depășirea cifrelor de plan, trebuie să pierdem timpul pentru a ne judeca cu propria noastră întreprindere ? **(Mihai Hetriuc, Ștefan Ciubotaru, Ilie Plămadă, Gheorghe Scorțaru** ș.a.)

Primim din partea Întreprinderii de prestări servicii București :

Urmare articolului „Cîteva telefoane și o mentalitate anacronică, stufoasă și boantă ca o buturugă", apărut în revista „Flacăra" din data de 24 noiembrie a.c., vă comunicăm că întreprinderea noastră a luat toate măsurile pentru efectuarea în bune condițiuni a prestărilor de servicii către populație, dotînd toate unitățile cu sculele necesare. Precizăm de asemenea că s-a retransmis din nou în scris tariful ce trebuie aplicat în operațiile de spart și așezat lemne, dîndu-se indicații ca toate solicitările populației să fie soluționate. Întreg conținutul articolului a fost prelucrat de factorii de răspundere din întreprindere, luîndu-se toate măsurile pentru evitarea pe viitor a unor asemenea aspecte.

Am avut un dispensar frumos dar vechi, e adevărat, iar starea lui s-a înrăutățit și mai mult după cutremurul din martie. În loc să punem însă mînă de la mînă și umăr lîngă umăr să-l reparăm și să ne putem vedea astfel, iarăși, de sănătate, dispensarul a fost mutat în curtea unei întreprinderi de tutun care este închisă de jur împrejur cu gard iar unele dintre porți sînt permanent încuiate, astfel încît uneori lumea care vine la vizita medicală e nevoită să sară peste aceste porți. În curtea aceasta este și o cantină și, evident, o liotă de cîini în peregrinare după oase. De necomparat cu împrejurimile dispensarului vechi, care au fost transformate, tot prin munca sătenilor, într-un adevărat parc. **(Marin Mușat,** Osica de Sus, Olt)

La poalele evantaiului stîncos ce scrutează zările nord-estice ale Bucegilor se află cabana Poiana Izvoarelor. Deși veche de aproape patruzeci de ani, starea sa este excelentă, motiv pentru care sute de drumeți o preferă la sfîrșit de săptămînă. Întreaga ei înfățișare interioară și exterioară nu se datorează altcuiva decît lui Gheorghe Stănilă și soției sale, Maria, de origine rîșnoveni. Oameni gospodari și primitori, gazdele nu se sfiesc să muncească cu dăruire, chiar dacă viața aspră a muntelui le-a albit de tot timplele. Aflat la numai trei ani pînă la pensionare, nea Stănilă se bucură că viața sa de cabanier înseamnă o meserie pasionantă, învățată și preluată de la bunicul său, tot cabanier, mort la 82 de ani, cu pușca la ochi, în clipa în care țintise al 52-lea urs. **(Petre Grigore** — București)

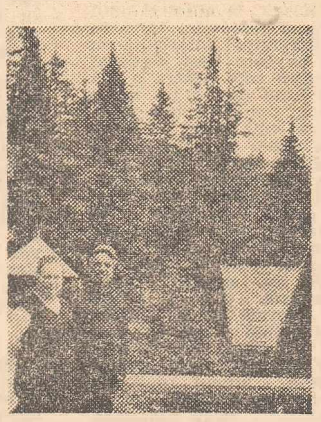

Ne numim **Birsan Elena** și **Fotă Steliana** și sîntem gestionare la P.T.T.R., oficiul 208, la chioșcul de difuzarea presei nr. 61, care se află pe bulevardul 1 Mai, în piața „7 Noiembrie". Nu știm cine a fost cu ideea de a ne întrerupe lumina electrică, dar știm, în schimb, că din luna iunie a.c. pînă în prezent stăm pe întuneric. La vînzarea ziarelor și revistelor, seara, folosim trei lumînări. Asupra pericolului de incendiu care se creează astfel, am încercat să atragem atenția. Dar, cu toate că am făcut sesizare la Direcția de poștă a municipiului București și cu toate că am mers personal în audiențe, nu am rezolvat nimic în această problemă.

La Cooperativa de artă populară „Hațegana" aflată, bineînțeles, în Hațeg, vizitatorul face cunoștință cu splendidele priveliști de poezie ale pămîntului românesc, cu comorile de frumusețe și farmec ale portului oamenilor de pe aceste meleaguri. Costumele vechi sînt aidoma reproduse în exemplare noi. Dar lucrul celor de aici nu este numai unul de repetiție ci și de descoperire. Comunista Aurora Coțolan, de exemplu, șefa unității de broderie manuală, și Maria-Olga Damian, creatoare de modele, străbat neobosite și din pasiune localitățile județului, zonele etnografice, merg la Dăbîca, Lunca Cernii, Hășdat, Grădiștea Muncelului și intră în vechi case țărănești. Paralel au parcurs o vastă literatură de specialitate și ele însele, împreună, elaborează acum o lucrare de artă populară. Iar cele 250 de modele noi care se adaugă celor mai vechi sînt un adevărat mesager, în lume, al artei moștenite din străbuni, fiindcă peste 90 la sută din produsele cooperativei iau calea exportului în vreo 20 de țări, din Europa pînă în îndepărtata Japonie sau Australia. **(Ion Coțoi,** Hațeg)

Direcțiunea și comitetul sindical de la Institutul de cercetări chimico-farmaceutice ne informează : La articolul intitulat „Escapade extraconjugale" și „Cîntări la buzunarele călătorilor", apărut în „Flacăra" nr. 45 (1170) din 10 noiembrie 1977 în care a fost criticat și tov. Lăzărescu Gheorghe, om al muncii în I.C.C.F., vă comunicăm :

În ziua de 11 noiembrie 1977, colectivul grupei sindicale din cadrul secției Biosinteze s-a întrunit și a discutat această abatere a tov. Lăzărescu Gh. Colegii lui de muncă au arătat în cuvîntul lor că nu le este indiferentă atitudinea morală și viața extraprofesională a tov. Lăzărescu Gh., care este, de altfel, un bun electronist. Ei l-au criticat cu asprime pentru această „aventură" relatată în „Flacăra" și i-au pus în vedere să se îndrepte și să-și pună ordine în viața personală, pentru că omul zilelor noastre reprezintă un tot unitar ; nu este suficient să fii bun profesional și „corijent" în viața personală.

Colectivul grupei sindicale a hotărît ca tov. Lăzărescu Gh. să prezinte periodic informări cu modul în care se achită de sarcinile profesionale și obștești și a mai hotărît să-l mobilizeze la toate acțiunile, pentru ca, fiind în mijlocul colegilor de muncă, să ia exemplu bun al altora și să se îndrepte.

Vă mulțumim pentru sprijinul acordat.

Primim din partea Consiliului popular al județului Mehedinți :

Petiționarul Ricu V. Ștefan a sesizat că a cumpărat în aprilie a.c. un televizor de la magazinul „Căminul" ce aparține de I.C.S. mărfuri industriale din municipiul Drobeta-Turnu Severin. Acest televizor, aflat în termenul de garanție, s-a defectat, iar unitățile prestatoare de servicii au refuzat depanarea pe motiv că aparatul a mai fost reparat altădată și redat circuitului comercial în mod ilegal. Cele sesizate s-au confirmat, cazul fiind dat spre cercetare organelor de miliție care au stabilit vinovăția în persoana fostului gestionar de magazin. Petiționarul a intrat în posesia unui televizor nou.

În cartierul Hipodrom din orașul Rădăuți se află mai multe blocuri cu patru etaje, unde locuiesc vreo șase sute de familii. O sută douăzeci de apartamente, aflate la etajul 4, sînt lipsite de apă caldă: curge foarte puțină, timp de cel mult o jumătate de oră pe zi, în loc de 4 ore programate de 3 ori pe săptămînă. Această situație — unică în oraș — am adus-o la cunoștința conducerii E.G.C.L.-ului, pentru remedierea lipsurilor, însă de șase luni nu s-a luat nici o măsură. În schimb, aceeași instituție se dovedește deosebit de promptă în a ne încasa contravaloarea apei calde care nu curge. **(Valentin Popa,** Rădăuți, județul Suceava).

Primim din partea Comitetului municipal P.C.R. Roman, județul Neamț, referitor la scrisoarea cititorului Haderer Ilie, prin care acesta sesiza că în hotărîrea emisă de Judecătoria Roman cu ocazia divorțului său, din eroare i s-a schimbat numele în Hadar Ilie, fapt care i-a pricinuit mai multe necazuri.

În prezent s-a emis dispoziție de îndreptare a erorii, dispoziție care a fost comunicată petentului, urmînd ca el să facă demersurile necesare pentru modificarea în registrele de stare civilă.

Cartierul Șulea Placare cu cele peste trei mii de apartamente ale sale suferă în ultimul timp datorită instalațiilor apă-canal, presiunea variată a apei făcînd ca în orele de vîrf, respectiv între 18—22, apa caldă să nu ajungă nici măcar pînă la nivelul patru. De asemenea, cartierul nostru este insuficient dotat cu spații comerciale corespunzătoare, neexistînd nici un magazin alimentar, centru de pîine, de sifoane, punct farmaceutic etc. Credem că organele Consiliului popular al sectorului 4 ar trebui să dea o mai mare atenție și acestei zone în care locuim. **(Cornelia Năstăsescu,** București)

Numele meu e **Cardaș Eugen** și sînt din comuna Holboca, județul Iași. În apropierea satului meu, pe un anumit teren se aduc reziduurile orașului, atît de la locuitori cît și de la întreprinderi. De aici am reușit să adun cantitățile, însemnate cred, de 6 370 kilograme de cupru, 1 040 kg aluminiu, 2 433 kg plumb, 320 kg alamă, 270 kg bronz, 65 kg zinc și 3 000 kg de fier. Cu sprijinul organelor locale de stat am reușit să predau, cu forme legale, aceste cantități pe care le-am adunat, cărîndu-le cu spatele, fără vreun alt mijloc de transport, dintr-un loc unde și în momentul de față se îngroapă zilnic zeci de kilograme de metal prețios ce ar putea fi de folos țării. Între timp am reușit să mai adun alte 4 000 kg de diferite metale.

Primim din partea Consiliului județean al sindicatelor Suceava răspunsul la scrisoarea cetățeanului Ioan Gireadă prin care acesta solicita sprijin pentru încadrarea sa în muncă.

Petentul s-a prezentat la Oficiul forțelor de muncă din Suceava după ce a fost eliberat din detenție pe baza Decretului 115 din acest an. I s-au oferit mai multe locuri de muncă dar nu s-a prezentat la ele urmărind să se încadreze într-un post de asistent sanitar sau economist, pe baza studiilor absolvite. În prezent este încadrat pe post de economist, avînd o retribuție de 2 020 lei pe lună, la complexul pentru creșterea și îngrășarea taurinelor din Călinești, comuna Calafindești.

Comitetul municipal de partid Turda ne răspunde :

În legătură cu spațiul de locuit solicitat de tovarășul Bașca Ioan arătăm că în luna septembrie a.c. Consiliul popular al municipiului Turda a repartizat acestei familii un apartament de două camere și dependințe în micro 3 Oprișani, unde locuiește în prezent. Cît privește locul de muncă pentru soția sa, Bașca Maria, arătăm că ea are 20 de ani iar ca pregătire 5 clase elementare. Nu a avut buletin de Turda și ca atare nu a putut primi talon de angajare însă odată cu obținerea locuinței a primit buletin și i-a fost eliberat și talonul de către Oficiul forțelor de muncă. Cererea sa nu s-a putut rezolva însă favorabil deoarece în momentul de față în municipiul nostru nu sînt locuri vacante de muncitoare necalificate. A fost îndrumată să lucreze în cadrul unui C.A.P. aparținînd municipiului, avîndu-se în vedere că provine dintr-un sat din județul Bistrița-Năsăud și că a mai lucrat în C.A.P., dar sus-numita a refuzat categoric dorind să lucreze numai într-o întreprindere. În această situație, cererea sa rămîne în evidență pentru a fi rezolvată în limita posibilităților.

● Anunțăm pe cititorii noștri care doresc să ni se adreseze personal în rezolvarea diferitelor probleme că o pot face în fiecare zi între orele 10—13 iar luni, marți și miercuri între orele 10—17.

● „FLACĂRA" nu ia în considerare scrisorile anonime. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți.

Poșta redacției

■ **Nicolae Ileana** — comuna Siriu, Buzău. Referitor la scrisoarea prin care ne relatați o situație în legătură cu un anumit lucrător de miliție, și nu cu „organele noastre de miliție" cum mult prea general și, desigur, incorect vă exprimați, Inspectoratul General al Miliției ne-a comunicat că verificările efectuate au stabilit că într-adevăr ați fost amendat contravențional fără motive întemeiate de către subofițerul Petcu Constantin, fapt pentru care acesta a fost sancționat disciplinar, luîndu-se, totodată, măsura anulării procesului verbal de contravenție. În răspuns se mai adaugă că la 30 iulie și 16 octombrie a.c., conducerea miliției județene Buzău v-a comunicat măsurile luate, însă dv. continuați să faceți reclamații, invocînd aceeași situație și aceleași motive.

■ **Căpeneață Ion** — Tîrgoviște. Ministerul Educației și Învățămîntului ne-a comunicat că nu ați putut ocupa catedra solicitată pentru simplul motiv că, la concurs, un alt cadru didactic a obținut un punctaj mai mare decît al dv.

■ **Gheorghe Lucian** — Sibiu. Vi s-a aprobat transferul la Întreprinderea de piese auto Sibiu.

■ **Giușcă Octavian** — Galați. Am fost informați că s-a stabilit despăgubirea cuvenită, care a și fost expediată prin mandat poștal.

■ **Dodu Costache** — Bacău. V-a fost aprobat schimbul de locuință.

DUMITRU CONSTANTINESCU ■

Democrație și cultură

Participarea directă a clasei muncitoare la desfășurarea procesului cultural, afirmată încă o dată și în mod rezolut la **Conferința Națională a partidului,** este o idee revoluționară și salutară pentru cultura română din ceasul de față. Muncitorul este un **meseriaș,** stăpîn adică pe o meserie, și ca atare capabil să înțeleagă și să aprecieze **profesionalismul,** deosebindu-l de ceea ce, în mod greșit, se numește „amatorism" dar în fond ar trebui — spre a se deosebi de adevăratul înțeles al termenului amator — să se numească incompetență profesională, mediocritate în stăpînirea meșteșugului ori lipsă de conștiință în realizarea produsului, fie el material sau spiritual.

Niciodată un muncitor adevărat, realizat în profesiunea lui, nu se va gîndi să conteste profesionalismul scrisului și calitatea de „coleg în muncă" a **scriitorului,** a **artistului plastic,** a **actorului.** Unui muncitor adevărat nu-i va trece prin gînd încurajarea diletantismului ieftin, pe cînd un financiar care vede în față numai posibilități de economisire a „cheltuielilor nerentabile" mi-a explicat într-o zi (incredibil, dar adevărat !) ce mari economii s-ar realiza dacă oamenilor de știință nu li s-ar mai plăti lucrările și scriitorilor opere'e. Niciodată — și am avut zeci, sute de ocazii să constat — n-am auzit vorbind astfel pe un muncitor, pe un țăran, pe un activist de partid. Dimpotrivă, respectul pentru cultură și pentru omul de cultură care-și merită cu adevărat numele este nota dominantă a clasei muncitoare românești. Faptul nu este întîmplător. Muncitorimea română nu este sclavul eliberat al unei burghezii cu sufletul uscat și mîncat de viermele calculelor pur materiale, ci **este vechiul țăran român, în prima sau a doua generație transmutat la fabrică, adică omul acestor pămînturi îndrăgostite de artă, de frumos și nutrind de sute de generații admirație și respect față de creator.**

Nu există multe popoare pe lume în sînul cărora omul de talent să-și fi simțit mai adînci rădăcini în colectivitatea din care a ieșit. Pe vremea cînd Academia Română, dominată de morga aristocratică sau de țîfna burgheză, închidea porțile lui George Coșbuc (ales abia tîrziu membru **corespondent),** țăranii din Transilvania îi cîntau baladele la șezători, obicei care se mai păstrează și astăzi. Orice întîlnire a scriitorilor, pictorilor, muzicienilor cu colective muncitorești, confirmă sentimentul tonic pe care-l au toți creatorii din țara aceasta : sentimentul că glorioasa **clasă muncitoare** românească este, în sfîrșit, marele Mecena al culturii românești, de care această cultură n-a avut parte în trecut. Căci feudalii nu au protejat pe artiști, ci i-au **îngăduit,** spre a le ridica palate ori gropnițe voievodale.

În măsura în care gîndind țelurile culturale împreună cu scriitorii, muzicienii, pictorii și oamenii de știință, muncitorii noștri vor simți cauza acestora ca o cauză personală, un binecuvîntat orgoliu cultural de clasă, destinele culturii și științei românești iau și vor lua tot mai mult o cale nouă. Muncitorii din colegiul de redacție al unei reviste vor rămîne imuni la calculele de culise și la mașinațiunile, uneori penibile, ale „vieții literare" și vor putea arunca în balanță greutatea unei judecăți netulburate și drepte. Muncitorii din consiliul unei edituri vor înțelege că scriitorii români nu sînt niște mici „cressuși" din care chiftesc bancnotele băute la circiumi (cum, vai, unii confrați certați cu etica s-au grăbit să declare iresponsabil), ci în 99 la sută din cazuri niște oameni cu trai mai mult decît modest și toți cu strădania cinstită de a-și face datoria față de publicul lor.

O reașezare a culturii în demnitatea ei, de care se leagă evident obligațiile creatorului de a-și onora încrederea acordată și stima ce-l înconjoară, nu poate fi realizată decît tocmai prin acest act revoluționar preconizat de secretarul general al partidului : participarea directă a clasei muncitoare la susținerea cauzei culturii, la conducerea procesului cultural, și — de ce să ocolim termenul ? — la **apărarea** valorilor culturii, într-o lume care este mereu asaltată, din capitalism, de un duh anticultural ce-și trimite unele răbufniri și peste granițele de obîrșie.

Numai fermitatea cu care clasa muncitoare poate impune valorile culturii și poate reda culturii funcția ei majoră generează încrederea noastră în ziua de mîine a culturii române. Niciodată muncitorul adevărat nu-i va putea nega pe Sadoveanu și Arghezi în calitate de profesioniști ai condeiului, sau pe Enescu în calitate de profesionist al arcușului ! Celor ce se întreabă la unele posturi de radio cum va fi viitorul culturii noastre atunci cînd vom discuta sumarele revistelor cu colegi de redacție, muncitori, le răspundem : democrația culturii înseamnă **certitudinea maselor că ele nu pot fi cu adevărat conducătoare dacă nu stăpînesc știința și cultura. Și nu poate exista știință și cultură fără meseriașii în stare să-și investească întreaga energie în căutarea adevărului și în realizarea frumosului.**

Nobilimea s-a împodobit cu cultura ca niște păuni cu penele făcute de alții. Burghezia a făcut din cultură o simplă marfă, disprețuind și lăsînd să moară de foame pe cel ce o producea, așa cum proceda cu toți ceilalți muncitori. Revine clasei muncitoare gloria și rolul de a reda culturii și omului de cultură, în acest veac douăzeci, misiunea majoră : **de muncitor la făurirea unei lumi noi, mai drepte și mai bune pentru toți.**

A insufla politicii noastre culturale un nou dinamism, un nou respect pentru omul de știință și cultură, a-i acorda o răsplată materială pe măsura aportului său la construcția spirituală a societății noastre, iată ceea ce va însemna, de bună seamă, prezența directă a muncitorilor acolo unde se hotărăsc destinele viitoare ale culturii românești.

DAN ZAMFIRESCU ■

RUBRICA MEA

Deferența și condescendența

Dialog filologic (sub rosa)

Învățăcelul : — Am citit cartea publicată de academicianul Alexandru Rosetti : **Corespondența lui G. Călinescu cu Al. Rosetti (1935—1951),** apărută zilele trecute la Editura Eminescu. Am luat-o înaintea d-voastră, nu-i așa, magistre ?

Eudoxiu : — Te înșeli, și eu am „lecturat-o", cum se spune azi. E o carte instructivă, dacă cunoști **De amicitia** a lui Cicero.

Învățăcelul : — O cunosc, dar ce legătură e între ele ?

Eudoxiu : — Ai dreptate, multe s-au schimbat de atunci, și printre ele și prietenia, prietenii și devotamentul reciproc !

Învățăcelul : — Tocmai era să vă întreb : ce vrea să spună Călinescu cînd îl întreabă pe Rosetti :

— Ce e aia „devotat" ?

Eudoxiu : — Dragul meu, înainte, în prietenie, erau relații de perfectă reciprocitate, de la egal la egal. Lui Călinescu i-a displăcut epitetul convențional :

— Al d-tale **devotat**

care în zilele noastre este unul de condescendență. Aci fac o paranteză. Unii publiciști români cred că noțiunea **condescendență** arată stima de la cel mic la cel mare. Contrariul este adevărat. Cel așezat mai jos pe scara socială își afirmă **deferența,** pe cînd cel de sus îl privește cu **condescendență.** Firește, în relațiile orînduirii noastre socialiste, aceste distincții nu-și mai au locul, iar apelativele **tovarășe** și **cetățene** realizează, ca în **De amicitia,** relații de la egal la egal.

Învățăcelul : — Totuși, în altă scrisoare, Călinescu îi spune lui Rosetti :

„Am pentru dumneata un **devotament** total și nu te îndoi și mare **afecțiune".**

Eudoxiu : — Nu mă mir că scriitorul își ia editorul mai de sus și condescinde atît cu **devotamentul,** cît și cu **afecțiunea...** unul **total,** cealaltă, **mare !**

Învățăcelul : — Altădată îi recunoaște chiar calitatea de colaborator, cînd îi spune :

„D-ta ești în parte autorul cărților mele".

Eudoxiu : — În parte, ba chiar în mare parte, dar exclusiv ca editor, deoarece Rosetti i-a editat pînă în 1941 toate cărțile, cu excepția romanelor. Vulgar vorbind, învățăcelul, i le cam scoate pe nas editorului său atitrat, ca pe o probă de lipsă de gust, de sensibilitate estetică. Biograful și monografistul lui Eminescu i-ar fi putut spune, dacă l-ar fi iertat, acest vers pedestru al genialului poet, cred, către Veronica :

„Te iubesc făr' de-mputări".

Învățăcelul : — Credeți că este cel mai prozaic vers al lui Eminescu ?

Eudoxiu : — Nu. Îl concurează următorul :

„Ceea ce poate să convie unei inime oneste".

Învățăcelul : — Ce-a vrut, oare, să spună Călinescu, cînd îi scrie lui Rosetti, într-o paranteză : „(scrisoarea mea e confidențială) ?"

Eudoxiu : — Știu și eu ? Victima principală a acelei misive era Perpessicius, căruia, desigur, nu trebuia să-i fie arătată. A doua, președintele comisiei ieșene la examenul de doctorat, istoricul de artă O. Tafrali, care ar fi fost, cu acea ocazie, „hilariant". L-ar fi crezut pe Octav Botez „editorul lui Eminescu" și l-ar fi întrebat pe candidat „ce înrîurire a avut Freud asupra lui... Leopardi".

Învățăcelul : — De necrezut, nu-i așa ?

Eudoxiu : — Nu e chiar așa, dacă l-am crede pe Călinescu, cînd în aceeași scrisoare, spune despre „mai toți intelectualii noștri" că ar fi „în afara oricărei noțiuni estetice, mai mult, în afara civilizației". Nici capitala Moldovei, vechi focar de cultură, nu e cruțată :

„Iașul tot, dealtfel, este în afara civilizației".

Învățăcelul : — Sînteți de aceeași părere ?

Eudoxiu : — Cîtuși de puțin. Am trăit cîteva luni în Iașii postbelici, în anul de vîrf al secetei, 1947, și i-am găsit pe ieșeni cît se poate de civilizați, adică foarte discreți și foarte decenți, mulți intelectuali putînd rîvni la demnitatea onestomului din secolul lui Ludovic al XIV-lea !

Învățăcelul : — L'honnête homme, nu-i așa ?

Eudoxiu : — Chiar așa ! L-am românizat, într-un cuvînt, ca pe **gentilom** după **gentilhomme,** ca pe **bonom** după **bonhomme** etc. Este etalonul-aur al omului în societate, chiar dacă nu s-a născut cu blazon. Nu puțini l-au realizat și la meridianul nostru.

ȘERBAN CIOCULESCU ■

CRONICA LITERARĂ

Aurel-Dragoș Munteanu: „Marile iubiri"

În acest roman toate iubirile sfîrșesc în moarte. Atîta „violență" nu trebuie să ne mire. Autorul caută anume contrastele pure, tragice. Nu întîmplător eroii par copleșiți mai mult de singurătate decît de evenimente și au curajul de a rămîne mereu față-n față cu ei înșiși, pînă la capăt. Și mai ales nici unul n-are chef să se despartă de sine, de trecutul său, glumind. Intervine, firește, istoria, dar nu atît ca să-i distragă total de la gîndul morții. De aceea autorul chiar trebuie de la un punct să forțeze nota epică, să meargă pe o cale mai abruptă. Dumitru Bejan se sinucide și gestul său pare de-a dreptul excesiv. Un sfîrșit atît de grabnic și violent nu era de anticipat. Nici iubirea pentru Viorica, soția atotputernicului Mierlă, nici disputa ultimă cu Nelu Vlad, un prieten mai vechi (acum, un intelectual — problemă) nu-l puteau împinge pînă acolo. Dimpotrivă, prin inteligență și temperament, Dumitru Bejan se arăta mai degrabă un ins adaptabil. La fel, Nicu Dauer — care își pierde mințile dintr-o prea mare iubire de artă, după ce sfărîmă vasul cretan *minoianul,* dăruit de Herescu. Ultimul, la rîndul său, moare într-un chip neașteptat (așa interpretăm noi finalul cărții), oricît, la el tot timpul presentimentul morții întrece apetitul de viață. Îl credeam însă condamnat la o stagnare lentă, la un sfîrșit fără de sfîrșit. Sindrofia pe care o plănuia încă de la început nu va mai avea loc și, lucru notabil, eșecul va fi suportat în absență și singurătate. Această sindrofie trebuia să reconcilieze două lumi. Or, Barbu Herescu îi va pierde acum pe toți cei apropiați și îi va pierde pentru totdeauna. Se află prea aproape de moarte ca să mai poată gîndi într-o altă perspectivă. Numai Eugénie se stinge normal din viață, dar poate fi cancerul o boală normală ? Autorul a esențializat pînă la urmă totul, ca într-un scenariu tanatologic. Să amintim doar că la început cuplul Herescu — Eugénie fusese proiectat într-o lumină ambiguă (duios — ironică). Mai există poate, în roman, și alte alunecări spre satiră. Gîndul său ultim ni se pare a fi însă acela că moartea nu e parodia vieții, ci reversul ei. Ne-a mai frapat în *Marile iubiri* fixitatea decorului. Eroii noștri lîncezesc printre lucruri vechi, decrepite sau în medii strîmte : mansarde, săli de ședință, redacții. Ce-i drept și într-un interior somptuos ajung tot la aceeași revelație, a singurătății. Încearcă într-una să evadeze, dar nu fac decît să vorbească la nesfîrșit (de obicei, despre trecut) și îndeosebi să se lase în voia himerelor. Cu fiecare vis, avem impresia, se face încă un pas către moarte. Dealtfel, e greu de stabilit dacă personajele sînt mai autentice cînd bolesc sau cînd pur și simplu visează. Pe de altă parte, visul modifică formula de expresie, aduce varietate în discurs.

Spuneam că eroii lui Aurel-Dragoș Munteanu trăiesc himeric. Nu s-ar putea zice însă că nu se străduiesc să-și potrivească pulsul cu cel al istoriei. Nu reușesc fie din fanatism, fie din inerție. În bună măsură *Marile iubiri* este și un roman politic. Acțiunea se desfășoară în anii '55—'56. Ne aflăm într-o epocă în care oamenii încep oricum să se suporte, cel puțin ca oameni. Aceasta și fiindcă acum se gîndesc ceva mai mult și la ei, bineînțeles fiecare la sine însuși. Autorul nu scapă prilejul să strecoare, la timpul potrivit, metafora «dezghețului». Pe eroi însă îi pîndește ceva mai năprasnic : „frigul interior", de care se temea, într-o zi însorită de primăvară, Dumitru Bejan. De aci înainte mereu cîte ceva îl va trage înapoi, spre trecut. Se cufundă tot mai mult în amintirea tatălui pe care odinioară îl renegase. Dragostea vine tot ca o criză. ca un moment de slăbiciune, deși n-are nimic impur în ea. Și mai jalnică va fi încercarea de a se desprinde de Viorica. În același timp are bănuieli că ceva trebuie să se schimbe în lume. Pînă acum avea certitudini, de fapt dogme, ca cea despre universalitatea răului. De la o vreme îl apucă și remușcările, fără să aibă însă o idee prea clară de ceea ce i se întîmplă. Cel mai mult însă îl impresionează o discuție cu un înalt demnitar (mai mare decît Mierlă), cu Cosmescu, în Clujul copilăriei sale. După o noapte febrilă, „se îndrepta spre casă, aiurit, fără să-și creadă ochilor și urechilor". Avea și motive. Lucrurile nu mai puteau merge ca pînă acum. Din păcate nu-și dă seama pe deplin de noua deschidere din cultura românească. Puiu Șaraga se va orienta mai bine. Altcineva, Corneliu Vlad, vorbește (în cazul lui Dumitru Bejan) de alienarea prin ideal. Poate că aici este atinsă o problemă într-adevăr nouă în romanul politic actual. Curios e că „foștii", Barbu Herescu în special, mai au încă oarecare măreție. Trecutul rămîne totuși îngropat definitiv, deși o tentativă de reconciliere a fiecăruia cu propriul său destin se produce pînă la urmă. Fantoma tatălui îl urmărește și pe Nicu Dauer, profesorul de antichități. Să nu mai vorbim de Herescu și Eugénie care n-au speranțe, ci numai regrete. E firesc atunci ca ei să privească mai mult în urmă decît înainte.

În *Marile iubiri* se înfruntă două realități : una epică, alta simbolică. Am văzut, romanul politic închide în sine și o tanatologie. În acest sens, Aurel-Dragoș Munteanu realizează o sinteză originală, unică în literatura noastră mai nouă.

CORNEL MORARU ■

ÎNTRE CLASIC ȘI BAROC

Goya

Insomnia rațiunii

2.

El trebuie nu numai să **supună** repede, ci și să spună repede. Are patruzeci și șase de ani cînd o boală gravă îi provoacă surzenia, îi schimbă viața și mai ales opera. De fapt, transformă un pictor amabil într-un geniu neliniștit și imprecativ. Abia după patruzeci și șase de ani își clădește adevărata operă, căci ceea ce a făcut pînă atunci nu i-ar fi imortalizat probabil numele. Dealtfel, coincidență ciudată. Columb avea în jur de cincizeci de ani cînd a săvîrșit aventura celor patru călătorii peste ocean. Să fie aceasta vîrsta conchistadorilor? Să fie vîrsta care îi constrînge să adune într-un gest energia risipită pînă atunci sau rămasă în stare latentă, care îi obligă să ardă ca o flacără, să spună repede, să concentreze, să prescurteze și să nu-și mai permită amînări? Oricum, Goya se grăbește. Vrea să spună totul cît mai repede. N-are vreme să cizeleze și să revină. Linia sa e fierbinte și spontană, căutînd mereu să ne dezvăluie cît mai mult dintr-o singură trăsătură, mereu sub amenințarea că nu va ajunge să ne povestească totul. Cîtă deosebire între un pictor care simte că are timp, mă gîndesc la Rubens, care își repetă netulburat nudurile corpolente și fastuoase și un pictor fără răbdare ca Goya... Cum ar fi arătat **Capriciile** lui la treizeci de ani? Dar ar fi putut fi ele create de un om la treizeci de ani? E limpede că sub măștile grotești se ascund amintiri personale, chiar dacă Goya ne dă asigurări, firești și din motive de prudență, că nimic particular nu există în ele.

Goya va mai trăi însă treizeci și șase de ani după boala care l-a asurzit. Treizeci și șase de ani, adică doar un an mai puțin decît au trăit Rafael și Van Gogh **cu totul.** Să ne amintim că Van Gogh a avut la dispoziție în sud, în Provența, numai doi ani și jumătate pentru a tîrî în istoria picturii toată acea explozie de soare și de galben care reprezintă opera sa principală? Că după numai un an și jumătate de la prima criză, boala i-a smuls definitiv penelul din mîini? Aceste comparații n-au rost. Ele ne pot spune un singur lucru. Că Goya n-a fost nedreptățit de timp. N-a avut la dispoziție șapte decenii ca Tițian pentru a-și desăvîrși opera, dar a murit după ce a avut răgaz să depună mărturie. Caravaggio a fost fulgerat de moarte la o vîrstă la care Goya n-ar fi rămas probabil în istoria artei.

Și iată-ne în fața altor întrebări. Dacă boala a schimbat radical destinul artei lui Goya, își datorează el oare gloria suferinței și singurătății sale? Există un echilibru secret aici? O compensație, pe care artistul a smuls-o din prețul plătit de om? Trebuie neapărat să ne aducem aminte, din nou, de nebunia lui Van Gogh, de astigmatismul lui El Greco? Dar în ce măsură ne putem îngădui să dăm o explicație clinică unui geniu?

Desigur, Prometeu rămîne Prometeu numai cît vreme suferă. Dacă e iertat de zei sau nu mai sfidează cerul, el nu ne mai poate spune nimic. Adevărul lui Prometeu este un adevăr tragic și el există ca adevăr numai în limitele tragediei. Coborînd de pe munte, titanul coboară din tragedie. Și coborînd din tragedie, coboară din singura sa măreție care este, ca și cea a lui Oedip, o măreție sumbră. E drept să fie astfel? E drept ca sentința în procesul lui Socrate să nu poată fi revizuită? Ca Giordano Bruno să nu poată fi coborît de pe rug? Și Prometeu de pe munte? Problema nu se pune dacă e drept sau nu. Ci dacă suferințele care au avut loc au rămas sau nu inutile; dacă Socrate a murit zadarnic, din moment ce oricum paharul de cucută nu mai poate fi întors de la buze. Faptul că suferințele au produs uneori mari artiști și i-au condus spre o morală nu justifică în nici un fel suferința. Nu-i dă nici un drept. Aceeași morală putem și e firesc s-o obținem de la lumină și fericire. Însă n-avem voie să nu vedem forța celor care, confruntați brutal cu destinul, au găsit înlăuntrul suferinței lor tăria de a o contesta prin creație, printr-un adevăr ce-l va reprezenta. Faptul că nimic nu motivează durerea nu ne poate împinge să ignorăm măreția născută din durere. În ce mă privește, refuz să cred că boala de ochi a lui El Greco, nebunia lui Van Gogh și surzenia lui Goya sînt responsabile pentru gloria lor. Dar de ce am întoarce capul de la acest om de patruzeci și șase de ani care, rămînînd surd, cheamă arta în ajutorul lui? Și dintr-o dată devine alt om și alt artist. Nu pentru că e bolnav. Ci pentru că fiind lovit, în loc să se plîngă își pune întrebări și caută neînduplecat un răspuns. Dintr-o boală, se putea naște o victimă. În cazul lui Goya, s-a născut în chip violent un mare artist. Exemplul său nu e în favoarea celor care fac din artă o categorie clinică; în schimb, ne reamintește că marea artă este totdeauna o gravă, dramatică interogație a destinului și că abilitatea, talentul, virtuozitatea n-au putut înlocui niciodată întrebările puse vieții. Cine este acest om agitat de pasiuni virulente care se ridică împotriva somnului rațiunii? Cine este acest artist care aparent umple cartoanele cu monștri pentru a-i contempla la fel cum Nero contempla incendiul Romei? Povestitorul galant care putea aspira cel mult la o glorie de tipul celei a lui Fragonard a murit în 1792. În locul lui, din boală, se ridică un om de patruzeci și șase de ani care se suie pe munte alături de Prometeu și pictează acolo toate chipurile pe care le ia vulturul.

Dar ce speră acest om care se înconjoară de coșmare? Că va fi mai puțin singur printre monștrii pe care-i pictează? Mai puțin temător? Că se va vindeca de frică prin frică? Ce este această armată infernală în fruntea căreia un artist care nu mai aude luptă împotriva singurătății? Să nu ne grăbim să-l judecăm. El s-a întors din infern nu pentru a se distra pe seama celor văzute acolo. Dacă rîde, o face ca să-și dea curaj. Acum nu mai e vorba să picteze scene plăcute pentru tapiserii. Acum e vorba chiar de viața sa. Goya nu mai are nici timp, nici motive să fie agreabil. Din rănile pictate de el curge chiar sîngele său. În această situație, el nu mai poate amîna și nici glumi.

OCTAVIAN PALER ■

CRONICA SPECTACOLELOR

Un sacrificiu simbolic

Artiștii Teatrului din Sibiu au venit în turneu, în Capitală, cu o piesă în premieră mondială: „Dealul cu fîntîna arteziană" de poetul grec de faimă internațională Yannis Ritsos. De cum s-a ridicat cortina, deci cu adevărat de la bun început, a fost limpede că spectacolul e dintr-acelea care-l fură pe spectator. Și, fiindcă bucuria asta nu-i frecventă, chiar m-am lăsat furat.

Furat și dus — de poetul-dramaturg Yannis Ritsos — într-o lume de provincie în care viața oamenilor suferă de monotonie, de foame de evenimente, de sete de rosturi, într-un cuvînt de blestemul nemișcării. O lume în care oamenii, nemaifăcînd pași în afară, mărșăluiesc în cerc, spre profunzimea lor, spre adevărul lor, spre drama lor. O lume în care lipsa faptelor lasă timp gîndurilor: adică meditației și poeziei. Furat și dus — de scenograful Helmut Stürmer — într-o lume de stampă japoneză, desenată cu grijă doar în linii subțiri, desenată fără cruțare numai cu grafit cenușiu închis pe fond alb. O lume în care pînă și albul landoului noului născut e întunecat, e îngrijorat de tente negre. Furat și dus — de regizoarea Nicoleta Toia — într-o lume de care s-a apropiat și pe care, pentru noi spectatorii, a recreat-o cu muncă, profesionalism, talent și cu încă două daruri încă și mai rare: delicatețe și tandrețe. Spectacolul acesta a dobîndit, tocmai prin delicatețea și tandrețea care i-au devenit egal-difuz-intrinsece, o amprentă specială, o marcă, o clasă. Furat și dus — de actrița Anca Neculce-Maximilian — într-o lume liniștită pe chip și zbuciumată în suflet; într-o lume a visurilor încărcate, frumos, de poezie și a realităților încărcate, apăsător, de banalitate; într-o lume a neputinței și a celui mai cumplit act de voință. Furat — de actorii Doina Alexe-Popescu, Marius Nițâ și Rodica Turbatu — și dus — de actorii Livia Baba, Radu Basarab și copilul-actor Cornel Han — într-o lume cu nuanțe impresionante în uniformitatea ei plictisitoare; dar, nici furat, nici dus de actorul Sandu Popa, pentru că îi lipsesc datele pretinse de personajul pe care, unidimensional, îl interpretează. Dus — de Romanino Popa, Constantin Gheorghe și Nyu Herișanu — într-o lume de sunete surprinzător de, potrivit subiectului, temperate.

Spectacolul era aproape de sfîrșit, urma să coboare cortina și deodată, pe neașteptate, un schimb de replici — stridente, față de cele meditative, poetice, de pînă atunci; de replici care nu te mai farmecă, nu te mai fură, ci te readuc în lumea ta, a personalității tale, a gîndirii tale, a responsabilității tale; de replici care, descoperi că-ți dau cheia adevărului piesei, un adevăr surprinzător, uluitor, cu toate că a fost pregătit de-a lungul întregii lucrări; de replici care-ți cer să dai tu însuți o replică; de replici care te obligă să răspunzi și tu, asemenea Poetului, dacă vei vota pentru sau împotriva păstrării unei clipe de reculegere pentru Martha și, mai ales, pentru hotărîrea ei. Descoperim astfel că **rostul revoluționar** poate da măreție și moralitate chiar unui gest pe care, din superficialitate și prejudecată, ne-am obișnuit să-l cotăm numai imoral și numai urmare a unei slăbiciuni omenești. Am înțeles nemulțumirea, neîmpăcarea Marthei cu nemișcarea, deci cu vechea moarte a vieții ei, și i-am acceptat actul de nerăbdare — de retrimitere, mai devreme și prin proprie voință, în circuitul devenirii, în circuitul existenței, în circuitul vieții cu adevărat vii, a celor cîteva zeci de kilograme de materie pe care le reprezenta ființa ei — ca pe un act de putere, decizie, intransigență și demnitate. Ca să-și scoată concetățenii din inerție, Martha le-a biciuit conștiința cu un exemplu limită; e cam neverosimil, dar simbolic, metaforic, dramaturgic de acceptat.

Multora dintre multele sale poeme, Yannis Ritsos le-a dat o anume construcție foarte personală: adăugînd versurilor — așa cum, de regulă, fac dramaturgii cu replicile personajelor din piesele lor — indicații de regie. În felul acesta, meditația lirică dobîndește o ancorare într-o realitate concretă, dobîndește dramatism, iar „poemul cu indicații" dobîndește un plus de putere, pătrunzînd în conștiințele cititorilor mai categoric și tulburîndu-le mai profund. În această piesă, Yannis Ritsos a procedat tot novator: sfîșiind o atmosferă meticulos împletită din meditație și poezie, cu vreo patru replici de un funcționalism rebarbativ în formă și intens mobilizator în conținut.

După acest spectacol inedit și mîhnitor, artiștii Teatrului din Sibiu ne-au bucurat sufletul cu o variantă scenică modernă a unei vechi piese românești: „Sînziana și Pepelea" de Vasile Alecsandri. Versiunea scenică și regia: Sergiu Savin; scenografia: Petru Voichescu; actoria: Nae Floca-Acileni, Geraldina Basarab, Dan Turbatu, Mircea Hîndoreanu, Radu Basarab, Marius Nițâ, Ion Ghișe, Kitty Stroescu, Anca Neculce-Maximilian, Ion Buleandră, Nicolae Călugărița, Rodica Turbatu, Anișoara Popa, Mircea Bîrlea. O revărsare de optimism, o zburdălnicie, un spectacol cu multă mișcare, o feerie cam în blugi. Ironie contemporană adăugată aceleia a lui Alecsandri, care se dovedește și ea surprinzător de încă „la zi". O datorie față de dramaturgia înaintașilor și față de copiii contemporanilor, dar o datorie îndeplinită cu poftă. Aplauze multe, ca și la primul spectacol al turneului, dar, evident, mai relaxate.

NELU IONESCU ■

Concursurile, dar mai ales vremea dintre ele

Zilele acestea, la Ploiești, în organizarea Comitetului județean al culturii și educației socialiste, au loc dezbateri privind participarea la prima ediție a Festivalului național „Cîntarea României" și, legat de cele petrecute pînă acum dar mai cu seamă de cele viitoare, privind contribuția artiștilor profesioniști la îndrumarea creației amatorilor. În primele zile ale lui decembrie a avut loc selecția județeană pentru participarea la Festivalul interjudețean de montaje „Pămînt al bucuriei". Etapa finală, din 10—11 decembrie, prilejuiește întîlnirea pe scena Casei de cultură a sindicatelor ploieștene a creatorilor de montaje literar muzicale din zece județe. Tot în Prahova are loc a IV-a ediție a Festivalului coral „Cîntecele țării" cu participarea a patrusprezece formații corale sătești și orășenești al căror repertoriu trebuie să cuprindă obligatoriu acum și prelucrări de folclor. Aici, la Ploiești, Centrul de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de masă tipărește o antologie literară — Suprema iubire — cu poezie semnată de tineri în curs de afirmare precum și de profesioniști, dacă se poate zice astfel, ai stării lirice. Se mai găsește sub tipar și o culegere de piese muzicale — Patrie nemuritoare — ale membrilor cenaclului „Paul Constantinescu".

Cum se poate vedea, mai multe manifestări de anume importanță în spațiul cîtorva zile și săptămîni abia, astfel că scriind despre ele trebuie să punem verbul cam nesigur fiindcă la data apariției articolului un festival se va fi încheiat și altul, de care n-am vorbit, va începe iar concluziile dezbaterilor amintite se vor constitui ca program de lucru pentru faza de masă a celei de a doua ediții a „Cîntării României" și pentru fazele următoare. Drept este să mai spunem că în prima jumătate a lui decembrie în județul Prahova programul manifestărilor culturale este cu mult mai cuprinzător și că Zilele Culturii, aflate și ele la a VIII-a ediție sînt marcate de o suită de acțiuni pe teme ale istoriei contemporane și ale istoriei începuturilor statului centralizat dac al lui Burebista, de expoziții de artă plastică ale amatorilor și ale membrilor U.A.P., de seri culturale la sate, unde creatorii populari au primul cuvînt.

„Problemele noastre, spune Leonida Brezeanu, directorul Centrului de îndrumare, sînt acum cu totul altele decît acelea ale fazei de masă în ediția trecută a Festivalului. Și la noi, e adevărat, unele formații s-au constituit și au dispărut în cîteva luni, la fel ca în alte locuri, dar într-o mulțime de localități ideea fundamentală a Festivalului național, sămînța bună a prins. La Azuga, bunăoară, în materie de creație de masă și populară, vorba lui Sadoveanu, nu se întîmpla nimic. La fel și în localitățile Tătaru, Jugureni, Gura Vadului. La fel ca în multe altele. Azi există aici coruri și formații artistice ambițioase, există, adică, mișcare culturală. Un alt exemplu și mai concludent: la marea Întreprindere „1 Mai", deși clubul este și dotat și încăpător, activitatea cultural artistică se găsea mai ales în scripte. În cîteva luni aici s-au înființat un cor, o formație de teatru, formații de dans tematic și dans popular. Deși abia constituite, acestea au bătut la poarta premiilor. Faptul vrea să spună că oamenii muncii au și putere și plăcere pentru teatru, cor, dans și, mai departe, poezie, pictură, muzică, numai că se cuvine să aibă și cadrul potrivit pentru viață artistică. Oarecum asemănător stau lucrurile și la Întreprinderea de utilaj chimic, la „Dorobanțul" și la alte întreprinderi. În schimb, la Rafinăria Ploiești nu s-a întîmplat nimic nici în Festival, nici după aceea. Spuneam că există probleme. Una privește participarea organizațiilor U.T.C. Curios că tocmai tinerii sînt mai comozi. E frumos să apari în jurii, ca organizator, e frumos să apari pe afiș, dar și mai frumos ar fi să faci efectiv muncă de organizare și îndrumare artistică. Acum e nevoie, mai mult ca oricînd, de organizare, fiindcă numărul acelora care vor să activeze într-o formație sau alta este impresionant. Artistul este el amator, însă cheful de a juca des și în fața unor săli pline e întocmai ca al profesionistului. Or, asta înseamnă deplasări în alte localități, asigurarea unor condiții pentru desfășurarea spectacolului și, mai ales, grija pentru ca munca omului, activitatea profesională să nu sufere. O problemă, deci, de selecție. Statul pune la dispoziție fonduri și specialiști tocmai pentru ca ocupîndu-se de treburi ale artei în timpul liber, să-i fie munca mai harnică. La cluburi, la formațiile de teatru, cor, dans se înscriu oameni feluriți. Dar de rămas trebuie să rămînă doar acei în stare să fie și artiști și lucrători de nădejde în întreprinderea lor".

Nicolae Dumitrescu, metodist în probleme de teatru, brigăzi și montaje, este de părere că în etapa de masă, unde interesul cultural al localităților mici primează, paradoxal, tocmai organele locale manifestă mai puțin... entuziasm. „Noi ne organizăm munca conform principiului că activitatea artistică nu trebuie să se orienteze după importanța unui moment sau al altuia, zice Nicolae Dumitrescu. Ca și la Olimpiade, totul este să participi, nu să vizezi cu orice preț podiumul. Festivalul are o etapă finală peste aproape doi ani, dar pînă atunci, iată, mai sînt doi ani și lucrul cel mai important este cel pe care-l facem astăzi. De unde și programul nu foarte încărcat, ci normal, am zice, al acestei luni. Dacă prima ediție a Festivalului a dezvăluit uriașa potență creatoare a artiștilor amatori, acest nou Festival trebuie s-o pună în valoare. Practic, problema o pune chiar omul care, oarecum uimit că formația în care activează el nu mai „iese în lume" ni se adresează spunînd: dacă nu jucăm azi, nu jucăm mîine, atunci cînd? Fiindcă noi nu numai pentru concurs venim la club, ci mai ales pentru plăcerea spectacolului".

ION POPESCU ■

Grigoraş Dinicu: Memorii

Transcrise de fiul său, Grigore Dinicu

Grigoraş Dinicu în fruntea orchestrei sale la un restaurant bucureştean. La ţambal Vasile Budişteanu, tatăl cunoscutului muzician Ionel Budişteanu.

Cu foiletonul de faţă pătrundem în cariera internaţională a marelui virtuoz al viorii. În plină maturitate artistică, Grigoraş Dinicu avea să poarte peste hotare faima lăutarilor români şi bogăţia cîntecului nostru popular. După fondarea Filarmonicii din Bucureşti sub conducerea dirijorului George Georgescu (1920), aproape toţi soliştii străini erau conduşi de impresarul Romulus Orchiş la restaurantul unde cînta Grigoraş Dinicu. Pe pereţii camerelor sale am văzut în 1949 portretele multor virtuozi însoţite de dedicaţiile pline de admiraţie adresate violonistului român. Întîlnirea cu Mischa Elman a marcat începutul celei de-a „doua tinereţi" artistice a neîntrecutului Grigoraş Dinicu.

VIOREL COSMA ■

Un angajament la Londra

Era prin anul 1927. Grigoraş Dinicu cînta la restaurantul **„Enescu şi Andreescu"**. Faima sa începu să fie confirmată de toţi marii artişti care ne vizitau ţara. Printr-o astfel de ocaziune, celebrul violonist Mischa Elman [1]) îl cunoaşte pe Grigoraş Dinicu şi-i apreciază calităţile.

Într-una din zile, impresarul Romulus Orchiş vine la Grigoraş Dinicu acasă, în str. Sfinţilor 41, să-l anunţe că în ziua aceea va sosi marele violonist Mischa Elman şi că seara, după concert, va veni cu dînsul la **„Enescu şi Andreescu"** ca să-l asculte.

Într-adevăr, seara după concert (după povestirea lui Grigoraş Dinicu), împreună cu maestrul George Georgescu, Romulus Orchiş, pianistul lui Mischa Elman, vine acel pe care Grigoraş Dinicu îl ascultase pînă atunci numai la plăci de gramofon.

Cînd acest cvartet era cam pe la sfîrşitul mesei şi lumea se cam rărise în restaurant, Grigoraş Dinicu împreună cu cei ce formau atunci cvartetul orchestrei sale (adică vioara a II-a Gh. Rădulescu-Boeru, violoncel Mihail Moţoi şi bracistul Cristache Ilie Vlădescu) se apropie pe nesimţite de locul unde era cel ce pe atunci era socotit ca unul dintre cei mai virtuozi violonişti ai lumii.

Dinicu începu să-i cînte piese de Fritz Kreisler aşa cum numai el ştia să cînte. Mischa Elman lăsă jos furculiţa şi cuţitul rămînînd în admiraţie. Dar cum Grigoraş Dinicu ştia să dea tot ce poseda în domeniul artei sale, atacă mici piese româneşti cu caracter folcloristic. Oaspetele nu-şi credea ochilor şi urechilor şi spuse maestrului George Georgescu :

— Este imposibil ca acest artist să fie muzicant de restaurant.

Maestrul George Georgescu însă îl contrazise spunîndu-i că Grigoraş Dinicu nu este, precum bănuieşte domnia sa, un violonist de local, ci un artist de geniu. În România mulţi, poate cei mai mulţi îl numesc lăutar, fără să-şi dea seama că un astfel de „lăutar" nu poate exista în nici un loc pe lume. Totuşi Mischa Elman nu se lăsă convins şi începu atunci să-i comande fel de fel de bucăţi clasice, pe care el bănuia că nu le cunoaşte. Atunci Grigoraş Dinicu se scuză că nu-i mai cîntă la ureche, ci este silit să-i cînte de la orchestră spre a auzi şi acompaniamentul pianului (cînta la pian Ştefan Neaga, fost elev al maeştrilor Alfonso Castaldi şi Dimitrie Cuclin în România, iar la Paris în anii 1937—1939 la marea profesoară Nadia Boulanger). Şi atunci Grigoraş Dinicu începu să-i cînte **Caprice basque** a lui Sarasate, **Zigeuner-Weise, Albina** de Schubert şi, ca încheiere, **Studiul 24** de Paganini.

Extaziat, Mischa Elman se ridică şi veni spre Grigoraş Dinicu spunîndu-i pe franţuzeşte (eu scriu în traducere) :

— Vă daţi cuvîntul de onoare că d-voastră nu sînteţi concertist ?

— Vous-avez ma parole d'honneur que je suis seulment un chef d'orchestre populaire de Roumanie et je m'apelle Grigore Dinicu (în traducere : D-voastră aveţi cuvîntul meu de onoare că eu sînt numai un şef de orchestră populară din România şi mă numesc Grigore Dinicu).

Auzind răspunsul său, Mischa Elman îl întrebă :

— Vă supără dacă vă numesc colegul şi prietenul meu ?

Atunci, spre a-l da gata, ca să spun eu aşa, Grigoraş Dinicu îi răspunse :

— Foarte bine, şi fiindcă îmi sînteţi prieten şi coleg, vă rog să-mi daţi voie ca să vă cînt încă două cîntece care cred că vă vor face şi mai mare plăcere decît cele auzite pînă acum.

Şi Grigoraş Dinicu terminînd, îşi luă din nou vioara şi începu să cînte **Hora staccato.** Auzind şi această piesă, oaspetele rămase pe gînduri, văzînd staccato-ul în sus şi-n jos ce făcea Grigoraş Dinicu atît de uşor, natural şi la coardă. Cînd atacă **Ciocîrlia,** Mischa Elman nu se mai putu reţine şi spuse .

— Voila un vrai maitre du violon ! (Iată un adevărat maestru al viorii !)

În seara plecării, Mischa Elman după ce îşi luă rămas bun de la Grigoraş Dinicu, îl întrebă dintr-o dată, pe nepregătite :

— Spune-mi, Dinicu, vrei să vii să cînţi la Londra ?

— Aş veni însă numai pentru 3 luni, fiindcă am auzit că acolo se dă angajament numai pentru 6 săptămîni.

— Bine, dragă Dinicu, eu îţi promit un angajament pentru 3 luni.

Trecuseră vreo 6 luni şi de la Mischa Elman nici o veste. Dar iată că într-o seară apare la **„Enescu şi Andreescu"** un tip în capul gol şi îmbrăcat în frac. Era curios, nu că lumea nu era obişnuită să vadă oameni îmbrăcaţi în frac, dar tipul nostru cînd intră în restaurant îşi scutură zăpada ce i se aşternuse pe frac. Directorul localului, Jean Machiţescu, care-şi făcuse, ca să zic aşa, o specialitate în arta culinară şi la Londra, unde şezuse vreo 2 ani, recunoscu într-o clipă pe englezul marilor restaurante şi-i oferi o masă mai departe de orchestră. Acesta îi spuse :

— Nu, domnule, eu am venit de la Londra ca să ascult această orchestră, de aceea te rog să-mi plasezi masa chiar lîngă orchestră.

Să fi trecut vreo oră de cînd orchestra nu mai făcu pauză. Omul nostru spuse lui J. Machiţescu să-l roage pe şeful orchestrei să vină la masă, fiindcă doreşte să-l întrebe ceva.

— Eu doresc să ascult un program de 10 minute, dar care să arate artă şi atracţie, fiindcă în cazul că îmi va plăcea vă voi angaja pentru 3 luni la Londra să cîntaţi la restaurantul **Park Hotel.**

Auzind aceasta, Grigoraş Dinicu spuse lui J. Machiţescu :

— Întreabă-l, te rog, ce lume frecventează acest restaurant, ca să ştiu cu ce fel de muzică să mă adresez publicului.

Cînd J. Machiţescu îi exprimă rugămintea lui Grigoraş Dinicu, acesta răspunse :

— Iată, în sfîrşit, şi unul care vrea să ştie **cui** îi cîntă şi nu întreabă pentru **cît** cîntă.

Grigoraş Dinicu s-a urcat atunci pe scenă şi începu să cînte ceva românesc, un solo de Kreisler şi încheie cu **Ciocîrlia.** Englezul veni la orchestră, avînd în mînă contractul gata făcut. Dinicu ceru un răgaz de 20 de minute, spre a se consulta cu colegii din orchestră. Englezul aprobă scurt : O.K. !

După vreo două luni, Grigoraş Dinicu plecă la Londra.

---

[1]) Mischa Elman (Michail Saulovici), n. 8/20 ianuarie 1891, Talnoj (Ucraina) — m. 5 aprilie 1967, New York, violonist-concertist de talie mondială, elev al lui Leopold Auer (vioară) şi Caesar Cui (compoziţie) la Conservatorul din Petersburg. A concertat în România în anii 1927 şi 1937.

Cristian Dică

Arhitectura sufletului

Nu piere în eter nici o mihnire,
arhitectura sufletului doar
îşi mută lin colaju-n limpezire
cum ţi-ai clădi în vis un sanctuar.

Sînt ierbile zvîntate de sfiala
cu care lamura-şi împing în vînt ?
Turnuri rănite nu înfruntă pala
cînd rana însăşi urcă din pămînt.

O, lacrime devreme ancorate
în vîrsta nopţii, fără somn, pecetea
oglinzilor în arşiţă surpate
sînteţi, stăruitoarea scară, setea ?

Nu piere în eter nici o mihnire,
arhitectura sufletului doar
îşi mută lin colaju-n limpezire
cum ţi-ai clădi în vis un sanctuar.

Imn la Bălcescu

Un anotimp al lacrimei n-a fost îndeajuns
să-i liniştească ochiul — lumină de răscruce,
crîncenă setea-i vîlvoarea în plins
un singur drum pe care să apuce.

Nu s-a temut : armura morţii, ei,
bărbaţii dîrzi, o-mbracă fără teamă
chiar văluriţi în somn rămîn tot zei
cărora moartea le plăteşte vamă.

El a învins nu pragul de pieire,
ci altul răstignit în setea-i dură,
pragul de dor şi pragul de potire
surpat cu lăcrimarea-i peste gură.

Un anotimp al pietrei n-a fost îndeajuns
să-i liniştească trupul — ţărînă de răscruce
mai trebuia şi drumu-n cetate-adînc pătruns,
Drum ce prin noi tot vine şi tot în sus se duce.

Cel cu mîinile în buzunare

Da ! Eu sînt băiatul cu mîinile în buzunare. Cu mîinile în buzunare.

Eu sînt cel cu mîinile nebătute de vînt şi nearse de soarele primăverii.

Eu sînt băiatul care nu-şi taie unghiile.

Eu sînt elevul care la clasă ţine mîinile în pupitru.

Eu sînt cel care de la o vreme nu a mai simţit foşnetul foilor de carte în vîrful degetelor.

Eu sînt elevul căruia echipa de control sanitar nu-i cere niciodată să-şi arate unghiile.

Eu sînt...

Eu, care nu întîrziasem niciodată, am întîrziat un minut, două, zece... o oră întreagă. N-am venit nici la a doua oră, n-am venit de loc, toată ziua... Şi am absentat şi a doua zi, şi a treia zi... trei săptămîni la rînd...

Eu sînt...

În dimineaţa aceea de primăvară în loc să vin la şcoală pe cel mai scurt drum, am ocolit să mai văd o dată casa aceea cu zorele care îmi plăcea mie atît de mult... Adică ce mai rămăsese din casa aceea cu zorele care îmi plăcea mie atît de mult...

Şi parcă venea de acolo, de dedesubt, ceva care aducea a voce de om. Ceva ca un suspin sau ca un hohot înăbuşit de plîns... Sau ca o chemare...

Judecaţi-mă, prieteni... !

Am gîndit şi eu atunci cum gîndiţi şi voi acum, că ce am de făcut este să dau alarma, să chem oameni în ajutor, să alerg după echipele de salvare.

Judecaţi-mă !...

Am vrut să mă conving...

Grinzile mai erau încă fierbinţi, cu toată apa şi spuma pe care o aruncaseră peste ele pompierii. Molozul ud se lipea de mîini. Betonul, chiar aşa făcut codri, şi fiarele din armătură nu voiau să cedeze.

Judecaţi-mă ! Dar nu spuneţi că am vrut să fac pe viteazul. Cum să cer ajutoare, cum să chem echipele de salvatori dacă nu ştiam ce se află acolo, dedesubt ? Oamenii s-au luptat toată noaptea cu focul şi cu dărîmăturile, de-abia se mai ţineau pe picioare şi să-i pun eu să caute ceva care mi s-a părut mie că este ? Cei care au fost scoşi din ruine s-au îmbrăţişat şi s-au numărat încă o dată şi încă o dată şi încă o dată... Şi au fost întrebaţi : Sînteţi toţi, sînteţi toţi, sînteţi toţi ? Şi ei se numărau şi se pipăiau şi se chemau pe nume : „Sîntem toţi, sîntem toţi, sîntem toţi cu toţii !" „Mai era cineva în casă în afară de voi ?" „Nu mai era nimeni în casă în afară de noi !" „Mai era cineva în casă în afară de voi ?" „Nu mai era nimeni în casă afară de noi !" „Mai era cineva în casă afară de voi ?" „Nu mai era nimeni în casă afară de noi !"

Judecaţi-mă !

Eu am crezut că trebuia să mă conving.

Grinzile, molozul, betonul, chiar aşa, făcut codri, fiarele din armătură.

Capul omului.

Judecaţi-mă !

Măcar atunci ar fi trebuit să chem ajutoare, să aduc echipele de salvatori.

Judecaţi-mă !

N-am putut !

Omul m-a legat de el cu privirea aceea a lui care în loc să-mi ceară să-l salvez, spunea numai atît : nu mă lăsa singur... Omul acela care stătuse atîtea ceasuri în întuneric, cu molozul în ochi şi în gură, cînd dăduse de un alt om, nu mai rezista nici măcar o clipă să rămînă singur.

Grinzile, molozul, betonul, fiarele din armătură.

Era bunicul de la ţară, sosise tocmai atunci, ghinionul lui, nici nu apucase să intre bine în casă...

Spuneţi-mi, prieteni, cum mai este cînd îţi foşnesc paginile unei cărţi sub vîrful degetelor ?

Dar iarba bătută cu boabe de rouă ? Spuneţi-mi, prieteni, cum mai este cînd îţi treci vîrful degetelor peste sprîncenele unei feţe ? Peste buzele ei ?

Şi cum mai este cînd îţi întinzi palmele sub lună ca să-i prinzi argintul picurat în căuşul lor ?

Şi cum mai este pe vremea liliacului şi pe vremea licuricilor ?

Şi de unde este derma şi epiderma, care au fost plantate pe bonturile degetelor mele ? Şi de la care dintre voi îmi curge sînge în vene ?

Bunicul acela vine în fiecare zi de la ei, de la ţară. Se aşază lîngă mine şi nu spune decît atît : „Băiete, băiete, mă băiete !"... „Băiete, mă băiete" şi tace. Dar să-l văd mîine... Mîine îmi scoate ultimul pansament... Să vedeţi ce unghii frumoase am... ca de copil...

Prieteni !

Zău că n-am vrut să fac pe viteazul. Dar altfel nu s-a putut !

Judecaţi-mă !

MARIN IONIŢĂ ■

OCHII ȘI URECHILE LUMII

Un om; o idee

S-a stins. la 82 de ani, Elwood Geiges. Cine-i Elwood Geiges ? În orice Larousse, în orice enciclopedie — oricît de savantă — l-ați căuta, nu-i veți găsi numele. Eu l-am găsit într-o revistă, la rubrica „decese", între emiri bătrîni, contese extravagante, descoperitorul prafului de scărpinat și istoriograful clovnilor din lumea întreagă. Nici unul nu se compară cu Geiges. Nici o curte regală, nici un circ, nici o avere, nici o extravaganță, nici un studio de filme nu au dat lumii ceea ce a dat Elwood, cu o singură mișcare a mîinii sale. El a dat lumii — o lume. E bine s-o știți. Omul acesta o binemerită. El a fost înainte de toate un suflet mare, un altruist, un om care a plecat urechea la necazurile semenilor săi și a găsit în el imboldul de a le alina. Imboldul dar și ideea. Ideea dar și mijloacele.

Pe la sfîrșitul celui de-al doilea deceniu al secolului nostru, Geiges oficia ca arbitru de fotbal. El auzea de multă vreme la radio și citea tot de multă vreme în presă că oamenii nu pricep prea bine de ce arbitrul întrerupe de atîtea ori jocul pentru a penaliza una din echipe. Ei știau regulamentul, știau care-s greselile, dar încă de pe atunci în acest domeniu exista un haos de interpretări. Pentru cei care mai cred că istoria fotbalului începe cu Iugoslavia-România 6—4, să precizăm că a existat o epocă, chiar epoca în care oficia Geiges, în care arbitrul nu semnaliza decît prin fluier loviturile de pedeapsă. De multe ori se înțelegea de ce. Dar de multe ori, de cele mai multe ori, nu. Problema nu era nici atunci cît se poate de importantă, dar era importantă. Lumea nu trăiește doar din probleme cît se poate de importante — căci, printre altele, s-ar sufoca, dacă nu s-ar plictisi — dar are pe cap și probleme importante mai mici dar nu mai puțin sîcîitoare. Cum ar fi aceasta : a nu confunda henț-ul cu ofsaidul, faultul cu lovitura de poartă. Fluierul nu definea suficient situațiile. Lumea era din ce în ce mai enervată. Ea cerea să fie din ce în ce mai exact informată despre ceea ce se întîmplă în mintea unui arbitru. Ea nu putea rămîne la cheremul fluierului său care destrăma prea putin din haosul de interpretări. Geiges, cum spuneam, a aplecat urechea la aceste doleanțe — mai ales ale ascultătorilor de la radio — el s-a frămîntat ziua și noaptea cum să le satisfacă, cum să facă binele dacă nu pe pămînt, măcar pe teren. El a priceput că absolut totul — chiar fericirea — pornește de la o bună informare și o bună semnalizare a acestor informații. Ca atare, în urmă cu jumătate de secol, la Devon, în timpul partidei dintre Siracusa și Cornell, Elwood Geiges a avut pe cît de strașnica pe atît de măreața idee de a denumi prin gesturi, prin mișcări ale mîinii, tot ce-i ofsaid, fault, corner și henț. Aceste mișcări au rămas pentru totdeauna. Sunetul a fost redimensionat de gest. Gestul a deschis o lume de sensuri și idei care vor fascina mulțimile, bărbați, copii, nu mai spun și femei. Elwood Geiges a îmbunătățit esențial informația pe teren. El a revoluționat arbitrajul. El a adus o oarecare contribuție la înțelegerea vieții pe pămînt. Din asemenea contribuții mici și esențiale se naște un bine în plus și apune un nonsens, azi, un non-sens, mîine, haosul originar mai pierzîndu-și din densitate. Nu spun că Geiges a rezolvat totul în arbitrajul fotbalistic. A mai rămas cîte ceva obscur și echivoc fără de care totul ar fi perfect și nu ar mai avea haz. Să nu-l idealizăm pe Elwood Geiges dar nici să nu-l uităm, așa cum a rămas, cu mîna expresiv ridicată, printre atîtea idei cînd prea vesele, cînd prea tragice ale veacului.

RADU COSAȘU ■

ȘTIINȚA PE MAPAMOND

Alcoolul — un combustibil de viitor pentru automobile ?

Preocupările pentru economisirea energiei — concentrînd în numeroase țări eforturi la scară națională — duc, nu de puține ori, la soluții dintre cele mai ingenioase, dintre cele mai neașteptate. Idei a căror testare, întreprinsă cu toată rigoarea și seriozitatea, vor da poate unul dintre răspunsurile mult așteptate la alternativa energetică actuală.

În urmă cu cîteva luni, Brazilia era socotită a fi singura țară din lume care a început să dezvolte la nivel național o energie nouă, în scopul reducerii considerabile a importurilor de petrol, începînd chiar cu anul viitor. Noua resursă energetică : alcoolul etilic, substanță din care se produc deja în Brazilia aproximativ 800 milioane de litri anual. Obiectivul noului program, denumit „program-alcool", este înlocuirea cu alcool, de acum în patru ani, a carburantului importat, în proporție de 20 la sută. Deocamdată, explică revista „SCIENCE & VIE", alcoolul este distilat pornindu-se de la trestia-de-zahăr. Utilizarea acestei plante pentru obținerea unor mari cantități de alcool prezintă însă două inconveniente : pe de o parte, culturile de trestie-de-zahăr reclamă terenuri dintre cele mai bune — multe dintre ele fiind deja cultivate cu altceva —, pe de altă parte, nu se poate obține decît o recoltă pe an. Iată motivul pentru care Brazilia, primul producător de manioc din lume, și-a concentrat atenția spre această cereală, care poate crește aproape pe orice teren și, în plus, dă două recolte pe an.

Alcoolul obținut prin distilarea trestiei-de-zahăr sau a manioculuí este amestecat cu benzina în proporții ce oscilează între 2—8 procente, în funcție de regiuni. Specialiștii brazilieni afirmă că noua combinație nu reclamă nici o modificare a motorului și că participarea alcoolului la amestec poate ajunge pînă la 20 la sută. Peste acest prag, unele modificări ale motorului se impun. Ministerul brazilian al comerțului a adaptat trei automobile astfel încît să poată utiliza drept combustibil alcoolul hidratat (un amestec de 95 la sută alcool și 5 la sută apă). Aceste automobile au parcurs... peste 100 000 kilometri. La rîndul ei, filiala braziliană a cunoscutei firme americane Chrysler a pus și ea la punct un motor cu grad de compresie ridicat, care poate funcționa cu alcool pur.

Dacă acest efort își va găsi justificarea deplină, se va merge mai departe. Miza este deosebită : în timpul unei reuniuni ministeriale desfășurate la Rio de Janeiro, s-a calculat că, utilizîndu-se mai puțin de 2 la sută din terenurile Braziliei în scopul producerii materiei prime pentru alcool, s-ar asigura o cantitate suficientă pentru înlocuirea tuturor importurilor de petrol ale țării, în prezent de aproximativ 700 de barili pe zi.

Potrivit informațiilor pe care le avansează „SCIENCE & VIE", acest program e coordonat prin intermediul Agenției naționale de petrol — Petrobras. Interesul pentru punerea în valoare a noii căi de reducere a importurilor de petrol s-ar fi născut mai ales în urma majorărilor impresionante la care prețul prețiosului combustibil a fost supus începînd cu anul 1974. Ideea ar fi venit de la inginerul aeronautic Ernesto Stumpf, despre care se spune că și-ar fi petrecut mai mulți ani studiind proprietățile de carburant ale alcoolului. Acesta a demonstrat că alcoolul etilic, în pofida puterii sale calorifice relativ scăzute în raport cu benzina, devine competitiv dacă este utilizat de un motor bine adaptat, alcoolul arzînd mai bine într-un motor cu grad de compresie ridicat. După Stumpf, un motor bine reglat și utilizînd alcoolul drept combustibil ar furniza o putere superioară cu 18 la sută comparativ cu benzina, dar ar prezenta inconvenientul că alcoolul este consumat mai repede. În fapt, spune Stumpf, cei doi factori se anulează, dar în favoarea alcoolului mai pledează un avantaj, considerabil : este mult mai puțin poluant.

De doi ani, pentru favorizarea „programului-alcool" guvernul brazilian a creat un sistem de împrumuturi cu dobîndă mică, pentru a încuraja extinderea plantațiilor de trestie-de-zahăr și construirea de distilerii în regiunile rurale. Petrobras garantează cumpărarea alcoolului, iar beneficiile realizate din vînzarea melanjului alcool-esență la același preț cu benzina sînt reciclate în cadrul programului general.

Cercetări pentru dezvoltarea unui combustibil pe bază de alcool sînt semnalate în prezent și în alte țări. Canada studiază felul în care metanolul, obținut din produse forestiere excedentare, ar putea fi utilizat în amestec cu carburanții clasici. În fine, o știre nu mai veche de o săptămînă, anunță că, începînd din 1979, Costa Rica va utiliza un amestec de alcool anhidric și benzină drept combustibil pentru automobile. Amestecul va conține 20 la sută alcool și 80 la sută benzină. Într-o perspectivă mai îndepărtată este avută în vedere eliminarea totală a benzinei din compoziția carburanților pentru vehicule și înlocuirea ei cu alcool de 96 grade.

Tehnica apelării la alcool, observă „SCIENCE & VIE", nu pare deocamdată rentabilă în țările industrializate, de exemplu în Franța. Utilizarea unei cantități mai mari de energie pe locuitor în aceste țări, ca și salariile mai ridicate din sectorul energetic nu permit deocamdată ca prețul alcoolului să devină competitiv cu cel al benzinei. Un răspuns definitiv la această nouă variantă nu s-a dat însă.

Paradoxurile supercivilizației

● **Cine, cu ce se joacă ?** Am citit pînă acum despre fel de fel de obiecte ce pot fi procurate în mod clandestin, în fel de fel de orașe ale lumii, și nu de puține ori uimirea a fost dublată de indignare. Ceea ce scrie însă ziarul „NEW YORK POST", într-unul din ultimele sale numere, este pur și simplu stupefiant. Ziarul afirmă că, în marele oraș american, pot fi procurate la bursa neagră, de oricine este dispus să plătească sume variind între 5 000 și 15 000 de dolari, rachete portabile capabile să distrugă un avion civil de transport zburînd la joasă altitudine. Printre tipurile oferite spre vînzare — căci există, am înțeles bine, mai multe feluri de astfel de „jucării", însoțite, cum îi stă bine oricărui produs serios, și de instrucțiunile, sîntem siguri, cît se poate de complete, privind „modul de utilizare" — se numără și o rachetă antitanc de mare precizie, ce poate fi transportată și utilizată de o singură persoană. Și, ca să fim siguri că nu este vorba de un produs al imaginației unui reporter în căutare de senzațional macabru, gazeta citată oferă argumentul autenticității informației : raportul asupra acestui gen de tranzacții clandestine a fost remis de doi experți militari autorităților judiciare din statul New York !

● **La 10 ani, 10 ore de muncă.** În condițiile în care rata șomajului înregistrează cote îngrijorătoare în toate țările Europei occidentale, un raport al Centrului pentru cercetarea problemelor sociale, dat publicității la Roma, relevă, printre altele, că un număr de 350 000 de copii italieni, dintre care majoritatea nu au atins vîrsta de 10 ani, lucrează zilnic cîte 8—10 ore în diferite ramuri ale producției. Anual, 1 000 dintre acești copii, a căror viață pare desprinsă din povestirile lui Dickens, își pierd viața în urma „accidentelor de producție". Este paradoxală această „bursă neagră" a muncii copiilor, este paradoxal ca, atunci cînd cifra adulților care nu au o slujbă este de peste un milion, atîtea sute de mii de copii, fragezi încă, să găsească de lucru în condiții de supraexploatare, în schimbul unor sume infime. Să ai zece ani și să te afli la spital cu diagnosticul „nevrită ca urmare a muncii într-un mediu toxic" este ca și cum nu te-ai fi născut niciodată, ca și cum copilăria n-ar exista. Și totuși exemplul nu este izolat, nu reprezintă consecința nefastă a unui accident. Într-un spital din Neapole, la secția de neurologie, cîteva zeci de copii avînd acest diagnostic se află sub tratament. Ei au venit aici direct de la o fabrică de încălțăminte, unde lucrau în mediu toxic, cîte 12 ore zilnic. Guvernul italian interzice, legal, munca copiilor, dar atît timp cît mii de familii italiene au dificultăți serioase în bugetele lor, vor mai exista încă și alți copii de 10, 12 sau chiar 8 ani care își vor sacrifica copilăria — spațiul de grijă și speranță al umanității — sau își vor primejdui viața, în schimbul a cîtorva mii de lire...

● **O distracție plătită scump.** Prezentarea fără nici o rezervă a violenței pe micile ecrane din R.F.G. a fost calificată de grupul „Acțiunea protecția tinerilor" ca una din principalele cauze ale creșterii criminalității juvenile în țară. Ca și televiziunile din alte țări occidentale, și televiziunea vest-germană nu face economie de pelicule exacerbînd violența. Spre exemplu, spune o statistică, într-o singură săptămînă, pe micile ecrane din această țară au putut fi vizionate reportaje și filme înfățișînd 416 crime, 103 morți, 52 încăierări și 27 de schimburi de focuri. Remarcabilă în această statistică este corectitudinea și evidenta competență profesională cu care s-a făcut inventarierea. Iar dacă au mai existat păreri eronate sau încuviințări binevoitoare pentru asemenea programe sub argumentul naiv că scenele de violență ar provoca exclusiv teamă în rîndul copiilor și al tineretului, studii efectuate de cele mai diverse și complexe categorii de cercetători relevă faptul că efectul este contrar generînd înclinații spre brutalitate și duritate. Grupul „Acțiunea protecția tinerilor" consideră că tocmai scenele de violență omniprezente în literatura bulevardieră, ca și la radio și TV au contribuit la creșterea criminalității infantile și juvenile în R.F.G. cu impresionantul procent de 80 la sută în perioada de după 1950. Și chiar dacă astfel de „acțiuni de protecție" nu fac altceva decît să atragă atenția asupra unei stări de lucru de mult cunoscute, ele reflectă o stare de conștiință care, în orice caz, nu mai este paradoxală.

● **În căutarea timpului pierdut...** În lumea întreagă există o practică, deloc reprobabilă, de a se evidenția pe seama capului de locuitor nivelul atins de o țară într-un domeniu sau altul. Economiștii apreciază, în gradul cel mai înalt, cantitățile cît mai mari de oțel pe cap de locuitor, de energie electrică, de textile sau altele asemenea. S-au făcut, de asemenea, statistici care limpezesc volumul de coniac pe cap de locuitor și, în altă ordine de idei, numărul de locuitori pe unitatea de scaune din bibliotecile publice.

De curînd un studiu care vizează cantitatea de ore de muncă pierdute în țările occidentale a zdruncinat vechi tradiții, lansînd noi vedete. Astfel, Marea Britanie care deținea recordul absolut al grevelor celor mai îndelungate (inclusiv a pompierilor) și-a pierdut poziția fruntașă în favoarea Canadei care se poate mîndri cu 2 zile și jumătate pierdute pe cap de salariat. Canada este flancată de Italia și urmată de Franța, Japonia, Danemarca etc. Experții maliționși apreciază că savoarea proustiană a timpului pierdut este măcinată în cazul de față de dramaticul adevăr că „time is money"...

● **Brînza și istoria universală.** Vedetele internaționale nu manifestă, în general, timidități în raporturile cu societățile de asigurări. Pentru sume considerabile se asigură ochi, nasuri, degete. De curînd, un mare maestru în degustarea brînzeturilor s-a umplut de bani pentru că o firmă nu s-a dovedit suficient de respectabilă și i-a stricat cerul gurii, precum și vîrful limbii. Guy Duchamp care de ani de zile mănîncă fără poftă, dar cu o rigoare aproape supranaturală cele 435 de sorturi de brînzeturi galice, dînd verdictul dacă un sort sau altul contribuie în mod real la gloria culinară a Franței, a eșuat la judecarea unei infame brînze de oaie. Prea acidă, prea fermentată, mă rog, suspectă, brînza cu pricina i-a stricat inspirația olfactivă.

Duchamp a dat firma în judecată, a obținut daune apetisante și apoi și-a rotunjit nenorocirea, încasînd prima de asigurare. Cu banii rezultați și-a cumpărat liniștea unor ani îndelungați pe care îi va folosi scriind o trilogie despre rolul brînzei în istoria universală.

România militează pentru

O LUME MAI DREAPTĂ ȘI MAI BUNĂ

Atașamentul statornic al României socialiste față de marile cauze ale omenirii, față de imperativele vitale ale epocii noastre a fost, din nou, afirmat cu vigoare și hotărîre de către tovarășul Nicolae Ceaușescu de la tribuna Conferinței Naționale a partidului. Efortul constructiv al fiecărui popor, în expresie ultimă, efortul fiecărei ființe umane, are drept suport un ideal, pornește dintr-o convingere profundă. Un asemenea nobil deziderat — conceptualizat și argumentat amplu în urmă cu mai bine de trei ani, începînd cu documentele Congresului al XI-lea al P.C.R. — a devenit într-un răstimp scurt o idee în acțiune : necesitatea unei noi ordini economice și politice în lume.

Treptat, pe plan mondial, înțelegerea necesității acestui imperativ vital pentru omenire depășește dimensiunile acceptării : făurirea unei noi ordini economice se relevă a fi o problemă de prim ordin pentru o serie de state în curs de dezvoltare ; tot mai multe țări, organizații internaționale, personalități guvernamentale sau ale vieții publice, economice și politice naționale recunosc și susțin această idee. Deosebit de semnificativ pentru înțelegerea stadiului în care se află este faptul că unele țări care au manifestat la început rezerve față de formularea în sine a ideii și față de căile practice de realizare și-au reconsiderat pozițiile.

Configurația lumii în care trăim relevă existența unor inegalități izbitoare, a unor realități inacceptabile din punct de vedere uman. Țări reprezentînd mai puțin de 25 la sută din populația lumii dețin 80 la sută din produsul mondial brut, rămînînd doar un produs de 20 la sută pentru celelalte trei sferturi ale omenirii. Un sfert din populația globului este neștiutoare de carte. Două treimi din locuitorii planetei dispun de mai puțin de 30 de cenți pe zi. În același timp, 70 la sută din copii suferă de malnutriție. S-a calculat că diferența dintre cel mai mare și cel mai mic venit pe locuitor conduce la un raport de aproximativ 130 la 1. Națiunile industrializate consumă de 20 de ori mai multe resurse pe locuitor decît statele sărace. În țările industrializate își duc activitatea aproximativ 90 la sută din oamenii de știință și tehnicieni. A fost realizată, în mod cert, o acumulare gigantică de bunuri și de servicii care, atît timp cît a fost obținută pe socoteala muncii altora și servește doar unei minorități, nu reprezintă un progres al spiritului uman. Comparațiile pot continua, exemplele ca și anticipările aparțin unor oameni de știință, situațiile concrete pe care le trasează global nu izvorăsc doar din judecăți de analiză, ele se constituie, în același timp, ca dovezi de solidaritate umană. Deci, continuînd, mai putem nota că șase mari firme controlează comerțul cu cereale, zece pe cel de cupru, una singură operează cu circa 50 la sută din producția de nichel. Ziarul „LE MONDE", publicînd în urmă cu cîtva timp un amplu articol pe tema edificării unei noi ordini economice internaționale, evidenția faptul — revelator, am spune noi, pentru sublinierea marilor decalaje — că în unele țări s-au instalat aparate de aer condiționat pînă și în dependințe, în timp ce în multe state sărace lipsesc alimentele pentru a salva un miliard de oameni care se nasc, supraviețuiesc și mor în condiți subumane.

Pe de altă parte, este la fel de adevărată, la fel de evidentă o altă realitate: chiar în țările industrializate, în care veniturile sînt mari, pe lîngă inegalitățile foarte pronunțate prezente în cadrul aceleiași societăți, acestea trăiesc o criză structurală totală. Dacă ne-am referi doar la creșterea continuă a inflației și șomajului, la dezordinea monetară, la marile fluctuații de prețuri sau la alterarea valorilor umane și morale ar fi suficient pentru a proba limitele unui sistem învechit. Să adăugăm la toate acestea și uriașele sume cheltuite în scopuri militare, activitate pe care „DEFENSE NATIONAL" o caracterizează ca fiind „o antipolitică ce ucide deja, fără a se înregistra vreun conflict, prin deturnarea unor fonduri care ar fi putut să contribuie la eliminarea decalajelor".

Constituie oare criza structurilor de producție capitalistă, a structurilor în domeniul schimburilor internaționale sau cele din domeniul diviziunii internaționale a muncii doar niște dereglări în funcționarea unor structuri altfel sănătoase, care pot fi îmbunătățite ? Analiza riguros științifică demonstrează că tocmai aceste structuri au provocat criza, că ele formează un sistem bolnav, pe care doar simplele retușuri nu-l pot revitaliza. Cursul nou al evenimentelor, afirmarea tot mai puternică în viața internațională a voinței popoarelor de a-și mobiliza resursele materiale și umane în interesul propriu impun cu tot mai multă forță necesitatea așezării relațiilor dintre state pe principii noi, de egalitate și echitate, care să creeze condiții pentru o evoluție echilibrată a diferitelor zone ale lumii, a întregii economii mondiale, care să ducă la stabilitate economică pe plan internațional. Evoluția umanității în acest sens pozitiv este cu atît mai necesară cu cît ea este favorizată de accentuarea transformărilor revoluționare în lumea contemporană, de o serie de mutații politice de mare însemnătate, care converg în a sublinia necesitatea înfăptuirii noii ordini economice mondiale.

Încercările izolate de a soluționa într-un cadru restrîns aspecte legate de noua ordine economică s-au dovedit infructuoase. Recunoscînd imposibilitatea unui consens deplin asupra problemelor ce au constituit subiectul unui lung șir de dezbateri, participanții la dialogul Nord-Sud au sfîrșit prin a transfera dosarul Națiunilor Unite, pentru a fi dezbătute în cadrul organizației internaționale. Documente de larg ecou, unele dintre ele numărînd printre coautori România — „Declarația și programul de acțiune asupra instaurării unei noi ordini internaționale", „Carta drepturilor și îndatoririlor economice ale statelor", „Dezvoltarea și cooperarea economică internațională" — ca și programele concrete propuse de țările în curs de dezvoltare, creează premise dintre cele mai bune pentru trecerea la transpunerea în viață a obiectivelor făuririi unei noi ordini economice mondiale.

Este cu atît mai mare mîndria și satisfacția noastră de a identifica în acest curs, aflat abia la început, confirmarea viziunii românești asupra unei asemenea probleme de ecou planetar, recunoașterea remarcabilei contribuții pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu o are în afirmarea acestui mobilizator obiectiv al popoarelor. Să ne reamintim, cu acest prilej, că prima reuniune organizată de Institutul din Paris pentru problemele unei noi ordini economice internaționale a avut drept temă „Modul în care este concepută noua ordine economică internațională de președintele Nicolae Ceaușescu".

Contribuția României socialiste la clarificarea conceptului, ca și activitatea practică pentru afirmarea acestuia sînt binecunoscute, începînd cu documentul de referință „Poziția României cu privire la instaurarea unei noi ordini internaționale" — prezentat în 1975 la O.N.U. — și continuînd cu o serie de inițiative constructive în cadrul „Grupului celor 77" și cu activitatea practică, pe plan mondial, care urmărește transpunerea în viață a acestei concepții înaintate, promovate cu hotărîre de țara noastră. Obiectivele concrete vizînd înlăturarea decalajelor, apropierea treptată și egalizarea relativă a nivelurilor de dezvoltare a tuturor țărilor au fost sintetizate la cel de al XI-lea Congres. Ele se referă la stabilirea unui raport just între prețurile materiilor prime și ale produselor industriale, de natură să favorizeze progresul mai rapid al țărilor slab dezvoltate și, totodată, să stimuleze activitatea productivă a tuturor popoarelor ; accesul tuturor statelor la cuceririle științei și tehnicii moderne ; asigurarea asistenței tehnice și ajutorul pentru formarea de cadre ; soluționarea problemelor alimentare pe scară mondială. De subliniat — pentru felul responsabil și just în care este văzută noua ordine în lume de către țara noastră — primordialitatea efortului propriu, care a cîștigat o largă recunoaștere în rîndul țărilor în curs de dezvoltare. Înfăptuirea unor noi relații economice între state se întrepătrunde organic cu necesitatea unor înnoiri de ordin politic. Într-adevăr, înlăturarea hotărîtă a anacronicelor relații inechitabile, de exploatare și asuprire, impune și statornicirea unor raporturi politice noi, bazate pe deplina egalitate, respectarea dreptului fiecărui popor de a se dezvolta independent și suveran, de a dispune de sine, de propriile resurse, de a-și alege liber, fără amestec din afară, calea dezvoltării. Respectarea acestor principii presupune participarea tuturor țărilor, mari sau mici, bogate sau sărace, la dezbaterea și adoptarea hotărîrilor de ordin vital pentru viitorul umanității, presupune o concertare conștientă a eforturilor. Sintetizînd acest imperativ, un reputat istoric dintr-o țară în curs de dezvoltare observa cu înțelepciunea omului de bun simț : „Dacă destinul nostru este comun și dacă toți sîntem îmbarcați pe aceeași navă spațială, Terra, în oceanul infinit al Cosmosului, de ce nu ne decidem să punem puțină ordine pe această navă ?"

DOINA IOVĂNEL

MONDO UMANO ?

Delfini — kamikaze

În timp ce un general norvegian (președinte al celei mai înalte instanțe militare a NATO) își apără funcția și mai ales ideile (!) și declară că „bomba cu neutroni este o armă terifiantă dar (!?) utilă...", de dincolo de Atlantic agențiile de presă vorbesc despre o posibilă reeditare a zilei delfinilor, așa cum o imaginase cîndva și romancierul Robert Merle. Ceea ce în cartea lui Robert Merle, după care s-a turnat și un film de real succes, părea ficțiune, iată că este pură realitate. Și nu de ieri, de alaltăieri. Faptul îl face pe Didier Fauqueux, de la agenția „France Presse", să-și înceapă astfel o Panoramă transmisă din New York vineri, 9 decembrie : „Delfinii vor fi probabil «kamikaze» ai viitoarelor războaie". De bună credință, Fauqueux definește, pe cît de plastic pe atît de exact, felul acestor misiuni pentru care sînt pregătiți delfinii. Dar dincolo de astea ar trebui să ne preocupe faptul de ce totuși, pornindu-se de la realele si dovedite calități ale delfinilor, ei nu sînt pregătiți pentru misiuni cu adevărat umane, ci pentru viitoarele războaie ?

Astfel, „France Presse" relatează că afacerea „misiunilor-sinucigașe pentru delfini" a reizbucnit de curînd, ca urmare a dezvăluirilor unui savant — Michael Greenwood — care, în urmă cu cinci ani, a fost înlăturat de marina americană întrucît a denunțat utilizarea delfinilor pentru misiuni-sinucigașe. Agenția citată reamintește cu același prilej că se știa de cîtva timp că C.I.A. și marina americană, și nu numai acestea, antrenează în secret delfini pentru ca ei să omoare scafandri sau să transporte redutabile arme subacvatice. Se citează și cîteva date precizîndu-se că este vorba de estimări oficioase. De fapt, pînă la caracterul lor oficial nu mai este mult. Astfel, într-un deceniu (mai precis din 1967 pînă azi) numai marina americană ar fi cheltuit circa 25 milioane de dolari pentru a învăța delfini și lei de mare să atace omul ! Apoi, se precizează că în S.U.A. există două centre de antrenament în scopuri militare pentru delfini : unul, controlat de C.I.A., la Key-West în Florida, și altul la Kaneohe Bay, în Hawaii, unde marina are o bază. În aceste două centre a lucrat, timp de zece ani și Michael Greenwood. Acolo, el a văzut delfini pregătiți special să descopere scafandri inamici. Este momentul să reamintim că marina americană a recunoscut de mult că, acum șapte ani, în timpul războiului din Vietnam, ea utilizase delfini în atari scopuri în golful Cam Ranh. Că aceste animale, dotate cu o inteligență superioară, fuseseră folosite pentru a repera submarine sau alte nave aflate în apropierea coastei americane. Că, de asemenea, atît marina cît și C.I.A. ar fi recurs la delfini pregătiți special pentru a readuce la suprafață o bombă nucleară lansată accidental, în 1966, dintr-un avion din largul insulei Porto Rico, în Marea Caraibilor.

Ajunși aici este cazul să precizăm și noi cîteva lucruri. Mai întîi că, deși s-a recurs și la delfinii-kamikaze, războiul din Vietnam tot a fost pierdut. Apoi, este greu de înțeles ce rol mai au delfinii în reperaj cînd există atîtea aparate ultramoderne. Și, în fine, de ce e nevoie de delfinii pregătiți special să salveze consecințele imprevizibile ale unor accidente cînd ar fi suficient să eliminăm subiectul accidentelor : bombele. Dar, mai presus de orice, n-ar fi cazul să ne întrebăm de ce oare delfinii nu sînt pregătiți și pentru scopuri care să folosească omului, în accepția nobilă a lui ?

PETRE NICOLAE

Fapte și zile

● Asociația ecologilor suedezi și a prietenilor Terrei a lansat o campanie națională de atenționare a opiniei publice din Suedia asupra risipei de resurse ce are loc în prezent în țară. Un aspect al acestei campanii : ministrul agriculturii, Anders Dahlgren, a avut surpriza să primească într-una din zilele săptămînii trecute, drept cadou de Anul nou, obiecte dintre cele mai neașteptate — ambalaje folosite : din plastic, carton și metal, simbolizînd, după părerea expeditorilor, risipa societății de consum. În metroul din Stockholm au apărut noi panouri publicitare, pe care călătorii puteau citi zilele trecute : „Depindem cu toții de natură, s-o respectăm !" sau „Să fabricăm mărfuri care să dureze !" ● „Aorta" este denumirea aparatului cibernetic realizat de specialiștii bulgari pentru depistarea timpurie a afecțiunilor cardiace. Creat la Institutul de cibernetică tehnică al Academiei bulgare de științe, aparatul oferă informații precise medicului despre activitatea inimii, analizînd „zgomotele" acesteia. ● Prototipul unui „automobil al viitorului" consumînd doar 4 litri de benzină la suta de kilometri a fost pus la punct de uzinele de automobile „Volkswagen". Modelul, denumit „IRVW", depășește cu mult prescripțiile americane privind economia de carburant, potrivit cărora automobilele vor trebui să consume cel mult 11,2 litri pentru aceeași distanță, pînă în 1985. Mașina răspunde în același timp din plin noilor norme de securitate, precum și celor de protecție împotriva poluării. Cu ocazia acestor precizări s-a menționat și faptul că industria de automobile americană va consacra pînă în 1985 aproximativ 55 miliarde dolari (dublul sumei la care se ridică programul spațial „Apollo") în scopul reconvertirii producției spre modele mai economice. Consecința imediată a acestor eforturi — producerea în scurt timp a unor mașini de „dimensiuni europene", specialiștii neîntrevăzînd un viitor imediat pentru automobilul cu motor electric. ● A fost descoperită recent o partitură muzicală compusă de Agatha Christie în 1926, în timpul celei mai enigmatice perioade din existența sa, perioadă asupra căreia nici măcar autobiografia postumă a celebrei autoare de romane polițiste nu rupe tăcerea. Se pare că, într-o perioadă de depresiune psihică, aflîndu-se într-un hotel din Harrogate, creatoarea lui Hercule Poirot și-a amăgit mîhnirea acompaniind la pian un tenor, client al hotelului, înainte de a fi descoperită de... doi detectivi particulari ! ● Doi importatori francezi care, cu o dexteritate rară, puseseră în vînzare aparate ce permiteau detectarea radarurilor poliției, au fost condamnați, joia trecută, la Paris, la cîte o amendă de 2 000 de franci fiecare. Între 1973 și 1975 aceștia importaseră din Marea Britanie detectori electronici care emiteau un semnal sonor în apropierea unui radar de control al vitezei. Un decret din februarie 1975 interzisese însă importul, vînzarea sau utilizarea pe automobile a unor asemenea aparate. Ceea ce demonstrează că orice naș își are nașul.

D. I.

Hai la groapa cu furnici!

A. S. A. Tg. Mureș n-a reușit parcă niciodată să ne convingă că anul acesta poate fi și lider. De fapt, se pare că meciul pierdut pe teren propriu în fața **Corvinului** este mai mult decît o întîmplare : ceva suspect. Cu cele două puncte obținute de echipa metalurgiștilor din Hunedoara care a luat și la Craiova un punct în condiții la fel de neașteptate, **A. S. A. Tg. Mureș** s-ar fi aflat departe de echipa militară, lucru care ne dădea o imagine destul de veridică a decăderii unor formații ca **Dinamo București** și chiar **Steaua** care, la valoarea lotului pe care-l are, trebuia să depășească echipa lui Bone. În felul acesta, pe merit, mureșenii au o șansă să cîștige campionatul, deși eu nu prea-i văd în această postură, și nu din cauza mea, ci din cauza lor. Și cînd spun asta mă gîndesc la lipsa cronică de ambiție a acestui unsprezece. **Steaua,** cu un efectiv zdruncinat de vicii personale (citește orgoliu, beție, înfumurare, lipsă de pasiune etc.), păstrează și ea o șansă, în continuare, pentru a ataca primul loc, dar mă îndoiesc că îi vom vedea pe **roșii-albaștrii** încununați după bunul an pe care l-au avut de la plecarea lui Teașcă.

Două surprize plăcute ale acestei toamne au fost **F. C. Argeș** și **Politehnica Timișoara.** Echipa lui Dobrin a început tare campionatul și fără unele defecțiuni putea să fie liderul actual al clasamentului. Piteștenii au o formație tînără în general care practică un fotbal plin de fantezie sub bagheta renumitului tehnician al cărui nume nu-l mai pronunț. La **Politehnica Timișoara,** prezența lui Angelo Niculescu s-a făcut resimțită. Cu aproape aceiași jucători, așezați pe aceleași posturi, formația studențească a adunat puncte după puncte, deși mi se pare încă o echipă inegală, dar ea concurează oricum cu **Dinamo** și **Steaua** pentru un loc mai mult decît onorabil în clasament.

Dinamo este o echipă fără busolă la ora actuală, trăind din amintiri și golurile din ce în ce mai rare ale lui Dudu Georgescu. Se practică un fotbal haotic, mai ales la apărare (vezi Cheran și Sătmăreanu II, transformați **în oriundi).** O bună prezență ni se pare Țălnar care, împreună cu Vrînceanu, salvează ce se mai poate salva, dar cu jucători ca Dobrău, Lucuță și alții e greu să vorbești despre o echipă care a fost campioană anul trecut.

F. C. Olimpia a fost de asemenea una din surprizele acestei toamne. Un unsprezece fără nume aproape, curajos, cîștigînd de cîte ori se putea, adică acasă, iată o plăcută apariție căreia îi dorim să se mențină măcar în prima jumătate a clasamentului în primăvară.

Jiul promitea foarte mult într-o vreme, dar iat-o pe locul 7, cu perspectiva de a cobori. **Minerii** n-au decît un jucător constant : Mulțescu ; Dumitrache și Sălăjan strălucind din cînd în cînd. Uluitoare este căderea **Sportului studențesc** care se afla sus de tot și care a avut o prăbușire spectaculoasă. Să punem chestiunea aceasta pe seama isprăvirii **combustibilului** lui Angelo Niculescu ? În sfîrșit, pentru astăzi, **U.T.A.,** care pornise catastrofal, se află, iată, la mijlocul clasamentului, după peripeții pe care unii jucători le vor ține minte. A fost readus cu mari sacrificii Domide, de unde și Broșovschi fusese pierdut inițial din start, dar acum lucrurile stau bine și să sperăm că Aradul nu-și va pierde reprezentanții din prima divizie, pentru că, oricît ar părea de curios, acest lucru se poate întîmpla cu o echipă care are abia 2 puncte mai mult decît ocupanta locului 17. Dar despre cei aflați în subteranele clasamentului, data viitoare.

EUGEN BARBU ■

P.S. Niciodată învinșii nu sunt lăudați, numai că, trebuie să facem o fericită excepție cu echipa națională de rugby a României care, în meciul de simbătă cu Franța, s-a dovedit o mare formație continentală punînd în dificultate pe celebrii ei adversari. Cei 15 jucători români s-au dovedit aproape de netrecut și cu puțină șansă ar fi obținut cel puțin un meci nul. 9—6 pentru Franța pe terenul propriu al acesteia reprezintă mai puțin decît un 1—0 în fotbal, dar nu despre scor e vorba. Trebuie aplaudați acești eroi care s-au bătut literalmente pentru fiecare balon, trădînd o înaltă etică sportivă, o dragoste nemaipomenită pentru culorile patriei care ne-au mingiiat — a cîta oară ! — făcîndu-ne să uităm eșecurile obținute în alte ramuri de sport. Nu a fost o înfrîngere, a fost un meci de neuitat pe care oricine iubește rugby-ul românesc îl va ține minte. Bravo, băieți !...

La pian nu se poate cînta cu mănuși!

Recent, pe linia bunelor inițiative promovate în vremea din urmă, ziarul de specialitate a găzduit o amplă anchetă la care au fost invitați să-și exprime punctul de vedere asupra raportului dintre campionat și echipa națională toți antrenorii principali ai grupărilor din prima divizie.

Valoroasa idee a confraților de la „Sportul" nu și-a găsit însă cea mai fericită materializare, din cauza răspunsurilor primite, șterse în marea lor majoritate, plate, neinteresante, lipsite de personalitate și, mai ales, de curajul răspunderii. Nu ne vom referi în cele ce urmează la primele trei întrebări și, implicit, la răspunsurile furnizate, deși ar exista numeroase motive s-o facem, contrariați, mai ales, de faptul că tehnicienii din elita fotbalului românesc se mulțumesc să constate că „la cluburi nu s-a muncit suficient pentru buna pregătire a jucătorilor" (Cicerone Manolache), ca și cum chestiunea asta n-ar ține de datoria și de meseria lor, pentru care, la urma urmei, sînt retribuiți. Surprinde însă răspunsul foarte evaziv la ultima întrebare a anchetei : „ce echipă națională ați alinia dacă aceasta ar susține mîine un meci ?" Mai bine de jumătate dintre aceștia ocolesc un răspuns ferm sau, pur și simplu, refuză să se pronunțe (? !).

Ciudată optică pentru un antrenor de prima categorie. S-a bătut atîta monedă pe faptul că, la noi și pretutindeni, echipa națională reprezintă oglinda campionatului intern și a fiecărei echipe de club, luate în parte ; s-a recunoscut, la noi și pretutindeni, că selecționerul cel mai exact și mai eficient îl reprezintă competiția, dar antrenorii divizionari, primii răspunzători și primii interesați, se fac că nu știu și nu pricep, adoptînd poziția struțului. Firește, pentru această naivitate jucată ar putea fi găsite unele scuze. În primul rînd, teama de a nu „deranja" pe cei însărcinați cu întocmirea reprezentativei țării, drept pentru care Constantin Deliu ne informează, ca și cum ar fi spart cel dintîi oul lui Columb, că „antrenorul Ștefan Covaci are mai multă experiență în acest domeniu", iar Ilie Oană, altfel tehnician cu vechi și recunoscute merite, ne avertizează că un răspuns ar echivala „cu o imixtiune în gîndurile selecționerilor" (! ?).

Stranii puncte de vedere pentru niște antrenori de prima categorie. Aflat de mai multă vreme în impas, fotbalul românesc nu poate fi adus pe linia de plutire, oricît de priceput și de harnic ar fi priceputul și harnicul Ștefan Covaci, fără ajutorul tuturor factorilor de răspundere din aria lui, între care, cu responsabilități și obligații bine definite, antrenorii echipelor, mai ales ale acelora din prima divizie. Adică tehnicienii care, din motive care ne scapă și care nu acceptă scuze, au refuzat să colaboreze și, trecînd judecata în alt plan, să ofere o sugestie, o mînă de ajutor.

În clipa de față, pentru redresarea fotbalului românesc se cere întronată o atmosferă de muncă și sinceritate. Răspunsuri de genul celora citite în ancheta ziarului „Sportul" deservesc intențiile bune, fiind îndeobște recunoscut faptul că la pian nu se poate cînta cu mănuși.

EMIL NEGOIȚĂ ■

„Așa cum sînt sigur că mă cheamă Gațu, așa sînt sigur că la mondiale băieții vor face tot ceea ce e omenește posibil"

— Cristian Gațu, ai o asemenea biografie sportivă încît, dacă ar fi timp și ar fi spațiu, ar trebui să scriu o revistă, nu un simplu interviu. Maestru emerit al sportului, ai participat la cîștigarea a 3 titluri mondiale pentru handbalul românesc, la Amsterdam, cu echipa de tineret la Paris și Berlin, la obținerea medaliilor de bronz și, respectiv, argint, la olimpiadele de la München și Montreal, la obținerea titlului de campioană de cluburi a Europei, cu Steaua, chiar anul acesta. În 2 rînduri, în 1974 și 1975, ai fost selecționat în echipa lumii, în 1974 fiind declarat cel mai bun jucător din handbalul mondial...

— Da, da, în 1974, în anul în care federația noastră m-a clasat al zecelea în ierarhia internă ! Ajunge cu laudele, hai să intrăm în subiect.

— De acord. Unele voci susțin că, retrăgîndu-te din echipa națională, te-ai pripit și că handbalul românesc, aflat înaintea campionatelor mondiale din Danemarca, februarie 1978, ar mai fi avut nevoie de serviciile tale. Ce zici ?

— Am hotărît să mă retrag după finala olimpică, pierdută în fața selecționatei sovietice, la Montreal. Din cîte mi-aduc aminte, atunci, în vestiar, cinci dintre noi am hotărît să ne retragem, dar numai Gațu și Gunesch au avut tăria s-o și facă.

— Cînd a avut loc, ca să zic așa, „festivitatea" de retragere ?

— N-a avut loc, dar asta e o altă poveste, care nu interesează în momentul de față.

— Ce interesează în momentul de față ?

— Ce va face handbalul românesc la mondialele din Danemarca.

— Chiar așa, ce va face ?

— Se va bate din toate puterile să păstreze titlul obținut, dacă îți amintești, la Berlin, în 1974, în fața echipei gazdă. Să nu mă întrebi dacă va reuși, căci nu voi ști ce să-ți răspund. În '74 am indicat, cu o lună înainte de competiție, ordinea exactă a selecționatelor care vor urca pe podium. Acum nu pot.

— De ce ?

— Cred că sînt cel puțin șase echipe care se vor prezenta în Danemarca pregătite să revină acasă cu medaliile de aur. Fără să am pretenții la vreo ierarhie, acestea mi se par a fi România, U.R.S.S., Iugoslavia, R.D.G., Polonia și Danemarca. Ultima, mai ales în calitate de organizatoare.

— Dacă ar fi să judecăm după rezultatele din ultima vreme, parcă n-am avea chiar prima șansă !

— Dacă gîndești așa, tu sau alții, gîndești greșit. Înainte de mondialele din '70, am participat la un turneu internațional în Polonia, la Mielec. Ne-a bătut cine a vrut și cine n-a vrut, dar campioni ai lumii tot noi am ieșit. Medalia are, firește, și revers. Pînă la Olimpiada de la Montreal i-am întrecut de mai multe ori pe sovietici, chiar la ei acasă, dar în Canada ne-au învins ei. Sigur că la o oră la care, după o strategie folosită de toată lumea, nimeni nu mai vinde nimic înaintea marilor competiții, ci numai cumpără, turneul de atunci din U.R.S.S. a însemnat, după mine, o greșeală, dar și asta e o altă poveste. Fără legătură cu argumentarea de mai devreme.

— Așadar, pentru februarie, ești optimist ?

— Nu văd de ce n-aș fi ! Deși noi am avut și avem mai puțini handbaliști, în general, și mai puțini handbaliști buni, în special, decît majoritatea țărilor cu care intrăm în concurența supremă, am știut totdeauna să ne mobilizăm în clipele cheie. Așa ceva se va întîmpla, sînt convins, și în Danemarca. Așa cum sînt sigur că mă cheamă Gațu, așa sînt de sigur că, la mondiale, băieții vor face tot ceea ce e omenește posibil, asta însemnînd, nu-i așa ?, mare lucru în păstrarea titlului.

— Unii zic că ne aflăm într-o situație similară cu cea din 1967, cînd am ocupat locul 3 în Suedia, adică o jumătate de echipă prea bătrînă și o jumătate prea tînără. Așa să fie ?

— Nu. Vom merge în Danemarca, e adevărat, cu Penu, Licu, Kicsid și Birtalan din vechea gardă, precum și cu tinerii Drăgăniță, Stîngă și Flangea, dar între aceste generații se vor afla Voina, Tudose, Stockl și Munteanu, jucători de vîrstă medie, călîți în cuptorul unor meciuri dramatice. Succesul handbalului nostru a constat mereu în schimbarea din mers a generațiilor. Regula e respectată și astăzi, din acest punct de vedere lucrurile fiind clare, nimeni neavînd ce să-și reproșeze. Apoi, hai să-ți zic cîteva vorbe despre acei „unii" pe care îi aminteai. Publicul nostru, foarte priceput la handbal, este cel mai exigent din lume. Vrea mereu numai victorii, de parcă jocul acesta s-ar disputa nu între 14 oameni, ci între tot atîtea mașini. Toată lumea vrea aur și nimeni nu mai acceptă jumătățile de măsură. Îmi aduc aminte cu tristețe de întoarcerea de la Montreal. Deși veneam cu medalie de argint, lumea ne privea cu un fel de milă, de parcă făcusem cine știe ce mari greșeli. Așa-i sportul, uneori apar unii care-s mai buni ca tine, așa cum ai apărut tu, luînd titlul de la el. Cazul handbalului din R.D.G. mi se pare semnificativ din acest punct de vedere.

— Anume ?

— R.D.G.-ul nu s-a calificat la Olimpiadă, dar nimeni n-a luat capul nimănui. Ieșiți din circuitul marilor întreceri, handbaliștii din R.D.G. s-au întors, după cîțiva ani de absență, în rîndul pretendenților la titlul mondial. Pentru asta a fost nevoie, firește, de mult echilibru și de multă muncă.

— Te mai întreb o dată, Cristian Gațu, ești optimist ?

— După mine, s-au făcut unele greșeli...

— Care ?

— Parcă băieții au stat prea mult în pregătiri comune, ajungînd, vezi tu, asta-i doar o părere, să se cam plictisească unii de alții, nici nu-i bine că nu se știe exact cine va juca în februarie, fiind rodate două loturi, pînă și senatorii de drept avînd emoții și neliniști legate de o eventuală neselecționare, dar, în general, ne aflăm pe un drum drept. Eu zic că la o anumită valoare titularizarea nu trebuie să depindă de o ratare sau de o minge scăpată în aut.

— Te mai întreb o dată...

— Crezînd în băieți și în antrenorii lor, mai ales în Oțelea, sînt dator să cred și în victorie. Dar pronosticuri nu dau.

OVIDIU IOANIȚOAIA ■

NOTA REDACȚIEI. Fără a încerca o pledoarie pro domo, „Flacăra" își face o datorie de conștiință, față de opinia publică și față de handbalul românesc, din a întreba pe responsabilii mișcării noastre sportive, pe conducătorii federației de specialitate, dacă talentul și experiența lui Cristian Gațu n-ar justifica rechemarea acestuia la echipa națională. Cazuri similare s-au mai văzut. Firește, rîndurile de mai sus nu reprezintă numai o întrebare, ci și o sugestie, știut fiind faptul că la echipa sa de club Gațu continuă să fie un sportiv serios, cu contribuții decisive la jocul și victoriile campioanei naționale și continentale.

Divizia B: înaintea ultimei etape

VA IEȘI RAPIDUL DE PE LINIA MOARTĂ ?

BUCUREȘTI : Rapid—Chimia Rîmnicu Vîlcea 2—0 (1—0). Una dintre cele mai fidele galerii din fotbalul nostru, cea rapidistă, s-a mutat duminică din Giulești pe stadionul Republicii, înfruntînd un frig năprasnic și oarecari nostalgii, dat fiind faptul că Rîmnicu Vîlcea, lider la ora aceea, venea la București cu Roșca, Iordan, Savu și Stanca, foști rapidiști. Din punct de vedere al rezultatului final, drumul galeriei n-a fost zadarnic, Rapidul izbutind, după o grămadă de etape poticnite, o victorie meritată, care putea deveni, dacă ex-vîlceanul Bartales nu rata cu seninătate, mai concludentă. Din punct de vedere al nivelului partidei, desfășurată, e drept, pe un teren desfundat, suporterii n-au prea multe motive de mulțumire, mai ales că meciul a fost adesea presărat cu dureri, pe care arbitrul craiovean Radu Șerban (corect) a izbutit și nu prea să le tempereze. Dealtfel, la pauză, conducătorul jocului l-a chemat pe căpitanii de echipă, anunțîndu-i că va lăsa la cabină cartonașele galbene, urmînd să le arate în repriza secundă numai pe cele roșii, dar nu s-a ținut de cuvînt, ajutat și de înlocuirea lui Carabageac (slab și nervos) ! După terminarea partidei, observatorul federal, fostul internațional Valeriu Călinoiu, ne-a declarat, în timp ce Bazil Marian a refuzat să ne spună vreo vorbă (! !), că, la observația arbitrului, a constatat că vîlceanul Stan mirosea, înainte de meci, a alcool ! Chemat la ordine, jucătorul respectiv a recunoscut că, răcit fiind, a pus puțin coniac în ceai, se pare cu acordul antrenorului Pigulea ! ? Răceala nu l-a împiedicat pe Stan să joace și să primească un cartonaș galben. Golurile au fost înscrise de Șutru, din lovitură liberă, și Pintilie, în propria poartă. **(Emanuel Tânjală)**

GLORIA ÎȘI MENȚINE AVANSUL

BRAȘOV : Tractorul—Gloria Buzău 0—0, după un meci aprig, desfășurat pe un teren înghețat ca o oglindă, în fața unui public numărînd vreo zece mii de temerari, mare parte venit de la Buzău, cu sirene, steaguri și, mai ales, cu mult entuziasm. După terminarea partidei, cînd președintele Tractorului, Indrei, acuza „bara" lui Goleanu și ratarea lui Chioreanu (min. 68), recunoscînd însă că „tot e bine că s-a sfîrșit așa", galeria buzoiană a înconjurat autocarul favoriților, cîntînd în cor „cinste lor, cinste lor, cinste buzoienilor !" Meciul în sine a fost plăcut, o oarecare pornire a gazdelor spre dureri fiind prompt curmată de exigența arbitrului bucureștean Francisc Coloși, autoritar și corect pe parcursul tuturor celor 90 de minute, deși tribuna, obișnuită cu „arbitrii de casă", meteahnă mai veche în divizia B, l-a apostrofat nu o dată ! Mai matură și mai echilibrată, avînd în Oprișan și Stan doi jucători harnici și inteligenți, conducînd jocul la mijlocul terenului, unde Ghizdeanu și Toma au părut să aibă șapte vieți, Gloria a dominat mare parte, a ratat mai mult și, dacă s-ar fi punctat ca la box, ar fi meritat victoria. La fel de drept e că ar fi putut și pierde totul, în fața unei garnituri pe care antrenorul Ciripoi a întinerit-o și ordonat-o, dotînd-o cu fotbaliști talentați și inimoși (mai ales, extremul dreapta Bențea), dacă Chioreanu n-ar fi ratat, singur cu poarta goală, cea mai mare ocazie a partidei. Pînă la urmă, cum spuneam, totul s-a terminat cu bine pentru ambele echipe, Buzăul păstrîndu-și avansul față de Galați, întoarsă de la Piatra Neamț tot cu un punct. Rivalitatea dintre cele două pretendente la promovare se anunță interesantă și sperăm că ea se va desfășura, chiar dacă de la distanță, între limitele corectitudinii. Firește, nu e greu de înțeles încotro batem. **(Andrei Georgescu)**

RACUL

Să primești ploconul, demn, cu fruntea sus!

Primii fulgi de zăpadă, sănițele, bucuria copiilor vesel încotoșmănați, patinele, Luna cadourilor, apropierea inevitabilă a sărbătorilor de iarnă, impun din nou pe prim plan ploconul, cu avantajele și dezavantajele sale. Există oameni care, după o zbuciumată și rentabilă experiență personală, s-au transformat, nesiliți de nimeni, neajutați de nimeni, numai prin forțele proprii, în diguri etice, capabile să reziste oricăror ispite.

Cu timpul însă și-au făcut din integritatea morală, din caracterul de bronz, din principiile severe, din conștiința curată ca lacrima, o afacere pe care numai filodorma, în ceasul ei de glorie, o poate egala în eficacitate.

— Cu ăsta nu se poate face nimic. Are relații, dar are și caracter...

Din cînd în cînd însă digul intransigenței morale se lasă învins, cu hrăpăreață tristețe, și primește ploconul cu aerul că-ți face un serviciu, scîrbit de meschinăria omenească. Admite gîsca, frige gîsca, mănîncă gîsca, dar caracterul îi rămîne intact, rămîne aceeași marmură bine apreciată. Își exprimă clar punctul de vedere :

— Mă, tu ești nebun... Ce, tu crezi că dacă mi-ai făcut cadou un magnetofon cu patru benzi, eu am să-mi schimb concepția asupra lumii ? Nu, băiatule ! Eu am să rămîn același caracter integru, n-am să te avansez, fiindcă nu ești capabil, eu nu sînt omul concesiilor.

Uneori îi dojenește părintește pe numeroșii și înverșunații naivi, care cred că prin plocoanele lor infantile îi pot schimba caracterul.

— Sigur, tabloul lui Piliuță e foarte frumos. Și-l admit fiindcă iubesc arta. pictura, cu precădere, dar nu trebuia să mi-l dai mie, ai făcut o mare greșeală. Acum, o lăsăm așa...

Integru, integru, caracter de bronz, caracter de bronz, dar locuința lui se poate ușor confunda cu un magazin universal. Găsești în ea și calupuri de Pall-Mall, și piftie de curcan, și mobilă stil.

Toate plocoanele, bacșișurile le primește cu inima strînsă, dar pînă la urmă le primește, așa e viața făcută. Individul are planuri mari. Vrea să aibă și caracter de bronz, și două mașini proprietate personală.

De multe ori indignarea lui atinge sublimul. E în stare să azvîrle fraze eroice :

— Nemernicule, lasă gîsca aici pe birou și piei din fața mea. E pentru ultima oară cînd mai admit așa ceva...

El a atins o performanță uluitoare : se lasă corupt cu demnitate, primește ploconul ferm, cu fruntea sus, cu convingerea că acolo, la locul lui, și-a făcut datoria.

TEODOR MAZILU ■

Oaia șturlubatecă

Era o oaie oarecare
Nici mai înaltă, nici mai oaie...
Ca altele de pe ponoare
Păștea pe vînturi și pe ploaie
Se bucura în zi cu soare —
Era o oaie oarecare.

Numai că-n drumul spre imaș
Ori seara-n drumul către stînă
Cu mers grăbit, cu mers trufaș,
În turmă vrînd să nu rămînă
Cu imprudenți, zănateci pași
Zburda prin porumbiști stăpînă.

Era o oaie oarecare :
Purta aceeași lînă-n spate
Și laptele curgea-n șiștare
Cam cît să dea o oaie poate.
Numai c-avea ascunse-n nări
Un fel de dor, de nerăbdări
De-a se sustrage din poteci
Că-i irita și pe berbeci.

De prin grădini unde, cu zor,
Se războia prin cruditați
Ieșea tîrîndu-și un picior —
Țăranii au prejudecați.

Bietul Cioban plătea cu scuze,
Cu urdă dulce, dulce caș,
Tributul fragedelor frunze,
Nestîmpărații oii pași.

Pînă-ntr-o zi cînd, socotind
Cam cît îi scoate din chimir
Cotidianul ei colind,
Găsi c-ar fi un chilipir
Să aibe-o oaie mai puțin
Cu prețul unui drum senin,
Fără belele și amenzi
Plătite-n brînză și monezi...

Și oaia deveni pastramă,
Burete vinului de cramă.

Morala :

Cînd ești o oaie oarecare
Și faci ravagii prin răzoare
Lăsînd ciobanu-n griji și chin
Ai mare șansă, te previn !,
Să te transformi, din întîmplare,
Printr-o sfioasă ascultare,
Blînd, în pastramă pentru vin.
...În fine, ești folositoare.

NICOLAE DRAGOȘ ■

CRONICA ȘOSELEI

Tristul sfîrșit al unei plimbări nocturne

Chiar și un expert recunoaște cu dificultate în mormanul de tablă torsionată din fotografie o fostă elegantă limuzină „Ford Granada" ultimul tip.

Cum frumoasa și cocheta mașină a ajuns în această stare veți afla în cele ce urmează :

Proprietarul și totodată pilotul Fordului I.S., venit pentru scurt timp în interes de serviciu la Brăila, poposește în jurul orelor 14,00 la una din unitățile industriale din oraș. În decurs de două ore, șoferul nostru soarbe 200 de grame de coniac în compania unor funcționari din respectiva unitate.

Apoi posesorul limuzinei invită pe un inginer și două laborante să facă o plimbare la Galați. „Vom servi masa împreună și vom asculta și muzică".

Deși toamnă tîrzie, vremea era totuși frumoasă și parcă îmbia la plimbare. Starea euforică a grupului a grăbit bineînțeles hotărîrea de a pleca în cursă.

Fordul a demarat puternic și literalmente în cîteva secunde acul vitezometrului indica peste 120 km pe oră. La o asemenea viteză, o fracțiune de secundă de neatenție din partea șoferului poate fi fatală. Din nenorocire așa s-a și întîmplat. Pilotul care discuta cu inginerul C.I. a întors la un moment dat capul spre interlocutorul aflat în fotoliul din spate. De ajuns spre a nu observa că pe partea dreaptă a șoselei se afla dispus jumătate pe carosabilul șoselei și jumătate pe acostament un autocamion cu luminile de poziție aprinse, al cărui șofer repara o defecțiune survenită pe parcurs la motor.

Cu formidabila forță a celor peste 120 km pe oră, autoturismul intră în plin în remorca autocamionului. De necrezut ce se întîmplă în următoarea secvență : Fordul trece pe sub remorcă smulgînd cele două punți ale acesteia. Drept consecință autoturismul este literalmente decapotat, partea lui superioară fiind parcă „tăiată cu
iar caroseria remorcii se prăbușește pe asfaltul drumului.

În faza a III-a a accidentului, autoturismul după ce trece pe sub remorcă în chipul arătat mai sus ca printr-un tunel prea „strîmt", izbește cu putere autovehiculul trăgător pe care îl deplasează nu mai puțin de... 13 m.

Apoi, în secvența nr. 4, Fordul este proiectat în șanțul din stînga al șoselei rămînînd pe roți, dar redus la „jumătate" așa cum se observă în imagine.

În accident își pierd viața cei trei pasageri, iar pilotul este rănit ușor.

Privind fotografia este greu de crezut că cineva din ocupanți a mai putut scăpa cu viață ca urmare a accidentului. Și totuși șoferul în mod miraculos se numără printre cei vii.

Stimați automobiliști ! Nu vă puneți mintea cu hergheliile de cai-putere ale motoarelor dv.

Nu uitați că la viteze mari într-o secundă autovehiculul dv. parcurge cîteva zeci de metri.

La volan concentrați-vă atenția numai și numai asupra conducerii mașinii. E preferabil să fiți considerat de pasageri pentru o oră sau două cît conduceți mai curînd un om nu prea vorbăreț ori prost dispus decît să riscați a ajunge cu ei în mormînt sau în cel mai bun caz la spital.

Cît despre relația șofer-alcool s-a spus și s-a scris atît, încît comentariile la cazul pe care-l dezbatem ar fi inutile.

Colonel VICTOR BEDA ■

ÎN CURÎND :

ALMANAHUL FLACĂRA

■ Colectivul redacțional al almanahului promite cititorilor noștri că în ziua de 20 DECEMBRIE 1977 (nu vă veți supăra pe noi dacă va fi o zi mai devreme sau mai tîrziu) ALMANAHUL FLACĂRA '78 — almanahul revistelor Flacăra și Rebus — va fi prezent, pentru cîteva ore, în chioșcurile de difuzare a presei. Pregătiți 25 de lei și veți obține în schimbul lor 416 pagini de ALMANAH FLACĂRA '78. Din copertă în copertă, cu excepțiile omenești de rigoare, veți avea ce citi în Almanahul Flacăra '78. Pentru suma de 25 lei veți putea obține un Almanah Flacăra. Pentru un Almanah Flacăra, cine știe ce favoruri veți obține de la cei cărora le veți dărui un exemplar.

■ Din sumar : Meserii rare și ocupații ciudate ● Oameni în afara civilizației ● O convorbire despre Perpessicius ● Operațiunea „Lingourile de aur" ● Festivaluri, premii, adevărata și falsa strălucire a lumii filmului ● Moda 1978 — în actualitate ● Circul vine și pleacă, farmecul său rămîne ● Cum să folosim plantele medicinale ● Un roman de aventuri ● O nouă filă la dosarul Kennedy ● Povestea ultimului interviu cu Maria Tănase ● Cîntece și fotografii ale membrilor Cenaclului Flacăra al Tineretului Revoluționar ● Anchetă Flacăra : Echipa ultimului sfert de veac ; File de roman — Gloria în doi — Dumitriu II — Ion Ionescu ● De Gaulle văzut de un apropiat colaborator ● Umor ● Cuvinte încrucișate ● Caricaturi.

■ Mai sigur ca ninsoarea, mai palpitant ca poveștile noastre despre el, mai apropiat ca Anul nou,
ALMANAHUL FLACĂRA '78

Inscripțiile lui Ianus

COLEGII

La castelul nemuririi veșnicește doar o poartă
De aceea tu mă iartă
Că lipsind o altă ușă n-am să pot fi generos
Cum ești tu aici pe terra
cînd mă chemi prin cea din dos.

VISUL CARIERISTULUI

De-ar fi și-n eternitate
Scheme precum sînt în viață
Ar putea rămîne-n față
Și pentru posteritate.

PREȚUIRE

Cînd înfloreșți din plin în ramuri
Izvor de rod ești pentru neamuri
Dar cînd izvorul a secat
Rămîi un punct de praf uitat.

VASILE SMĂRĂNDESCU ■

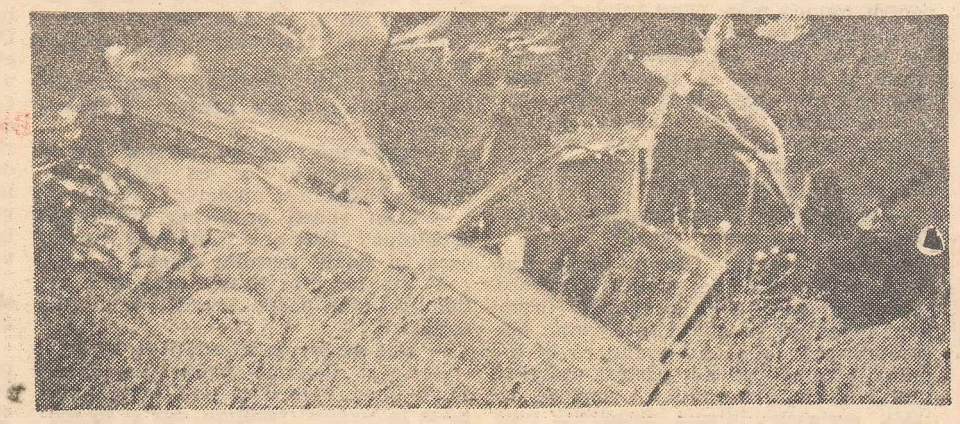

Suceava: Salonul umorului

Desfășurată în cadrul Festivalului național „Cîntarea României" ediția a II-a, recent la Suceava a avut loc deschiderea celei de-a IV-a ediții a Salonului umorului, manifestare pe care o organizează anual Comitetul județean de cultură și educație socialistă.

Anul acesta expoziția s-a bucurat și de sprijinul revistei „Urzica", tema generală fiind „Educație și ateism". Așadar, la Galeriile de artă din municipiu și-au dat întîlnire peste 60 de artiști ai genului semnînd peste 100 de lucrări. Un fapt îmbucurător față de edițiile precedente a fost acela al înaltei ținute artistice a lucrărilor și modul de prezentare a expoziției. Juriul format din caricaturiștii : Cik Damadian, A. Poch, Alexandru Clenciu, Anton Dragoș, Octavian Andronic și Mihai Pînzaru-Pim, împreună cu Manole Auneanu, redactor șef adjunct al revistei „Urzica", și Marcel Mureșeanu, din partea Comitetului județean de cultură și educație socialistă, a acordat următoarele premii : Premiul I — *Octavian Covaci* din București, premiul II — *Ștefan Boroș* din Tg. Mureș, premiul III — *Rudi Schmücle* din Sibiu, premiul special al revistei „Urzica" *Helga Unipan* din Cluj-Napoca, iar mențiunile au fost obținute de *Aurel Ștefan Alexandrescu* din Otopeni și *Mihai Boacă* din București. Pe lîngă cei menționați semnalăm debutul promițător al lui *Sorin Silviu Trușcă*.

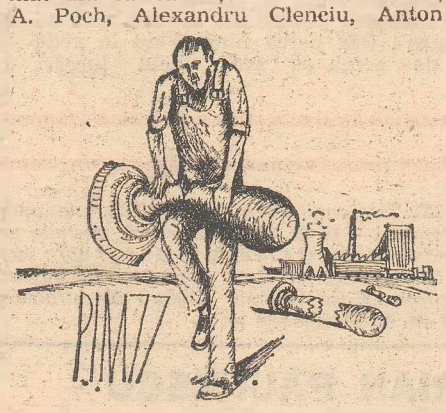

MIHAI PÎNZARU-PIM ■

Cu acest prilej caricaturiștii, implicit cei din juriu, s-au întîlnit cu responsabilii gazetelor de perete din localitate, cu elevii de la Liceul „Petru Rareș" și cu muncitorii de la Întreprinderea de prelucrare a lemnului. Aici, după vizitarea întreprinderii, caricaturiștii au desenat în fața muncitorilor și a fost organizată o expoziție de caricaturi. Caricaturistul Alexandru Clenciu a proiectat o serie de lucrări din expoziția „Bravii mei contemporani". Muncitorii au desemnat, prin vot, lucrarea care le-a plăcut cel mai mult, ea aparținînd caricaturistului sucevean Mihai Pînzaru Pim. Putem afirma, în încheiere, că manifestările de la Suceava din cadrul Salonului umorului au marcat de fapt prima ediție a Festivalului sucevean al umorului.

SORIN POSTOLACHE ■

Niciodată arta nu va fi un teritoriu independent de realitate, un tărîm al unor privilegiaţi care păşesc printre himere

Octavian Cotescu s-a născut la 14 februarie 1931 la Dorohoi. Este profesor la I.A.T.C. şi actor la Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra". A jucat, printre altele, în piesele **Menajeria de sticlă** de Tennessee Williams, **Livada cu vişini** de A. P. Cehov, **Aceşti nebuni fătarnici** şi **Tandreţe şi abjecţie** de Teodor Mazilu, **Fii cuminte, Cristofor !** de Aurel Baranga, **Procesul Horia** de Al. Voitin, **Moartea unui comis voiajor** de Arthur Miller. A interpretat roluri în filmele **Dimineţile unui băiat cuminte, Asediul, Atunci i-am condamnat pe toţi la moarte, Puterea şi Adevărul, Cercul magic. Muntele ascuns, Operaţiunea „Monstrul", Iarba verde de acasă.**

— Pe mine mă întrebi ?

— Da. Cine este pentru dumneavoastră Octavian Cotescu ?

— Să zicem că este un om ca toţi oamenii, care s-ar vrea tot timpul altfel. Cu mai multă putere de muncă, mai cuprinzător ca sensibilitate şi inteligenţă.

— Vă sînteţi simpatic ?

— Nu.

— Oare ?

— Îmi sînt simpatic cînd îmi dau seama că am bucurat pe cineva şi cînd sînt sigur că această bucurie este adevărată. Atunci chiar îmi vine să mă felicit.

— De ce aţi devenit actor ?

— Poate pentru că nu am găsit o altă cale de a ajunge să cunosc adevăruri despre viaţă.

— Nu e însă cumva o cunoaştere mediată ?

— Nu. Cu ajutorul artei descoperi ceea ce este cel mai profund în realitate. Fără să spun vorbe mari, aş vrea ca întotdeauna noi, oamenii de teatru, să stîrnim spectatorilor întrebări la care răspunsul să fie necesitatea perfecţionării continue a omului. Pe toate planurile.

— Credeţi în această perfecţionare, prin artă ?

— Fără discuţie. Arta adevărată invită sufletele oamenilor la linişte, la meditaţie, îi face mai buni. Dacă în secolul nostru ar fi o artă cu adevărat mare, ar fi în lume o cantitate de arme mai mică.

— Sînteţi nemulţumit de arta acestui secol uluitor ?

—Uluitor poate din punct de vedere al cuceririlor tehnice. În artă sînt însă prea multe căutări şi prea puţine lucruri certe. Este secolul cel mai aglomerat de mode artistice, dintre care foarte multe nu au nici o valoare. Am dreptate sau nu ?

— Ştiu eu ce să spun ? Dar de ce credeţi că aceste curente artistice n-au supravieţuit, au sucombat fără să lase vreun ecou în conştiinţa contemporanilor ?

— Din pricina lipsei de contact cu viaţa. Nicioadată arta nu va fi un teritoriu independent de realitate, un tărîm al unor privilegiaţi care păşesc printre himere sau îşi demonstrează virtuozitatea încîntîndu-se de ei înşişi. Port încă în suflet şi în minte filmul lui Nikita Mihalkov care rulează şi pe ecranele noastre : **Sonată neterminată pentru pianină mecanică.** Acest film este normal. Suprema lui calitate aceasta este. Între el şi viaţă este un semn de egalitate.

— Înţeleg că aveţi un respect deosebit pentru realitate. Dar cum mai reuşiţi să vă apropiaţi de ea acum, cînd sînteţi un actor cunoscut ? Relaţiile dumneavoastră cu oamenii obişnuiţi — nu vorbesc de colegii de breaslă — nu sînt falsificate ?

— Eu am credinţa că nu. Am un respect foarte mare pentru celelalte meserii, profesiuni. Şi sînt tulburat cînd oameni din afara artei au respect pentru munca mea. Cînd înţeleg că ea nu înseamnă numai aplauze, ci şi trudă. Ca în orice alt domeniu de activitate, şi în artă se poate trăi mai uşor sau mai greu. Personal, îmi propun să trăiesc greu. Şi trăiesc într-un teatru care îşi propune să trăiască greu. În sensul unui chin zilnic spre desăvîrşire profesională.

— Respectaţi contemporaneitatea. Dar istoria vă spune ceva ?

— Multă vreme istoria nu a fost decît un obiect de studiu oarecare pentru mine. De-abia mult mai tîrziu am înţeles că şi istoria este viaţă. Mă emoţionează, de pildă, gîndul că în ţinuturile româneşti s-a păstrat unitatea limbii în ciuda faptului că românii au trăit perioade întregi despărţiţi unii de alţii. La popoare care nu au cunoscut astfel de vicisitudini se mai întîmplă ca un om din nordul ţării să nu se înţeleagă cu unul din sud. Extraordinarul miracol al păstrării limbii române este un semn al dorinţei poporului nostru de a trăi liber şi unit pe teritoriul pe care au muncit şi au luptat strămoşii noştri.

— Încercaţi să daţi o definiţie a patriotismului ?

— Cred că e o stare a omului. Care de multe ori nu are nevoie de cuvinte şi de multe ori este minimalizată de cuvinte. O stare uneori inexprimabilă şi cu atît mai teribilă cu cît este modalitatea unei colectivităţi de a ajuta pe indivizi să existe, să reziste, **laolaltă.**

— Cum v-aţi caracteriza generaţia din care faceţi parte ?

— Generaţia mea e prima generaţie ajunsă la maturitate fiind rodul acestei lumi postbelice de la noi din ţară. Cu recunoştinţă trebuie să mărturisesc că am făcut teatru numai datorită acestui sistem al nostru. Am fost aproape invitaţi să intrăm în viaţa socială. De aici derivă şi marile responsabilităţi pe care le avem. Ţin să-ţi declar fără nici un fel de emfază : nu mă văd împlinit în nici o altă parte şi în nici o altă epocă. Numai aici, acum, laolaltă cu ceilalţi contemporani ai mei, părtaşi la o revoluţie care după ce a schimbat o orînduire îşi propune să elibereze pe om şi de poverile lui interioare.

— Sînteţi deputat în Marea Adunare Naţională. Ce înseamnă aceasta pentru un actor ?

— Prezenţa unui actor în Marea Adunare Naţională este demonstraţia clară a adevăratei democraţii de care ne bucurăm. O dovadă că omul de teatru este pus în rînd cu ceilalţi semeni ai săi şi că societatea îi încredinţează o responsabilitate socială importantă.

— Aţi rostit cuvîntul democraţie. Ce semnificaţie are pentru dumneavoastră ?

— Înseamnă puterea tuturor oamenilor şi veghea lor ca slăbiciunile unora sau altora să nu devină putere.

— Cum vedeţi problema moralităţii artistului ? Este el o fiinţă privilegiată, care îşi poate permite orice ?

— Nu. Iar moralitatea artei şi a artistului nu se poate despărţi de morala societăţii.

— Dar problema libertăţii în artă ?

— Totul depinde pentru ce doreşti să fii liber. Pentru că poţi folosi libertatea în scopuri sublime, dar şi în scopuri josnice.

— Cum se vede lumea de pe scenă ?

— În sensul demonstraţiei pe care spectacolul trebuie s-o facă. Clar ?

— Extraordinar de clar ! Ce mesaj credeţi că propune lumii România anilor noştri ?

— Eu mă exprim simplu. Cred că noi, românii, dorim ca oamenii de pe această planetă să ajungă să se uite unul la altul cu privirea limpede. Să ajungem deci să nu ne mai fie ruşine de candoare. Şi să transformăm propria noastră candoare în unica noastră armă de luptă.

— Ce socotiţi că poate înjosi noţiunea de om ?

— În general, preocuparea pentru războaie, deci, ce să mai ocolim termenul, pentru crime, şi în particular o anume tendinţă a unora de a-şi clădi fericirea pe acumulări de obiecte. Am răspuns bine ?

— Încă nu ştiu. Însă ştiu că de 27 de ani sînteţi actor la Teatrul Municipal — numit mai tîrziu „Lucia Sturdza Bulandra". Ce a provocat o asemenea fidelitate faţă de acest loc de muncă ?

— Am întîlnit aici un colectiv care nu numai că m-a îndrumat, dar m-a şi lăsat să mă exprim.

— Deci, e vorba de o problemă de climat. Dar ce părere aveţi despre climatul creat artiştilor în ţara noastră ?

— Am mai vorbit despre asta. Despre faptul că orice artist este un cetăţean al României cu drepturi egale cu ale celorlalţi semeni ai săi. Aş dori însă să menţionez un lucru, un fapt de o mare importanţă : desfiinţarea în ţara noastră a cenzurii, consecinţă firească a faptului că societatea noastră este puternică. Expresie a evoluţiei conştiinţei umane de la noi, care exclude controlul exagerat, de tip oarecum administrativ, al membrilor societăţii între ei. La recenta Conferinţă Naţională a P.C.R. — eveniment cu rezonanţe deosebite în viaţa acestei ţări —, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a amintit că desfiinţarea cenzurii „are menirea să sporească răspunderea comuniştilor, a organelor de conducere colectivă, a colectivelor înseşi şi să asigure participarea într-o măsură mai mare a oamenilor muncii la activitatea publicaţiilor, radioteleviziunii, a unităţilor culturale".

— Teatrul românesc are o vastă posibilitate de afirmare. Răspunde el pe deplin acestei şanse ?

— Nu întru totul. Dramaturgia românească manifestă încă o lipsă de îndrăzneală în abordarea fenomenelor negative care stînjenesc mersul înainte al societăţii. În presa noastră sînt dezvăluite cu mult curaj şi răspundere comunistă numeroase fapte care contravin eticii şi echităţii socialiste. Ce subiecte pentru un scriitor sînt acestea ! Dar parcă nimeni nu le vede şi de aceea se scriu unele lucrări inautentice, care prezintă realitatea roz şi sună fals mobilizator.

— Cine vă inspiră totuşi încredere dintre dramaturgii noştri ?

— Absolut sincer ?

— Altfel n-are sens.

— Ei bine, mai întîi ţin să-ţi afirm că toţi actorii români îşi doresc marile roluri în dramaturgia contemporană. Nimeni nu poate rezista fascinaţiei actualităţii. Cît despre opţiunile mele, iată-le, chiar dacă unii dramaturgi se vor simţi ofensaţi că nu-i pomenesc. Cred în teatrul lui D. R. Popescu, Aurel Baranga, Paul Everac, Ion Băieşu, Teodor Mazilu, Marin Sorescu, Dumitru Solomon.

— Ce piese au şansa să rămînă ?

— **Opinia publică** de Aurel Baranga, **Proştii sub clar de lună** de Teodor Mazilu, **Aceşti îngeri trişti** de D. R. Popescu, **Iertarea** de Băieşu, **Matca** de Sorescu, **Camera de alături** de Paul Everac.

— Aţi fi vrut să fiţi vedetă la Hollywood ?

— Ce întrebare ! Nu mă interesează cancanurile legate de Hollywood. Însă mi-ar plăcea să ajung cîndva la subtilitatea pe care unii actori de acolo au dobîndit-o. Pentru că în afară de scandaluri acolo există şi o excelentă şcoală de actori. Gene Hackman este unul dintre cei care au asimilat la perfecţie lecţia acestei şcoli. El îţi oferă atît de bine iluzia vieţii, încît nimeni nu se poate lăuda că i-a descifrat toate secretele profesiei.

— Ce actori români v-au impresionat ?

— Lucia Sturdza Bulandra, Ştefan Ciubotăraşu, Jules Cazaban. Mari actori care erau şi mari prieteni ai tinerilor. George Constantin, o mare forţă artistică a generaţiei noastre. Desigur, nu pot să nu-l amintesc pe Toma Caragiu. El a fost chintesenţa actorului român la care întîlneai îngemănate sarcasmul şi imprecaţia cu gingăşia şi candoarea.

— Ce vă nemulţumeşte la teatrul românesc ?

— Teatrul este dintotdeauna ameninţat de boala rutinei, a facilului, a rezolvărilor superficiale, a tendinţei de a alege calea cea mai uşoară. Aceasta ameninţă din cînd în cînd şi teatrul nostru şi pe mine personal tot timpul.

— V-aţi plictisit vreodată de dumneavoastră ?

— Da. Atunci cînd mă plictisesc lucrurile care nu-mi reuşesc. Din păcate, nu lupt suficient înainte de a abandona. Ce zici de sinceritatea mea ?

— Ce să zic... Ca să nu vă plictisiţi ar trebui să vă transformaţi. Aţi fi astfel imprevizibil şi pentru spectatori.

— Îmi place să cred că aproape nimic din ceea ce făceam nu mai fac acum. Gîndeam acum zece ani lucrurile comice într-o pastă mai greoaie. Acum încerc o subtilizare a mijloacelor mele de expresie.

—Faptul că învăţaţi şi rostiţi texte gîndite de alţii nu vă îndeamnă la o lene a gîndirii ?

— Teatrul contemporan nu mai poate fi conceput fără participarea activă a gîndirii făuritorilor de spectacol. Din simplul motiv că astăzi teatrul nu poate exista ca un reflex al actualităţii decît ca un teatru de **atitudine.** Pasivitatea este incompatibilă cu arta modernă.

— Ce înseamnă pentru dumneavoastră a trăi curajos ?

— A nu evita întrebările după principiul că la unele dintre ele răspunsul este greu de dat.

— Ce întrebare aţi ocolit sistematic ?

— Sînt tentat să ocolesc întrebarea următoare : ce aş face eu în cazul unei mari erori a cuiva ? De frică să nu ajung la concluzia propriei mele erori.

— Sînteţi spontan ?

— Să răspund spontan la întrebarea asta sau să mă gîndesc ?

GEORGE ARION

FLACĂRA. Redacţia : Bucureşti, Piaţa Scînteii 1, căsuţa poştală 4112, oficiul 33, cod 71 341. Telefoane : 17 60 10, 17 60 20, interioare : publicistică social-politică (L. Timbus, I. Purcaru, L. Nitescu – 16 17) ; cultură, ştiinţă, învăţămînt, sport (T. Octavian, N. Ionescu – 16 19, 16 06) ; scrisori, anchete cetăţeneşti (A. Dohotaru, M. Nedelea, E. Seceleanu – 16 18, 17 87) ; fotoreportaj (15 95) ; documentare (16 23) ; cenaclu, administraţie (17 78 82 şi interior 17 83) ; secretariat de redacţie (Dan Bîrlădeanu, Cornel Cotană – 17 82, 16 21) ; secretar responsabil de redacţie (Nicolae Arsenie – 17 63 16 şi interior 17 86) ; redactor şef adjunct (Niculae Stoian – 17 63 16 şi interior 16 11) ; redactor şef – 18 22 96 şi interior 18 22 Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii" Cititorii din străinătate se pot abona, adresîndu-se la : ILEXIM – Departamentul Export-import presă, P O Box 136–137, telex : 1 12 26, Bucureşti str. 13 Decembrie nr. 3.

Redactor şef: ADRIAN PĂUNESCU

PREŢUL REVISTEI: 2 LEI

41505